

De Ster

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Augustus 1985
85ste jaargang
Nummer 4

De Ster

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
De in deze publicatie afgedrukte artikelen werden overgenomen uit de tijdschriften „Ensign“, „New Era“ en „Friend“

Augustus 1985
85ste jaargang
Nummer 4

Eerste Presidium:

Spencer W. Kimball
Marion G. Romney
Gordon B. Hinckley

Raad der Twaalf:

Ezra Taft Benson, Howard W. Hunter,
Thomas S. Monson, Boyd K. Packer,
Marvin J. Ashton, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks

Adviseurs: Carlos E. Asay, Rex D. Pinegar,
George P. Lee, James M. Paramore

Redacteur: Carlos E. Asay

Director of Church Magazines:
Ronald L. Knighton

International Magazines:

Zakelijk redacteur: Larry A. Hiller
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Kinderster: Lois Richardson
Vormgeving: C. Kimball Bott

Inhoudsopgave

- 1 De opstanding van Jezus, *president Marion G. Romney*
- 6 Overeenkomsten tussen de profeten Paulus en Joseph Smith, *Richard Lloyd Anderson*
- 13 Een offer, twee zegeningen, *Mary Ann Young*
- 16 Broeder Yoshihiko Kikuchi: Standvastig temidden van veranderingen, *Larry E. Morris*
- 21 „Als met het geluid van een bazuin,“ *Jeanne Newman*
- 24 Mijn vriendin – ver weg en lang geleden, *Peggy Hill* **RYSKAMP!**
- 26 Verborgten schatten, *Lori Ann Brown*
- 28 Aan een getuigenis werken, *Dennis L. Lythgoe*
- 30 Alstublieft, broeder Myers, *Leonard F. Myers*
- 33 Wanneer het leven u teveel wordt, *Dr. Val D. McMurray*
- 38 Vroege tekenen van de afval of apostasie, *Kent P. Jackson*
- 44 Klaar voor de herstelling, *David F. Boone*
- 49 Yao-Shi, *Richard Tice*
- 55 Het grote doel: bekeer vader, *Elizabeth Sainsbury Orton*
- 57 Geruststellende troost, *JoEllen Jester*

Kinderster

- 1 De gave van de Heilige Geest, *Alice Stratton*
- 4 Van vriend tot vriend – Ouderling Dean L. Larsen, *Janet Peterson*
- 6 De vlucht van Lot
- 8 Young-Sook uit Korea, *June Anne Olsen*

Op de omslag: „Breng de kroniek“ De opgestane Heiland onder de Nephieten (3 Nephi 23:7), door Robert Barrett.

De Ster

Vertaling en nieuwsredactie:

Henri J. A. Tenhof van Noorden,
Kerkelijk Vertaalbureau
Raadstede 19, Postbus 224
NL-3430 AE Nieuwegein

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen
der Letzten Tage, Industriestraße 21
D-6382 Friedrichsdorf 1

© 1985 by the Corporation of the President
of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Jaarabbonnement:

Fl. 23,10 storten op Citibank Amsterdam,
rekeningnummer 266041434,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen
der Laatste Dagen.
Bfr. 420 storten op Citibank Antwerpen,
rekeningnummer 570-0157-600-33,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen
der Laatste Dagen.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10.00

Printed by Production Center Frankfurt,
Federal Republic of Germany

PB MA 0609 DU

De opstanding van Jezus

President Marion G. Romney
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Deze boodschap is een verkorte uitgave van een toespraak van president Romney gegeven op de algemene conferentie van april 1982. „Hij is opgewekt; Hij is hier niet”. (Marcus 16:6.) Deze woorden, welsprekend in hun eenvoud, kondigden de belangrijkste gebeurtenis van de geschreven geschiedenis aan, de opstanding van de Heer Jezus – een gebeurtenis, die zo buitengewoon was, dat zelfs de apostelen, die toch zeer intiem met Jezus tijdens zijn aardse zending waren omgegaan, en die zorgvuldig van de komende gebeurtenis op de hoogte waren gesteld, moeite hadden de volle betekenis ervan te beseffen. De eerste berichten die hun oren bereikten „schemen hun zotteklap” (Lucas 24:11), en terecht, want miljoenen mensen hadden voor die dag geleefd en waren gestorven. Op elke heuvel en in elk dal waren er miljoenen lichamen in het stof vergaan, maar tot die eerste Paasmorgen was er nog niemand uit het graf opgestaan.

Wanneer we spreken over de opstanding van Jezus, bedoelen wij dat zijn voorsterfelijke geest, die vanaf zijn geboorte in de kribbe totaan zijn dood aan het kruis zijn sterfelijk lichaam had be-

wond, dat lichaam weer was binnegetroden; en die twee, zijn geestelijk en zijn stoffelijk lichaam, onscheidbaar samengesmolten, verzeen uit het graf als een onsterfelijke ziel.

Wij geloven en getuigen, dat Jezus niet alleen de dood voor zichzelf heeft overwonnen en zijn eigen verheerlijkte opgestane lichaam tevoorschijn heeft gebracht, maar dat Hij daarmee ook een algehele opstanding heeft teweeggebracht. Dit was het hele doel van de zending waarvoor Hij aangesteld en geordend werd in de grote raad in de hemel, toen Hij gekozen werd onze Heiland en Verlosser te worden.

Wat zijn aardse zending betreft este zijn rol als Verlosser vier dingen van Hem: Ten eerste, dat zijn voorsterfelijke geest bekleed zou worden met een sterfelijk lichaam. De totstandkoming hiervan werd door de hemel aangekondigd, toen de engel tot de nederige herders zei: „Weest niet bevreesd, want u is heden de Heiland geboren, namelijk Christus de Here, in de stad van David” (Lucas 2:10–11).

Ten tweede, dat hij de pijn van alle mensen zou moeten lijden, hetgeen Hij voornamelijk in Getsemane heeft gedaan, het tafereel van zijn grote folte-

ring. Hijzelf beschreef dat dit lijden zo intens was dat het „Mij God, de Grootste van allen, van pijn deed sidderen, en uit iedere porie bloeden, en zowel lichamelijk als geestelijk deed lijden, en Ik wenste dat Ik de bittere drinkbeker niet behoefde te drinken, en kon terugdeinzen – Niettemin, ere zij de Vader, en Ik dronk de beker en voleindigde Mijn voorbereidingen voor de kinderen der mensen” (LV 19:18–19).

Ten derde, dat Hij zijn leven heeft gegeven. Zijn dood aan het kruis, nadat Hij verlaten en verraden was en verschrikkelijke vernederingen had moeten verduren, schijnt zelfs onder niet-gelovigen niet te worden betwist. Dat Hij zijn leven vrijwillig heeft gegeven met het vooropgezette doel het in de opstanding weer terug te nemen, wordt niet zo algemeen aanvaard. Toch is het zo. Hij werd weliswaar door goddeloze lieden boosaardig gedood, doch tegelijkertijd behield Hij de macht hen een halt toe te roepen. „Hierom heeft Mij de Vader lief, omdat Ik mijn leven afleg,” zei Hij, „om het weder op te nemen. Niemand ontleemt het Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af. Ik heb macht het af te leggen en macht het weder te nemen” (Johannes 10:17–18).

Deze macht was onafschiedelijk met Hem verbonden krachtens zijn geboorte uit de maagd Maria (een sterveling) en het feit dat Hij de Zoon van God was (een onsterfelijk, gecelestialiseerd wezen).

Daar Hij aldus sterfelikheden op zich genomen had, in Getsemane voor de zonden van alle mensen had geleden, en zijn leven aan het kruis had gegeven, bleef er voor Hem niets meer over dan de banden van de dood te breken – het vierde en laatste vereiste – om zijn aardse zending als Verlosser te voltooien. Hij had herhaaldelijk verkondigd dat zijn hele sterfelijke leven op dit einddoel was ingesteld. Het werd reeds aangekondigd in zijn verklaring over het afleggen van zijn leven en het weer opnemen. Hij had tot de diepbedroefde Martha gezegd: „Ik ben de opstanding en het leven” (Johannes 11:25); en tot de joden: „Breek deze tempel af en binnen drie dagen zal ik hem doen herrijzen” (Johannes 2:19).

De opstanding was de menselijke ervaring dermate vreemd, dat zelfs zijn volgelingen moeite hadden het te begrijpen. De leer was echter zelfs door de kruisigers gehoord. Aangezien ze daar-

door verontrust waren, kwamen ze bij Pilatus „en zij zeiden: Heer, wij hebben ons herinnerd, dat die verleider bij zijn leven gezegd heeft: Na drie dagen word ik opgewekt“. Daarom plaatsten zij met toestemming van Pilatus een wacht „anders konden zijn discipelen Hem komen stelen, en tot het volk zeggen, Hij is opgewekt uit de doden“ (Matteus 27:63-64). En zo gebeurde het dat deze huurlingenwachters, zonder het te weten, getuige werden van het openen van het graf door de engel (zie Matteus 28:2-4), de laatste inleiding voor het verschijnen van de verrezzen Heer.

Het bewijs dat Jezus inderdaad was opgestaan is afdoende. Vijf maal op de zondag na zijn kruisiging op de vrijdagmiddag openbaarde Hij zichzelf.

De eerste die Hem aanschouwde was Maria Magdala. s'Morgens vroeg gingen Petrus en Johannes weg nadat zij het bericht dat het lichaam van Jezus niet in het graf was hadden geverifieerd. Maar Maria bleef wenend in de hof achter. Ze keerde zich van het lege graf af „en zag Jezus staan, maar zij wist niet dat het Jezus was.

Jezus zeide tot haar: Vrouw, waarom weent gij? Wie zoekt gij? Zij meende dat het de hovenier was, en zeide tot Hem: Heer als gij Hem weggedragen hebt, zeg mij dan, waar gij Hem hebt neergelegd en ik zal Hem wegnemen. Jezus zeide tot haar: Maria! Zij keerde zich om en zeide tot Hem in het Hebreeuws: „Rabboeni, dat wil zeggen: Meester.“ Teder weerhield Hij haar ervan Hem aan te raken en zei: „Houd Mij niet vast, want ik ben nog niet opgevaren naar de Vader: maar ga naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader; naar mijn God en uw God“ (Johannes 20:14-17).

Later, tegen zonsopgang, gingen Maria, de moeder van Jakobus, Salome en enkele andere vrouwen naar het graf met speerijen om het lichaam voor de uiteindelijke begrafenis voor te bereiden (zie Marcus 16:1). Ze vonden het graf open en het lichaam verdwenen. Tot hun consternatie troffen ze twee mannen aan in blinkend gewaad, die zeiden: „Wat zoekt gij de levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt“ (Lucas 24:5-6).

Toen zij het de discipelen gingen vertellen, kwam Jezus zelf hen tegemoet en zei: „Weest gegroet. Zij naderden Hem en grepen zijn voeten

en zij aanbaden Hem“ (Matteus 28:9).

Later op die dag, toen Kleopas en nog iemand op weg waren naar Emmaus, kwam Jezus, die ze niet herkendend, naberdig en liep met hen mee. Toen Hij naar de aard van hun gesprek informeerde, herhaalden zij voor Hem wat de vrouwen hadden verteld. Bij hun kennelijke twijfel zei Hij: „O onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet gelooft en alles wat de profeten gesproken hebben“. Toen opende Hij hun begrip van de Schriften aangaande Hemzelf. Hij bleef bij hen te Emmaus „en het geschiedde, toen Hij met hen aanlag, dat Hij het brood nam, de zegen uitsprak, het brak en hun toereikte. En hun ogen werden geopend en zij herkendden Hem; en Hij verdween uit hun midden“ (zie Lucas 24:13-31).

De avond hoorden de discipelen het bericht dat Jezus niet alleen aan Kleopas en zijn metgezel verschenen was, maar ook aan Petrus.

Toen „terwijl zij hierover spraken, stond Hijzelf in hun midden“. Om hen wat te kalmeren en hun de verzekering te geven dat Hij niet een geest was, liet Hij hun zijn handen en voeten zien en zei: „Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet dat Ik heb.“ En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden en zich verwonderden, zeide Hij tot hen: „Hebt gij iets te eten?“ En zij reikten Hem een stuk van een gebakken vis toe. En Hij nam en at het voor hun ogen“ (zie Lucas 24:36-43).

En zo aanschouwden zijn vroegere discipelen op deze veelbewogen dag zijn verrezzen lichaam. Zij zagen Hem niet alleen, maar zij hoorden zijn stem en voelden de wonden in zijn handen en voeten. In hun aanwezigheid nam Hij spijs en at ervan. Zij wisten nu zeker dat Hij zijn lichaam, dat zijzelf in het graf hadden geplaatst, weer opgenomen had. Hun verdriet sloeg om in vreugde in de wetenschap dat Hij leefde en een onsterfelijke ziel was.

Veertig dagen lang diende Hij onder zijn discipelen in het Heilige Land. Hij verscheen nogmaals aan zijn discipelen te Jeruzalem, toen ook Tomas daar was (zie Johannes 20:26-29), en aan de oever van de Zee van Tiberias, waar Hij hun zei hun netten uit te werpen, hen uitnodigde te komen eten, hun te eten gaf van wat Hijzelf op een kolenvuurtje had bereid en hen instructies gaf voor

Jezus heeft niet alleen de dood voor zichzelf overwonnen en zijn eigen verrezzen lichaam voortgebracht, maar . . . Hij heeft ook daarmee een gehele opstanding teweeggebracht.

hun zending (zie Johannes 21:1-14). Op een berg in Galilea gaf Hij zijn discipelen de opdracht het evangelie aan alle volken te prediken (zie Matteus 28:16-18). En uiteindelijk, nadat Hij hen te Betanië een zegen had gegeven, zagen zij „dat Hij van hen scheidde“ (zie Lucas 24:50-53).

Nu zijn zending in Palestina ten einde gekomen was, bracht Hij een bezoek aan de Nephieten in Amerika, opdat ook zij van zijn opstanding mochten weten. Zijn Vader introduceerde Hem als „Mijn Geliefde Zoon, in wie Ik een welbezagen heb“. Toen zij Hem uit de hemel zagen neerdaalen, beschreven zij Hem als een Mens „in een wit gewaad gekleed“. Hij kondigde zich aan als „Jezus Christus, Die in de wereld zou komen, zoals de profeten hebben getuigd“. Zij zagen Hem, zij hoorden Hem en op zijn uitnodiging naderden allen Hem en staken hun hand in zijn zijde en voelden de tekenen der nageden in zijn handen en in zijn voeten, en wisten voorzeker en getuigden ervan dat Hij de verrezzen Verlosser was (zie 3 Nephi 11:7-15).

Evenals Hij zich na zijn opstanding aan zijn volgelingen in het Heilige Land en aan de Nephieten in Amerika had geopenbaard, openbaarde Hij zich ook in onze dagen. Deze bedeling opende met een heerlijk visioen waarin de profeet Joseph Smith door de Vader en de Zoon bezocht werd. Hij hoorde hun stem, want beiden spraken Zij tot hem. Hem werd een persoonlijke introductie tot de verrezzen Jezus door de Vader zelf gegeven. Hij aanschouwde hun verrezzen lichaam en daarna heeft Hij Hem als volgt beschreven: „De Vader heeft een lichaam van vlees en beenderen, even tastbaar als dat van de mens; de Zoon eveneens“ (LV 130:22).

Nadat de Heiland zich na zijn opstanding aan zijn volgelingen in het Heilige Land en aan de Nephieten in Amerika had geopenbaard, heeft Hij zich ook in onze tijd geopenbaard.

Een jaar of twaalf later openbaarde de Heiland zich aan Joseph Smith jr.; Sidney Rigdon was toen bij Joseph Smith. Beiden gaven zij hun getuigenis „dat Hij leeft! Want, zeiden zij, wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is“ (LV 76:22–23).

In de Kirtland-tempel zag de profeet Hem weer, ditmaal in gezelschap van Oliver Cowdery. „De sluier werd van ons verstand weggenomen,“ schreven zij, „en de ogen van ons begrip werden geopend“.

„We zagen de Here voor ons op het hekwerk van de kansel staan, en onder zijn voeten bevond zich plaveisel van zuiver goud, dat amberkleurig was.“

„Zijn ogen waren als een vurige vlam; Zijn hoofdhaar was zo wit als reine sneeuw; de straling van zijn aangezicht overtrof de glans der zon; en zijn stem was als het geruis van grote wateren, ja de stem van Jehova, zeggende: „Ik ben de Eerste en de Laatste; Ik ben het, die leeft, Ik ben het, die werd dood; Ik ben uw voorspraak bij de Vader““ (LV 110:1–4).

Jezus alleen kon het vereiste, oneindige zoenoffer brengen, want daar Hij de enige zondeloze persoon was, die ooit op aarde had geleefd, had Hij een zondeloos leven te bieden en, als Zoon van God, had Hij de macht over leven en dood. Niemand kon Hem zijn leven ontnemen, als Hij niet gewillig was geweest het te geven. „Niemand ontnemt het Mij“, heeft Hij gezegd, „maar Ik leg het uit mezelf af. Ik heb macht het af te leggen en macht het weder te nemen“ (Johannes 10:18). Zo betaalde Hij de schuld met een daad van oneindige liefde en genade door namens ons de schuld van de gebroken

wet te voldoen en aan de eisen van rechtvaardigheid te beantwoorden.

We zijn nog meer verplicht aan Jezus, want door zijn zoenoffer heeft Hij niet alleen aan de eisen van de wet van de rechtvaardigheid voldaan, maar Hij heeft ook de wet van genade in werking gesteld, waarbij de mens van de geestelijke dood wordt verlost. Want, hoewel hij niet verantwoordelijk is voor de sterfelijke dood, is hij wel degelijk verantwoordelijk voor de geestelijke dood, die hem van de tegenwoordigheid van God uitsluit.

Ieder mens, die op aarde woont is aan de invloed van de rechtvaardigheid onderhevig, evenals aan de invloed van de goddeloosheid. Hij is tevens begenadigd met de goddelijke gave van de vrije wil, in de uitoefening waarvan niemand, die ooit op aarde tot de jaren

van onderscheid heeft geleefd, behalve Jezus, in staat geweest is in alles de invloed van het kwaad te vermijden. Iedereen zondigt. Ieder mens is daarom onrein tot de mate van zijn zonden, en vanwege die onreinheid is hij van de tegenwoordigheid van God uitgesloten zolang de uitwerking van zijn eigen overtredingen bij hem aanwezig is.

Daar wij nu deze geestelijke dood ondergaan als gevolg van onze eigen zonden, hebben we geen recht op vrijspraak daarvan. Noch heeft ook maar iemand de macht in zich zo'n volledige vergoeding tot stand te brengen, dat hij volledig van de gevolgen van zijn zonden kan worden schoongewassen. Indien de mens nu van de gevolgen van zijn eigen overtredingen wordt verlost, en teruggebracht wordt in de tegenwoordigheid van God, dan moet

Ideëen voor huisonderwijzers

Enkele belangrijke punten die u desgewenst bij uw huisonderwijs naar voren kan brengen.

1. Vier dingen werden van Jezus in zijn sterfelijke zending gevraagd. Hij werd in sterfelijkeheid geboren; Hij moest de pijn van alle mensen ondergaan en daarbij ook nog lijden in de Hof van Getsemane; Hij zou zijn leven vrijwillig geven en Hij zou weer opstaan uit de dood en daarmee de banden van de dood breken.

2. Er zijn vele getuigen van de verzezen Heer geweest. In de dagen na de opstanding verscheen Hij aan zijn volgelingen in het Heilige Land en aan de Nephieten in Amerika. Hij heeft zich ook in onze dagen weer geopenbaard.

3. Christus heeft met zijn zoenoffer de mensen door de opstanding van de lichamelijke dood verlost. Hij kan de mensen ook van de geestelijke dood verlossen, die zij zichzelf door hun eigen zonden op de hals halen. De opstanding wordt onvoorwaardelijk aan alle mensen geschonken. Vergeving en verlossing krijgen slechts zij, die

de voorwaarden, die door de Heiland worden voorgeschreven, accepteren en naleven – te beginnen met geloof tot bekering.

4. Jezus kon dit zoenoffer brengen, omdat Hij zonder zonden was en omdat Hij macht had over het leven en de dood.

Wenken voor de bespreking

1. Vertel over uw gevoelens van het zoenoffer. Hoeveel invloed heeft de verzoening van de Heiland op uw leven gehad? Vraag de gezinsleden hun gevoelens te uiten.

2. Zijn er misschien teksten of aanhalingen in dit artikel die u in het gezin zou kunnen laten voorlezen en die dan bespreken?

3. Zou dit gesprek beter verlopen wanneer u voor uw bezoek met het gezinshoofd apart zou spreken? Is er een boodschap van de bisschop of quorumleider voor het gezin over de zending van de Heiland?

hij redding van buiten ontvangen, die hem van de gevolgen van zijn eigen zonden vrijmaakt. Tot dit doel werd het zoenoffer van Jezus Christus opgevat en uitgevoerd.

Dit was de uiterste daad van liefde die Jezus voor ons heeft uitgevoerd. Daarbij heeft Hij niet alleen aan de eisen van de wet der rechtvaardigheid voldaan – die ons voor eeuwig door de gevolgen van onze eigen overtredingen zou hebben belevt – doch het heeft de wet van genade in werking gesteld, waardoor alle mensen van hun zonden gereinigd kunnen worden.

Afgezien van wat we geloven, of hoe we leven, we zullen allen eens opstaan, want door het zoenoffer van Christus wordt de verlossing van het graf onvoorwaardelijk aan elke ziel verleend. Dit is echter niet het geval met betrekking tot vergeving en verlossing van de gevolgen van onze zonden. De enige personen, die aldus worden vergeven en verlost, zijn zij, die de voorwaarden, die door de Verlosser worden voorgeschreven, aanvaarden en zich eraan houden, en zich daardoor, wat hun ei-

gen zonden betreft, binnen het bereik van zijn zoenbloed plaatsen.

Hij heeft de voorwaarden van zijn evangelie uiteengezet – het evangelie van Jezus Christus – hetgeen de wet der genade is, waarvan de eerste eis is Jezus te aanvaarden voor wat Hij is: letterlijk onze Verlosser. Dit is „gelooft in de Here Jezus Christus” (Artikel des Geloofs 1:4). Dan volgt het nalaten van onze zonden en het schadeloos stellen voor zover dat in onze macht ligt. Dat is bekering.

Zonder aan deze eisen en aan andere beginselen van het evangelie te voldoen, blijft men buiten het bereik van het plan van genade, en moet men op de wet van rechtvaardigheid vertrouwen, die eist dat men voor zijn zonden moet lijden, evenals Jezus geleden heeft (zie LV 19:16–18). Want „hij die geen geloof tot bekering oefent, is aan de ganse wet van de eisen van rechtvaardigheid blootgesteld; daarom is alleen voor hem, die geloof tot bekering heeft, het grote en eeuwige verlossingsplan van kracht” (Alma 34:16).

Wanneer ik diep over de Verzoening

*Ongeacht wat we geloven,
of hoe we leven, we zullen
allen opstaan, want door
het zoenoffer van Christus
wordt de verlossing van
het graf onvoorwaardelijk
aan elke ziel geschonken.*

nadenk – waarbij ik verzekerd ben van een opstanding en waardoor mij de gelegenheid geboden wordt door geloof en bekering vergeving van mijn zonden te ontvangen – vervult me dat met de meest intense dankbaarheid en waardering, waar mijn ziel toe in staat is, en ondersteun ik van ganser harte het refrein: „O, het is wondervol, dat Hij zo hield van mij, dat Hij's ontzield voor mij” (“k Sta spraakloos”, HL 80).

□

Overeenkomsten tussen de profeten Paulus en Joseph Smith

Richard Lloyd Anderson

Als Paulus een profeet was, dan was Joseph Smith dat ook. Het bewijsmateriaal, dat de profetische roeping van Paulus staaft, geldt ook voor Joseph Smith.

Deze conclusie spruit voort uit een zorgvuldige studie van het leven van deze twee vooraanstaande mannen. Deze benadering veronderstelt natuurlijk niet dat Joseph Smith het evenbeeld van Paulus was. Paulus was geen opvallende figuur, terwijl Joseph Smith de meeste mensen, die hem ontmoetten, imponeerde door zijn postuur en

persoonlijkheid. Paulus was een zendingsapostel, terwijl Joseph Smith over apostelen presideerde en het zendingswerk regelde in plaats van te reizen om het zelf te doen. Paulus had de beste opleiding genoten, die zijn cultuur kon opbrengen, terwijl Joseph Smith in armoede werd opgevoed op de grens van de Amerikaanse beschaving, de zogenoemde *frontier*, en wat opleiding betreft nauwelijks het MAVO-niveau had bereikt.

Maar ondanks zulke brede verschillen in persoonlijke eigenschappen, wa-

ren er toch sterke overeenkomsten. Het doet er weinig toe dat de een Engels sprak en de ander een Hebreeuws dialect en Grieks, mits zij beiden woorden spraken, die door de Heilige Geest waren geïnspireerd. Daar we het hier over de kwestie van hun gemeenschappelijke roeping, hun gezag en openbaring hebben, worden we wel gedwongen hun uiterlijk te negeren en tot een innerlijke, geestelijke realiteit te komen.

Het eerste visioen

Zowel Paulus als Joseph Smith hadden een „eerste visioen“. Uiteraard waren de omstandigheden anders, maar het visioen bij Damascus en het visioen in het Newyorkse bos waren voor deze profeten een oriëntatie voor het dienen van de Heer voor de rest van hun leven. Christus verscheen aan Paulus nadat Hij persoonlijk die bedeling had geopend, doch de Vader en de Zoon verschenen aan Joseph Smith om de bedeling van de volheid der tijden te beginnen. Toch komen in beide visioenen een gesprek met de verrezen Christus voor, en bij beide gelegenheden werd de profeten verteld hun levensloop te veranderen en op verdere instructies van de Heer te wachten.

Vele christenen hebben geen enkele moeite met het aanvaarden van het visioen van Paulus, maar ze verwerpen dat van Joseph Smith. Ze zijn echter niet consequent in hun kritiek, want de meeste argumenten tegen het eerste visioen van Joseph Smith doen evenzeer afbreuk aan de ervaring van Paulus te Damascus.

Zo wordt bijvoorbeeld de geloofwaardigheid van Joseph Smith aangevallen, omdat voor zover we weten de eerste beschrijving van zijn eerste visioen pas een twaalfal jaren nadat het had plaatsgevonden gegeven werd. Maar de eerste beschrijving, die we van de verschijning te Damascus kennen, en die in 1 Korintiërs 9:1 gevonden wordt, werd pas na een *tweemaal* zo lange periode na die ervaring opgetekend.

Critici vinden het heerlijk om stil te staan bij zogenoemde tegenspraken in de spontane beschrijvingen van Joseph Smith van zijn eerste visioen. Maar de mensen geven normaal ook kortere en langere beschrijvingen van hun eigen levendige ervaringen, wanneer ze die herhaaldelijk navertellen. Joseph Smith was voorzichtig met publieke

verklaringen van zijn heilige ervaringen, tot de kerk sterk werd en hij op gepaste wijze de dingen, die God hem had gegeven openbaar kon maken. Daarom kwam de meest gedetailleerde beschrijving van zijn eerste visioen pas na enkele andere visioenen – toen hij zijn formele geschiedenis begon te schrijven.

Ook dit vertoont overeenkomst met de ervaring van Paulus. Zijn uitgebreidste verslag van het visioen op weg naar Damascus is het laatste van een aantal beschrijvingen (zie Handelingen 26:9–20). En voor zover we weten is dit het enige geval waarin hij de bijzonderheden verhaalt van feit dat de Heiland over het werk van Paulus heeft geprofeet (zie de verzen 16–18). Waarom zou Paulus dit detail, dat hij tevoren nooit vermeld had, juist bij die gelegenheid hebben beschreven? Waarschijnlijk omdat hij tot een groep *niet-joden* sprak, in plaats van een groep joodse christenen. Zowel Paulus als Joseph Smith hadden goede redenen om de volle bijzonderheden van hun visioen voor de juiste tijd en plaats te bewaren.

Profeten

Het eerste visioen van Paulus en Joseph Smith benadrukt hoe direct hun contact met God wel was. Beide profeten bevonden zich letterlijk in de tegenwoordigheid van de verrezen Heer, en beiden ontvingen zij specifieke instructies. Paulus vertelde dat hij de Heer na dit eerste visioen gedurende de volgende vijftienvintig jaar nog viermaal had gezien (zie Handelingen 22:17–21; 2 Korintiërs 12:1–4, bij gevolgtrekking; Handelingen 18:9–10; en Handelingen 23:11). Joseph Smith vermeldde dat hij de Heer verschillende malen gedurende de vijftien jaar na zijn eerste visioen had gezien (zie bijvoorbeeld Leer en Verbonden 76:22–24; 137:2–3; 110:1–10). Geen van beide profeten zijn in de val van de bedriegers gevallen en hebben zulke heilige ervaringen overdreven.

Beide profeten wisten dat zij het gezag hadden God te vertegenwoordigen. Hun opmerkingen zijn vervuld van de wetenschap van hun gezag in de naam van de Heiland te spreken. Toen Paulus hierop werd aangevallen antwoordde hij: „Ben ik geen apostel? Heb ik niet Jezus, onze Here, gezien?” (1 Korintiërs 9:1.) En Joseph Smith

heeft verklaard: „Ik had werkelijk een licht gezien, en in het midden van dat licht heb ik twee Personen gezien, en Zij hebben werkelijk tot mij gesproken, en al werd ik gehaat en vervolgd, omdat ik zei dat ik een visioen had gezien, het was toch waar . . . Ik heb een visioen gezien; ik wist het, en ik wist dat God het wist, en ik kon het niet ontkennen, en durfde dat ook niet; want ik wist dat ik daarmee zou zondigen tegen God, en onder veroordeling komen.” (Joseph Smith – Geschiedenis 25.)

Alhoewel beide profeten een groot inzicht werd gegeven in de leer van het

evangelie, vermeden ze toch steeds een andere val, die bedriegers gemeen hebben: ze beweerden niet alles te weten. Paulus brak de arrogantie van de Korintiërs door hun menselijke kennis met het begrip van een kind te vergelijken: „Want onvolkomen is onze kennis en onvolkomen ons profeteren” (1 Korintiërs 13:9). En verschillende verklaringen van Joseph Smith aangaande het laatste oordeel en de wederkomst weerspiegelen zijn opmerking van 1839: „Ik weet niet wanneer deze dingen zullen plaatsvinden.” [1]

Zowel Paulus als Joseph Smith wer-

De voornaamste taak van een profeet is een persoonlijk getuigenis af te leggen, en in het geval van de profeten Paulus en Joseph Smith, deden zij dat op basis van hun persoonlijke contact met Christus.

den door hun tijdgenoten als godslasteraars beschouwd. Wat was hun zonde? Zij hadden dingen aan de traditionele Schriften toegevoegd. Voor dit „misdrijf“ werd Paulus als anti-joods beschouwd, en de volgelingen van Joseph Smith worden op de huidige dag als niet-christenen beschouwd. Doch Paulus en Joseph Smith deden eenvoudig wat elke joodse en christelijke profeet gedaan had: zij voegden hun persoonlijk getuigenis aan vroegere openbaringen toe en gaven uiting aan de boodschap van God voor een nieuw geslacht. Paulus demonstreerde deze continuïteit door voor de joodse hegeraad te staan en de opmerking te maken dat hij terecht stond omdat hij in hetzelfde geloofde, waar de andere Farizeeërs in geloofden – namelijk in de realiteit van de opstanding (zie Handelingen 23:6). Het verschil in dit geval was dat hij *persoonlijk* zijn getuigenis gaf.

Toen de Korintiërs hem over de opstanding ondervroegen, ging hij niet met hen in debat over de filosofische mogelijkheid ervan. In tegendeel, hij beantwoordde hun bezwaren alleen maar nadat hij erop stond dat hij en anderen dat zeker wisten want ze hadden het zelf gezien. Als er geen opstanding is, zei hij: „dan blijken wij ook valse getuigen van God te zijn“ (1 Korintiërs 15:15).

Evenzo tijdens een vergadering in januari 1840 in Philadelphia (Pennsylvania), waarbij Joseph Smith en Sidney Rigdon getuigen waren voor de eisen voor schadevergoeding van de heiligen der laatste dagen na de vervolgingen te Missouri. Broeder Rigdon gaf een welsprekende en langdurige toespraak over aanwijzingen uit de Bijbel voor de opstanding, maar Joseph sprong daarna bijna op de kansel om van zijn *per-*

sonlijke ervaringen te vertellen hoe God hem geroepen had, en gaf zijn getuigenis van de visioenen, die hij gezien had, van de bediening van engelen, die hij genoten had. [2]

De voornaamste taak van een profeet is een persoonlijk getuigenis af te leggen. En in het geval van de profeten Paulus en Joseph Smith, deden zij dat op basis van hun persoonlijke contact met Christus.

Een vluchtige blik op enkele punten van hun leer

Wie kan er openbaring ontvangen? Het scherpe onderscheid tussen de geestelijkheid en de gewone mens bestond niet onder de profeten van vroeger en hun tijdgenoten. Wat gezag en openbaarde leer betreft, namen de apostelen van het Nieuwe Testament duidelijk een bijzondere leiderspositie in; maar wat het deelhebben aan Gods inspiratie betreft, nodigden zij allen uit gedoopt te worden en door handoplegging de Heilige Geest te ontvangen en deel te nemen aan de gaven van de Geest. Terwijl hij excessen trachtte te neutraliseren, moedigde Paulus de vroegere heiligen aan „de gaven des Geestes“ te streven en naar „het profeteren“ te zoeken (1 Korintiërs 14:1). Hij schreef een zeer indrukwekkend perspectief over de mogelijkheid van openbaring door de Heilige Geest voor alle mensen: de dingen van God kunnen ons slechts door de Geest worden openbaard – „want de Geest doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten Gods“ (1 Korintiërs 2:10).

De overeenkomsten tussen de leer van Paulus en Joseph Smith zijn duidelijk. In een brief aan zijn oom, Silas Smith, die zich nog niet bij de kerk had aangesloten, betoogde hij dat de openbaringen aan Gods dienaren van vroeger de geschiedenis van de godsdienst was, niet de godsdienst zelf. Ware godsdienst vereiste een huidig nauw contact met God. Wanneer God antwoord gaf aan bijbelse leiders, was dat in werkelijkheid een uitnodiging zo'n antwoord opnieuw te vragen. Joseph vroeg zijn oom: „Heb ik dan niet hetzelfde voorrecht als de heiligen vanouds? En hoort de Heer mijn gebeden niet, en luistert Hij niet naar mijn smeken zoals Hij naar hen luisterde, als ik op dezelfde wijze als zij tot Hem kom?

[3] Geen ware dienstknecht van God leert ons dat de dag van voortdurende openbaring voorbij is.

Bij een zestal andere gelegenheden bevestigde Joseph dat hij een profeet was, doch hij voegde er met de woorden van Openbaring 19:10 aan toe, dat ieder ander, die een getuigenis van Jezus kon krijgen ook het getuigenis der profetie zou genieten. „want het getuigenis van Jezus is de geest der profetie“. [4] Dat wil zeggen dat indien allen de prijs betalen om de Heilige Geest constant bij zich te hebben, allen ook profeet kunnen zijn. En hij gaf praktisch advies over hoe men deze subtiele, doch krachtige, influisteringen van de Geest kon herkennen: „Het kan nuttig zijn de eerste aanduiding van de Geest van openbaring te kunnen herkennen“, zei hij, „... Wanneer je zuivere intelligentie in je voelt vloeien – kan je dat plotseling vlagen van ideeën geven.“ [5]

Deze overeenkomstige punten van kerkeronen duidelijk aan dat ware profeten geen aparte stand trachtten te vormen binnen een exclusieve groep, maar dat ze allen trachtten te leiden tot diezelfde macht, die God hun had verleend.

De bestemming van de mens. De openbaringen, die Paulus en Joseph Smith gegeven werden, vertellen ons van onze persoonlijke bestemming. Er is niets mooier dan dat schitterende beeld van de drie graden van heerlijkheid in het visioen van Joseph Smith, dat in Leer en Verbonden 76 staat beschreven. De Christenwereld weet niets van zulke graden van heerlijkheid af – die gelooft alleen maar in een oppervlakkige hemel en een afschuwelijke hel. En toch heeft Paulus in alle nederigheid over zichzelf gesproken als „een mens in Christus“, die weggevoerd werd tot in de „derde hemel“ om onuitsprekelijke dingen te zien (zie 2 Korintiërs 12:2–4). En hij vergeleek de opstanding der doden met „hemelse“ en „aardse“ lichamen, die in heerlijkheid verschillen zoals de zon, de maan en de sterren van elkaar verschillen (zie 1 Korintiërs 15:40–42).

De leer van Paulus en Joseph Smith stemmen met elkaar overeen – en verschillen van die van de christenwereld – want beiden ontvingen zij persoonlijk ware openbaring. Met de woorden van Joseph Smith zelf: „Wanneer iemand een visioen van de hemel ontvangt, ziet

hij dingen, waar hij nooit eerder aan gedacht heeft." [6]

Liefde. Ik ken maar weinig profeten, die de betekenis van liefde beter hebben onderwezen dan Paulus en Joseph Smith. De oprechtheid van hun eigen onbaatzuchtige liefde bevestigde de geldigheid van hun leer over dat onderwerp.

De wijze waarop Paulus celestiale liefde schetst zoals dat in 1 Korintiërs, hoofdstuk 13, wordt gevonden, of zijn vaderlijke bezorgdheid voor de bekeerlingen – of ze nu getrouw of opstandig zijn – behoeft nauwelijks commentaar.

Het leven van Joseph Smith vertoont diezelfde rijpe bezorgdheid voor anderen. Hij had bijvoorbeeld kunnen ontsnappen vóór zijn gevangenschap in de gevangenis te Liberty, maar hij wilde dat niet doen, omdat hij bang was voor represailles op de heiligen. [7] Nadat hun veiligheid verzekerd werd door het weggaan van de bende en het begin van hun trek naar het westen, deed hij drie ontsnapingspogingen, die alle

creatief waren, doch slechts de laatste was succesvol. Tenslotte keerde Joseph terug van de andere oever van de Mississippi en maakte de opmerking dat als zijn leven van geen waarde was voor zijn volk, het van generlei waarde was voor hemzelf. De historische documenten, die dit besluit vermelden, tonen aan dat hij welbewust zijn leven in de waagschaal heeft gesteld om boze troepen te weerhouden naar Nauvoo te komen om hem te zoeken en zijn mensen in gevaar te brengen. [8] Steeds weer heeft Joseph zijn persoonlijke veiligheid op de tweede plaats gesteld en het welzijn van zijn familie en de heiligen der laatste dagen op de eerste plaats.

Er is daarom een diepere inhoud in wat hij te Nauvoo over de liefde gepredikt heeft. Zijn opmerkingen, die hij voor de zustershulpvereniging heeft gemaakt, ofschoon ze niet al te fraai waren uitgedrukt, waren toch goddelijk van inhoud: „Hoe dichterbij onze Hemelse Vader komen, des te meer zijn we geneigd de zielen, die ten onder-

gaan, met deernis te beschouwen, hen op onze schouders te nemen en hun zonden achter ons te werpen." [9]

Reeds eerder had hij aan de Twaalf geschreven, die van huis gingen om het evangelie te prediken: „Iemand, die met de liefde van God is vervuld, is niet tevreden met alleen zijn familie te zegenen, maar draagt het aan de hele wereld uit, verlangend om de hele menselijke familie te zegenen. [10]

Joseph Smith heeft ons slechts enkele weken voor zijn martelaarschap een van zijn indrukwekkendste blikken op zichzelf gegeven. Zijn bewering „niemand kent mijn geschiedenis" zijn afscheidswaarden van liefde, die zijn visioenen met het onbegrensde geven van zichzelf verbinden: „Ik voel geen vijandschap tegenover iemand . . . want ik heb alle mensen lief, speciaal deze mijn broeders en zusters. . . Nooit hebt u mijn hart gekend. Niemand kent mijn geschiedenis. Ik kan die niet geven. Ik zal het ook nooit ondernemen. Als ik dat alles niet zelf had meege-

maakt, zou ik het zelf niet hebben weten. Ik heb nooit, sinds mijn geboorte in de wereld, iemand pijn gedaan. Mijn stem is steeds voor de vrede geweest." [11]

Joseph zegt hier dat hij verbazende dingen wist; daarom heeft hij die aan anderen medegedeeld. In de wetenschap dat Joseph Smith en Paulus oprecht hebben liefgehad, kan ik niet geloven dat een van beiden ons ooit bedrogen heeft.

Genade en werken. Is het niet vreemd dat de traktaatjes, die over zaligmaking door genade gaan, zelden Christus en de bergrede vermelden? Jezus besloot de bergrede met de waarschuwing dat het luisteren naar (of het lezen van) zijn uitspraken, zonder die in praktijk te brengen, een morele catastrofe zou brengen zoals gebeurde met het huis, dat inviel, omdat het niet op een vast fundament was gebouwd (zie Matteus 7:24–27).

In een zestal brieven vermeldde Paulus de morele zonden, die de mens buiten Gods koninkrijk houdt als hij zich niet bekeert, en besluit één van de brieven met deze woorden: „Waarvoor ik u waarschuw, zoals ik u gewaarschuw heb, dat wie dergelijke dingen bedrijven, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven” (Galaten 5:21).

Wat zou een beter bewijs van apostasie kunnen zijn dan de verandering van het christendom van een godsdienst van daadwerkelijk handelen – gebaseerd op geloof in de verlossende genade van Christus – tot een godsdienst van alleen maar geloof? Joseph Smith heeft ook het belang van genade en de liefde van de Heiland onderwezen. „En wij weten, dat rechtvaardigmaking door de genade van onze Heer en Heiland, Jezus Christus, juist en waar is”, heeft hij ons geleerd. „En ook weten wij, dat heiliging door de genade van onze Heer en Heiland, Jezus Christus, juist en waar is.” Maar, in overeenstemming met de leer van de Heiland en van Paulus, leerde Joseph Smith ook de beginselen van verantwoordelijkheid. „Rechtvaardigmaking door de genade van onze Heer en Heiland, Jezus Christus, (is) juist en waar voor allen, die God liefhebben en dienen met al hun macht, verstand en sterkte” (Leer en Verbonden 20:30–31; cursivering toegevoegd).

Er bestaat niet zoiets als een gemakkelijke zaligmaking, en Joseph Smith

heeft ons voortdurend geleerd, dat zaligmaking gebaseerd is op het ten goede in bedwang houden van ons lichaam. Evenals Paulus leerde hij ons dat zonden waarvan we ons niet hebben bekeerd, niet over het hoofd gezien zullen worden op de dag des oordeels. Hij deed een beroep op allen om orde te brengen in hun leven en „om rechtvaardig te zijn voor God en met alle mensen – dan zullen we rein zijn op de dag des oordeels”. [12]

De leer van het belang van werken neemt op geen enkele wijze de rol van de verlossing van de Heiland af. Waar vinden we een aangrijpende uitleg van het zoenoffer van Jezus Christus ten behoeve van de mensheid dan in de openbaringen aan de profeet Joseph Smith: „Welk lijden Mij, God, de Grootste van allen, van mijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en zowel lichamelijk als geestelijk deed lijden en Ik wenste dat Ik de bittere drinkbeker niet behoefde te drinken, en kon terugdeinzen . . . Niettemin, ere zij de Vader, en Ik dronk de beker en voleindigde Mijn voorbereidingen voor de kinderen der mensen.” (Leer en Verbonden 19:18–19.)

Door Joseph Smith werd hetzelfde evangelie hersteld dat door Paulus gepredikt werd, met de verzekering op vergeving op voorwaarde van bekering en de belofte dat elke gelovige, die de geboden gehoorzaam is, door Christus tot volmaaktheid kan komen.

Persoonlijke spiritualiteit en offers

De persoonlijke kwaliteiten, die we zowel in Paulus als in Joseph Smith zien, zijn indrukwekkend gelijksoortig. Beide mannen vertrouwden diep op God. De latere brieven van Paulus maken melding van voortdurend gebed voor de heiligen en van zijn hoop dat zij voor hem zullen bidden. Het wonder van hun bevrijding uit de gevangenis kwam in het midden van het gebed van Paulus en zijn lotgenoot (zie Handelingen 16:25–26).

Evenzo staan de brieven, de dagboeken en de Nauwoose toespraken van Joseph Smith vol met gebeden voor de zegeningen van God op zijn werk en op de heiligen der laatste dagen. Dit zijn geen schijnvermeldingen, maar de spontane smeekbeden van een oprecht man. Hoe dicht hij bij de Heer stond blijkt ook uit zijn persoonlijke brieven

De leer van Paulus en Joseph Smith stemmen met elkaar overeen – en verschillen van die van de christenwereld – want zij ontvangen persoonlijk ware openbaring.

aan zijn vrouw, die niet met de bijgedachte van mogelijke publicatie geschreven werden. Om slechts één uit talloze voorbeelden te noemen: in 1832 schreef hij haar over een onponthoud, dat hem verhinderde op tijd thuis te komen en vermeldde daarin zijn innige gebeden tot God om vergeving en om zegeningen, en terwijl hij over God sprak als zijn vriend en toeverlaat: „Ik heb mijn leven in zijn hand geplaatst. Ik ben bereid te gaan zodra Hij mij roept. Ik verlang ernaar bij Christus te zijn. Mijn leven is niet belangrijk, ik wil alleen zijn wil doen.” [13]

Het brengen van offers is karakteristiek voor de zending van beide mannen. Toen de christenen twijfelden aan de opstanding, vroeg Paulus hen eenvoudig waarom hij een leven van ongemak zou leiden, en zijn leven elk moment in de waagschaal zou stellen voor iets dat niet waar is. Bij één bepaalde gelegenheid noemde hij zelfs enkele voorbeelden van de tegenspoed, die hij op zijn zending had moeten doormaken:

„Van de Joden heb ik vijfmaal de veertig-min-één slagen ontvangen, driemaal ben ik met de roede gegeseld, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een etmaal heb ik doorgebracht in volle zee; telkens 'op reis, in gevaar door rivieren, in gevaar door rovers, in gevaar door volksgenoten, in gevaar door heidenen, in gevaar in de stad, in gevaar in de woestijn, in gevaar op zee, in gevaar onder valse broeders; in moeite en inspanning, tal van nachten zonder slaap, in honger en dorst, tal van dagen zonder eten, in koude en naaktheid; (en dan), afgezien van de dingen, die er verder nog zijn, mijn dagelijkse beslommering, de zorg voor al de gemeenten” (2 Korintiërs 11:24–28).

Joseph Smith bewees ook zijn oprechtheid door de offers, die hij moest brengen. In een brief aan de kerk tijdens onwettige pogingen tot zijn arrestatie, die hem maandenlang binnen en buiten Nauvoo deden onderduiken, deed ook hij een terugblik: „... de menselijke afgunst en toorn gedurende mijn ganse leven mijn dagelijks lot zijn geweest . . . , en ik gevoel, gelijk Paulus, de behoefte om in moeilijkheden te roemen.” (Leer en Verbonden 127:2.) Hoewel Paulus niet al zijn moeilijkheden heeft opgesomd, zou iedere historicus het voorbeeld van Paulus kunnen volgen en het aan het leven van Joseph Smith kunnen aanpassen. Joseph heeft het zelf ook gedaan in de gevangenis te Liberty, toen hij een opmerking maakte over de lasten, die hij tijdens zijn leven had moeten dragen (zie Leer en Verbonden 122:5).

Zo hadden bijvoorbeeld een aantal malen zogenaamde christenen vuurwapens op hem gericht met de bedreiging hem te zullen doden. Eens werd hij geslagen, met teer ingesmeerd en in veren gedorst, en bewusteloos achtergelaten. Tweemaal werd hij in gevang gebracht doordat de paarden van de postkoets op het sloegen, toen hij voor kerkzaken op reis was. Hij nam achteraf weggetjes en waadde door moerassen om aan zijn vijanden te ontkomen. Hij verduurde jaren van ongerieflijk reizen te land ten behoeve van het koninkrijk, en riskeerde vele reizen per stoomboot op waterwegen. Hij moest het hoofd bieden aan jaren van juridische moeilijkheden, die zijn huis onveilig maakten, en werd gedurende een lange winter in een smerige gevangenis op onbewezen beschuldigingen gevangen gehouden. Ondanks alles behield hij de verantwoordelijkheid van de leiding van de kerk, en piekerde, bad en plande voor het welzijn van zijn gezin en zijn lotgenoten.

Waarom hebben Paulus en Joseph Smith deze dingen toch gedaan? Omdat zij positief wisten dat het evangelie, de opstanding en het laatste oordeel inderdaad waar waren. Joseph heeft eens verklaard dat zijn levenslange vervolging vanwege het spreken over zijn visioenen hem „alleszins als Paulus” deed gevoelen – „Er waren er toch maar weinig, die hem geloofden; sommigen zeiden dat hij loog, anderen zeiden dat hij waanzinnig was, en hij werd bespot en beschimpt. Maar dit alles

deed de werkelijkheid van zijn visioen niet teniet. Hij had een visioen gezien, en hij wist het, en alle vervolgingen onder de hemel konden dit niet veranderen . . . hoewel zij hem ten dode toe zouden vervolgen . . . En zo stond het ook met mij” (Joseph Smith – Geschiedenis 24–25).

Het martelaarschap

Zowel Paulus als Joseph Smith hadden in vroegere vervolgingen hun behoud al voorspeld, maar ze voorspelden nauwgezet hun eigen dood. In zijn laatste brief schreef Paulus: „Reeds word ik als plengoffer geofferd en het tijdstip van mijn verscheiden staat voor de deur” (2 Timoteüs 4:6).

Reeds in 1842 had Joseph Smith gezegd dat zijn werk vrijwel klaar was en dat hij elk moment kon sterven. In 1844 streefde hij toe tot zijn arrestatie, en schreef aan gouverneur Ford in verschillende brieven botweg dat het recht slechts een voorwendsel was „totdat één of andere bloeddorstige schurk de gelegenheid schoon zal zien ons dood te schieten.” [14] Dagboeken uit die tijd vermelden het voorgevoel van Joseph op weg naar Carthage, en Willard Richards schreef de woorden van de profeet op in Carthage op de dag van zijn martelaarschap: „Ik heb me zeer bezorgd gemaakt over mijn behoud, iets wat ik nooit eerder heb gedaan – ik kon het niet helpen.” [15] Zijn niet-mormoonse advocaat herinnerde zich dat Joseph op de morgen van zijn martelaarschap zei „dat hij geen andere dag meer zou beleven, zozeer was hij ervan overtuigd, dat hij vermoord zou worden, hetgeen allemaal waar bleek te zijn.” [16]

Wanneer we de geschriften van Joseph Smith en van Paulus lezen, dan zien we de toewijding en inzet van elk van hen. Beiden waren mannen, die door een zending waren verteerd. Paulus zei van zijn werk: „Ik ben ertoe genoodzaakt. Want wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig!” (1 Korintiërs 9:16.) Met diezelfde overtuiging van urgentie zei Joseph Smith: „Als ik niet waarlijk in dit werk geraakt was en van God geroepen was, dan zou ik het erbij neergooien. Maar dat kan ik nu eenmaal niet – er is bij mij geen twijfel omtrent de waarheid.” [17] Deze twee profeten, die in de tegenwoordigheid van Jezus Christus hadden gestaan,

kenden de urgentie van elke dag en het werk van de eeuwigheid, dat om hen heen gebeurde. Hun leven is een welsprekend getuigenis van de waarheid van hun boodschap – en van hun roeping als profeet. □

Richard L. Anderson, als theoloog verbonden aan de Brigham Young University, is vader van vier kinderen. Hij dient thans in het presidium van de Elfde BYU Ring.

Voetnoten

[1] Andrew F. Ehat en Lyndon W. Cook, [De Woorden van Joseph Smith] (Provo, Utah: Religious Studies Center (Centrum voor Godsdienststudies), Brigham Young University, 1980), blz. 12. Aanhalingen uit dit werk, dat dagboekinschrijvingen weergeeft, mogen worden gedaan met toevoeging van de nodige interpuncties.

[2] Parley P. Pratt, [Autobiography of Parley Pratt], (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1979), blz. 298.

[3] Joseph Smith aan Silas Smith, 26 september 1833, Kirtland, Ohio, citaat van Lucy Smith, [Biographical Sketches] (Liverpool, 1853), blz. 208.

[4] Voor voorbeelden, zie Ehat en Cook, blz. 10, 164, 230.

[5] Ehat en Cook, blz. 5

[6] *Ibid.* blz. 14.

[7] Zie Pratt, blz. 195–197, waar zijn nogal losse hechtenis te Independence, Missouri, wordt vermeld voordat hij te Richmond en te Liberty in vaste hechtenis werd geplaatst.

[8] Zie Richard Lloyd Anderson, „Joseph Smith’s Prophecies of Martyrdom,” [Sidney B. Sperry Symposium, 26 januari 1980] (Religious Instruction, Brigham Young University: Provo, Utah, 1980), blz. 9–10.

[9] Ehat en Cook, blz. 123.

[10] Joseph Smith aan de Twaalf, oktober 1840, Nauvoo, Illinois, geciteerd door Dean C. Jessee, [The Personal Writings of Joseph Smith] (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1984), blz. 481, tevens geciteerd door B. H. Roberts (red.), [History of the Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints] (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1978), 4:227.

[11] Ehat en Cook, blz. 355.

[12] *Ibid.* blz. 113.

[13] Joseph Smith aan Emma Smith, 6 juni 1832, Greenville, Indiana, het origineel bevindt zich bij de „Chicago Historical Society”, geciteerd door Jessee, blz. 239

[14] Joseph Smith aan Thomas Foed, 22 juni 1844, geciteerd in [History of the Church], deel 6, blz. 540.

[15] Willard Richards, Dagboek van Joseph Smith, 26 juni 1844, manuscript op de Geschiedkundige afdeling van de kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

[16] Kolonel J. W. Woods, „The Mormon Prophet”, [Daily Democrat], Ottumwa, Iowa, 10 mei 1885.

[17] Ehat en Cook, blz. 179.

Een offer, twee zegeningen

Mary Ann Young

Hoe is het mogelijk, dat wij een kostbare baby aangeboden kregen en die weigerden? Na zoveel maanden bidden, smeken, hopen – hoe is het mogelijk?

En toch was er een prachtig jongetje ter wereld gekomen en wij besloten dat we hem niet moesten aannemen. Terwijl we onze emoties trachtten te bedwingen, dachten we over die ervaring na.

Het begon met een vreemd telefoontje op een avond in januari, nu een maand geleden. Het was een rustige avond, maar dan al onze avonden waren rustig. Er lag geen baby in de wieg, er waren geen baby-geluidjes, geen speelgoed, geen luierszak aan de deurnoop van onze slaapkamer. Van die gezellige dingen die karakteristiek zijn voor een gezin waar baby's in huis zijn. Laat op die gedenkwaardige avond ging de telefoon. James, mijn man, nam op en werd door een stem aangesproken, die hem vagelijk bekend voorkwam.

„Zeg, ik hoorde van een gemeenschappelijke kennis dat jij en je vrouw graag een baby zouden willen adopteren”, zei ze. „Ja”, zei James, „dat zouden we ontzettend graag doen. Ik ging verbaasd overeind zitten. Het gesprek ging door, en ik luisterde aandachtig naar zijn antwoorden, en wou dat ik de stem aan de andere kant kon horen.

Toen James ophing, beefde zijn hand, zijn stem klonk gespannen. „Dat

was iemand, die ik ken door een vriend op mijn werk”, begon hij. „Ze zegt dat ze een ongehuwd nichtje heeft, dat binnenkort gaat bevallen. Ze is nog maar jong; ze heeft geen baan en kan de baby niet verzorgen. Haar familie kan haar niet helpen. Ze wil graag het beste voor de baby doen en vindt dat ze het kindje maar moet laten adopteren.”

Die avond beleefden we nogmaals alle hoop en spanning, die we reeds zoveel maal tevoren hadden doormaakt, toen we dachten dat we een baby zouden kunnen krijgen. Maar weken gingen voorbij zonder dat we iets hoorden en ons optimisme was al danig gaan tanen. 's Avonds spraken we over dit ongeboeren kindje, dat bij ons in huis zou komen. We wisten dat het telefoontje valse hoop had gewekt, maar we bleven bidden en vasten. „Er zijn bureaus, die plaatsing voor adoptie behandelen,” zei James, „een sociaal werkster van zo'n bureau zou toch zeker wel contact met haar opnemen, of zij met zo'n bureau. Dat zou in elk geval waarschijnlijk wel het beste zijn voor de aanstaande moeder. Bureaus met deskundige sociale werksters kunnen helpen een zo goed mogelijk gezin voor aangenomen kinderen te vinden.”

Hij zei niets, wat we beiden niet reeds wisten. We waren al maanden in contact geweest met een sociaal werkster door een adoptiebureau, en we wisten dat zulke werksters een zeer nuttige dienst verlenen aan gehuwde paren,

die graag een kindje willen adopteren, en speciaal aan ongehuwde meisjes, die hun baby's willen laten adopteren. Het wachten duurde tot de sneeuw en de koude van februari ons kwamen plagen, en weer was het een rustige avond.

Het rinkelen van de telefoon om twee uur 's nachts deed mijn hart bonzen. Geschrokken ging ik overeind zitten en tastte in het donker naar de telefoon. „Mag ik James van u?” vroeg een vermoeide stem. „Ja, hij slaapt, maar ik maak hem wel even wakker.” Wie het ook mag zijn, zij heeft hem in ieder geval vast hard nodig, anders zou ze hem niet op dit uur bellen.

„Hallo”, mompelde James, toen hij de hoorn opnam en aandachtig luisterde. Hij beantwoordde enkele vragen: „Ja, goed. We hadden niet gedacht dat we nog . . . Ja, ik bel morgen terug.” Hij zette de telefoon op het bed, de slaap was uit zijn ogen verdwenen. De baby was op komst. „Ze heeft al weëen, ze gaat elk moment bevallen en ze verwacht dat wij de baby gaan adopteren!”

We zaten zijwendig op het bed. Iemand had ergens vandaan gebeld en gezegd dat ze een baby voor ons had. Nu meteen! James verbrak de stilte. „Ze is niet naar een bureau gegaan, en heeft geen contact met een sociaal werkster gezocht. Ze vroeg deze tante ons te bellen en ons te vertellen dat de baby in aantocht is en dat ze het wil laten adopteren.” Opeens kwamen de bedenkingen, die we beiden over particuliere adoptie hadden, maar die we nooit met elkaar hadden besproken, op die vroege morgen naar voren. We kwamen tot de conclusie, dat we het met onze sociaal werkster moesten bespreken en haar om raad vragen; zij had dertig jaar adoptie-ervaring achter zich staan. We knielden in gebed voor de onbekende moeder, die in barensweëen verkeerde, om gemoedsrust aangaande het besluit dat ze zou gaan maken. We vroegen onze Hemelse Vader een baby te zegenen, dat op het punt stond geboren te worden. We vroegen Hem ons te zegenen, opdat we in ons besluit omtrent het kindje geleid mochten worden. Die morgen vroegen we raad aan een zeer wijze, liefdevolle vrouw, die jaren van haar leven in dienst van moeders en kinderen had gegeven. Ze luisterde aandachtig naar ons verhaal van de onverwachte tele-

foontjes en zei bedachtzaam: „Ik kan en mag geen beslissing voor jullie nemen. Dat moet ik aan jullie overlaten, maar ik kan jullie wel mijn visie, gebaseerd op mijn ervaring, aanbieden. Ik weet hoezeer jullie naar een kindje verlangen, en ik weet ook dat de verschillende bureaus dikwijls schijnbaar ondraaglijk lange wachttijden verlangen voor mensen zoals jullie. Je hebt ‘een baby in de hand’ om het zo eens te zeggen, en ik kan jullie niets beloven. Maar ik moet jullie wel vertellen, dat ik ernstige bedenkingen heb vanwege het feit dat James bekend is bij een tante van de moeder van de baby.” Ze zweeg even en dacht na voor ze verder ging. „Jarenlange ervaring hebben mij geleerd, dat aangenomen kinderen over ‘t algemeen beter af zijn, wanneer de identiteit van de natuurlijke ouders volkomen anoniem blijft.

Zoals je weet, doen adoptiebureaus veel onderzoek op het gebied van kind

en mogelijke ouders om te bepalen welk kind voor welk gezin het meest geschikt is”, vervolgde zij. „In deze situatie zijn jullie niet in het voordeel, en je kent ook de medische achtergrond van het kind niet.”

Gedachten, beroepsinzicht, vrees en wijsheid werden in een uitwisseling van twee uur besproken. We reden stilzittend naar huis. Er was een niet te ontkennen spanning in de lucht. Thuis knielden we in gebed en ik wist het antwoord al voordat James me vertelde wat zijn gevoelens waren. Het was niet het antwoord waar we om gesmeekt hadden. Dit kindje zou niet bij ons in huis komen. Maar waarom dan niet? Het leek een wonder, en wij gingen het afwijzen.

„Ik weet dat deze baby niet voor ons bestemd is”, zei James. „Ik krijg niet de bevestiging, de gemoedsrust, die komt met een positief antwoord op een gebed. Maar deze moeder verwacht van

mij dat ik een plaatsje voor haar kindje zoek. Het heeft een gezin nodig, een goed gezin, en nu meteen.” James en ik hadden een lang gesprek over wat toch het beste voor het kind zou zijn. We telefoneerden met enkele vrienden en deskundigen, die hun beste advies konden bieden. Diezelfde avond belde James de vrouw, die contact met ons had opgenomen. James vertelde haar waarom we het kind niet konden aannemen en gaf haar de naam van een zeer ervaren sociaal werkster, die nauw met de moeder kon samenwerken. Ze hing op en maakte het gewenste contact.

Twee dagen later werd de baby, een jongetje, in een goed gezin geplaatst, waar hij de nodige liefde en verzorging zou ontvangen. We wisten dat het kind ergens veilig en behaaglijk was en in de armen van ouders, die verschrikkelijk graag een kindje wilden hebben. Toch zaten we op de rand van ons bed nadat

we hat nieuws ontvangen hadden; we treurden en ergens twijfelden we. Doch terwijl er vele vragen bij ons opkwamen, wisten we dat ons door een liefhebbende Hemelse Vader, die over inzicht en begrip beschikte, die ver boven onze menselijke beperkingen uiting, verteld was, dat de baby niet voor ons bestemd was.

gedurende de koude maartstormen bleven we 's avonds vaak rustig thuis en overdag op ons werk. Om ongeveer acht uur 's morgens op een maandagmorgen, werd James zingend wakker. Ik vroeg hem waarom die maandag toch zo heerlijk was, wanneer het alleen maar betekende dat we na een heerlijk weekeinde weer aan het werk moesten gaan. „Geen idee“, lachte hij, „ik heb alleen maar het gevoel dat het een fijne dag gaat worden.“

Ik ging op de gewone tijd naar mijn werk en had het bijzonder druk, toen om tien over negen de telefoon ging. „Hallo Mary Ann, je spreekt met Carol.“ Onze sociaal werkster! Ik zou haar stem uit duizenden herkennen. „Denk je dat je lang genoeg vrij kunt krijgen om je nieuwe baby op te halen? Het is een jongetje.“ Iedereen op de gang kon me horen jubelen, en niemand hoefde te vragen waar dat gesprek over ging: „Een jongen! Wat fantastisch! Wanneer? Waar? Ik bel meteen James op. We komen zo.“ „Nog niet ophangen“, zei ze. „Ik moet je nog een paar details geven en je het een en ander over de baby vertellen.“ Ik was zo oppgewonden, dat ik nauwelijks kon luisteren, maar naarmate het gesprek voortduurde, vond ik het echt die paar extra minuten aan de telefoon wel waard. Ik belde James op. „Zeg, Carol heeft net gebeld. Je bent vader geworden. Ze heeft een jongetje voor ons. Hij is op 't ogenblik bij haar en wacht op ons om hem op te halen en thuis te brengen.“

Ik was zo nerveus, dat ik nauwelijks de volgende zin kon uitspreken. Carol heeft me alles over de baby verteld, net als ik het jou vertel. Weet je, lieverd, dit is nog niet alles. Er is nog meer. Dit jongetje van ons heeft nog een broertje.“ „Wat bedoel je, een broertje?“ vroeg hij. „Een tweeling“, lachte ik. „Je bent de trotse vader van een identieke tweeling.“

Een dolle rit naar het bureau, een wat angstig trappenlopen naar de eerste etage van het gebouw, en daar lagen ze, samen in een houten wieg, en er

was nog ruimte over. Ze wogen elk twee kilo, onze prachtige kindjes! Onze tweeling was een dag na de baby, die we hadden kunnen adopteren, geboren. Precies op de dag dat we met onze sociaal werkster hadden gesproken, en haar om raad vroegen, lagen onze baby's in het ziekenhuis onder intensieve verpleging, en wogen elk net onder de twee kilo. Het was regel op het adoptiebureau aanstaande adoptie-ouders niets over een baby te vertellen, totdat het kindje uit het ziekenhuis was ontslagen en klaar was in het gezin geplaatst te worden. Carol en de andere sociaal werksters van het bureau waren bijengekomen en hadden kort voor ze geboren werden ons als ouders voor de tweeling uitgekozen, maar we mochten het niet weten, voordat ze geboren werden, wat op gewicht gekomen waren en het ziekenhuis konden verlaten. Onze jongetjes lagen al zeventien dagen in het ziekenhuis te groeien en te

wachten ons te ontmoeten, voor we het telefoontje van het bureau kregen op die heerlijke maandag morgen.

Carter James en Jefferson Thomas werden aan ons in de tempel verzegeld na een wachttijd van zes maanden, zoals door de wet vereist werd. De vreugde, die ze in ons huis hebben gebracht kan ik met geen pen beschrijven. Zowel James als ik voelen intens dat deze mooie blond sluikeharige jongetjes speciaal voor ons bestemd waren. Dikwijls kijk ik naar hen, verlangend in liefdevol, en besef dat als we niet naar de raad van onze Hemelse Vader hadden geluisterd, ze nu niet bij ons in huis zouden wonen, en we de grootste zegeningen, die we ooit hebben ontvangen, wel eens verspeeld hadden kunnen hebben. □

Mary Ann Young, gediplomeerd verpleegster en moeder van vier kinderen, is lid van de Edgemont Eerste Wijk te Provo, Utah.

Standvastig temidden van veranderingen

Larry E. Morris

Oktober 1977. Terwijl het naspel van het orgel in de tabernakel op het Tempelplein te Salt Lake City nog door het gebouw galmde, stond broeder Yoshihiko Kikuchi, die net als lid van het Eerste Quorum der Zeventig gesteund was, bij een van de uitgangen om kennissen te begroeten. Een van hen, een ringpresident uit Japan, introduceerde een vriend van hem, R. Gordon Porter, ringpresident in Salt Lake City.

„President Porter“, zei broeder Kikuchi, „bent u niet in Japan op zending geweest?“

„Ja, inderdaad,“ antwoordde president Porter, en vroeg zich af hoe broeder Kikuchi dat wist.

Zij schudden elkaar nog steeds de hand en broeder Kikuchi keek aandachtig naar president Porter. „U hebt mij als lid van de kerk bevestigd.“

Ongelovig gingen de gedachten van president Porter terug naar de tijd, die hij in Japan had doorgebracht. „Het was al bijna twintig jaar geleden,“ zei hij later, „maar toen we elkaar de hand gaven, herinnerde ik me plotseling dat huis in Hokkaido en die jonge *gakusei* (schooljongen) in de deuropening, terwijl mijn senior-collega, Delmont Law, met hem sprak.“

Deze ontmoeting, twintig jaar later en duizenden kilometers daarvandaan, is een goed voorbeeld van hoe het evangelie het leven van Yoshihiko Kikuchi heeft beïnvloed, en hem van de ene onverwachte verandering naar de andere heeft gebracht. Ondanks al die veranderingen, is hij getrouw en nederig gebleven.

De achtergrond van broeder Kikuchi maakte hem nauwelijks een aanneemelijke kandidaat voor bekering tot het evangelie. Hij is in 1941 geboren en groeide op in de landelijke „sneeuwstreek“ van Hokkaido, het meest noordelijk gelegen eiland van Japan. De mormoonse zendelingen waren meer dan tien jaar voor zijn geboorte uit Japan vertrokken, daar ze maar weinig succes hadden geogen in een land zo doordrenkt van tradities. Gedurende de jaren dertig, toen Japan steeds meer militaristisch en anti-Amerikaans werd, zijn de laatste sporen van een kerkorganisatie vrijwel uitgewist.

Toen, vijf maanden nadat Yoshihiko werd geboren, werd Pearl Harbor ge-

bombardeerd. En kort voor het eind van de oorlog kwam Yoshihiko's vader, die in het Japanse leger dienst deed, tijdens een Amerikaans bombardement boven Japan om. Maar weinig mensen zouden verwachten, dat een jongen, die zich in de schoenen van Yoshihiko bevond, ooit lid van een „Amerikaanse“ kerk zou worden. „Ik was bevooroordeeld tegenover alles wat Amerikaans was vanwege de dood van mijn vader,“ zegt broeder Kikuchi. „Toen ik de deur opendeed op die dag (in 1958) en twee Amerikanen voor me zag – keurig gekleed in hoed en overjas – zei ik natuurlijk: „Nee, dank u.“

Zelfs de ontmoeting met de zendelingen zou normaal niet plaats hebben gevonden, daar Yoshihiko op school had moeten zijn. Maar hij was herstellende van een ziekte. Hij moest als jongen hard werken. 's Avonds ging hij naar school en 's ochtends om vier uur stond hij op en ging aan het werk, om aldoende zijn steentje bij te dragen in het gezin. Dit had hem dermate uitgeput, dat hij op zekere dag op zijn werk in elkaar was gezakt. Na zijn ontslag uit het ziekenhuis verbleef hij bij zijn oom en was alleen thuis toen de zendelingen Law en Porter op de deur klopten.

Evenals het feit dat Yoshihiko normaal ergens anders geweest zou zijn die dag – hetzij op school of op zijn werk – zouden de zendelingen die dag normaal vrij zijn geweest. Maar ze hadden niet veel onderzoekers gevonden de laatste weken, en gingen die dag van deur tot deur, omdat broeder Law zich daartoe geïnspireerd had gevoeld.

Broeder Law hield aan toen Yoshihi-

Yoshihiko Kikuchi in 1941, zes maanden oud.

ko weigerde met hem te praten en zei dat hij en broeder Porter een belangrijke boodschap hadden, die maar enkele minuten van zijn tijd zou vergen. „Mijn gezondheids crisis had me in een situatie gebracht, waarin ik zoekende was,” herinnert broeder Kikuchi zich nog, „en ik besloot hen binnen te laten. Ze vertelden me het verhaal van Joseph Smith; ik was diep onder de indruk.”

„Yoshihiko trof me als een bijzondere jongeman,” zei broeder Law, die thans in Mapleton (Utah) woont. „Ik wist dat hij klaar was voor het evangelie.”

„Ik ben dankbaar dat de zendingen zich extra hebben ingespannen,” zegt broeder Kikuchi. Tegenwoordig drukt hij zijn waardering voor het werk van de zendingen dikwijls uit. „Ik wil de heiligen in Amerika vertellen hoezeer ik hun getuigenis waardeer,” zegt hij, „en vooral de oudere broeders en zusters laten weten, dat ik diepe waardering heb voor het erfdeel dat zij hebben weten te bewaren. Ik heb kennis gemaakt met leden van de kerk in Bend (Oregon), in Salmon (Idaho), in Tooele

(Utah) Oregon, en in vele andere plaatsen. Deze fijne mensen leiden een gewoon leven en gaan elke week trouw naar de kerk. Misschien vragen ze zichzelf weleens af of zij werkelijk bijdragen aan het koninkrijk Gods. Ik wil hun verzekeren, dat ze dat wel degelijk doen. Het zijn getrouwe mensen, die hun rechtvaardige zonen en dochters grootbrengen en hen op zending laten gaan. Ik wil hun laten weten, dat ze een werkelijk fantastisch werk voor de Heer doen.”

Na zijn eigen contact met de zendingen, bleek broeder Kikuchi een „gouden onderzoeker” te zijn, die gretig zijn lessen ontving en zelfs naar de kerk kwam wanneer hij geen afspraak had. In het voorjaar van 1958, nog maar enkele weken na zijn ontmoeting met de zendingen, werd hij door broeder Law gedoopt. Het gebeurde op 6 april, de dag waarop het stichten van de kerk wordt herdacht.

Drie jaar later was Yoshihiko zelf zending. Terwijl hij op het Japanse eiland Kyushu diende, had hij een ervaring

die zeer belangrijk in zijn leven is gebleken. Broeder Gordon B. Hinckley, toen lid van de Raad der Twaalf, bracht een bezoek aan Japan en sprak op een zoneconferentie van de zendingen. Yoshihiko was de enige Japanse zendingeling daar aanwezig.

„Wij hadden een getuigenisvergadering en ik was de laatste, die zijn getuigenis aflegde,” vertelt broeder Kikuchi. „Ik stond op en begon in het Japans te spreken. Plotseling kwam er een heel fijn gevoel over me en, zonder te weten wat ik zei, begon ik Engels te spreken. Ik wist niet eens wat ik zei, maar ik herinner me dat heerlijke gevoel, dat over me kwam.”

Toen hij weer ging zitten, stond broeder Hickey op en sprak een bijzondere zegen uit over broeder Kikuchi. Vanaf dat moment legde hij zich erop toe Engels te leren, in de overtuiging dat dat belangrijk zou zijn voor de toekomst van zijn werk in het koninkrijk. Hij droeg dikwijls een transistorradio bij zich en deed de stemmen na die hij over de radio-omroep van het Amerikaanse

Broeder Kikuchi aan zijn bureau in het kantoorgebouw van de kerk te Salt Lake City. Als eerste inheemse Japanner die als algemene autoriteit geroepen is, is hij in oktober 1977 gesteund als lid van het Eerste Quorum der Zeventig.

De vijftienjarige Yoshihiko Kikuchi (linksonder) poseert met vrienden en leerkrachten ter gelegenheid van het ontoangen van een schooldiploma. Broeder Kikuchi op negentienjarige leeftijd, tijdens zijn zending in Osaka (Japan).

leger beluisterde. „Zonder de hulp van de Heer, had ik het niet kunnen leren. Ik ben Hem daar heel dankbaar voor,” zegt hij.

Zijn vaardigheid in het Engels nam steeds toe en in de vroege jaren zeventig, toen hij in het presidium van de Ring Tokio dienstdeed, trad hij dikwijls op als tolk voor de algemene autoriteiten, die op de ringconferenties spraken. „Ik herinner me ‘Kikuchi Kyodai’ (broeder Kikuchi) nog goed,” zegt een

oud-zending. „Hij stond altijd bij de kansel naast de bezoekende algemene autoriteit. Hij luisterde altijd aandachtig en gaf dan de vertaling met dezelfde nadruk en hetzelfde gevoel als de spreker. Je kon zien, dat hij het niet lichtvaardig opnam.”

Onder de kerkleiders voor wie broeder Kikuchi deze dienst verrichtte, waren president Joseph Fielding Smith (toen een gezelschap Japanse heiligen een bezoek aan Salt Lake City bracht),

president N. Eldon Tanner, president Spencer W. Kimball, president Hinckley en vele andere algemene autoriteiten. Maar van alle contacten die broeder Kikuchi met de verschillende algemene autoriteiten heeft gehad, is toch hetgene, dat toen in die kleine zoneconferentie in de vroege jaren zeventig is begonnen, het veelvuldigst en langdurigst geweest. President Gordon B. Hinckley en broeder Kikuchi ontmoeten elkaar steeds weer, daar president

Hinckley dikwijls naar Japan reisde; hij is er inmiddels zo'n veertig keer geweest.

Broeder Kikuchi is drieënhalf jaar op zending geweest, waarin hij een verlenging kreeg van zes maanden als full-time zendeling en daarna nogeens een verlenging van een jaar als werkzending. Binnen twee weken na zijn terugkeer in 1964, trouwde hij met Toshiko Koshiya. Ze was als jong meisje lid van de kerk geworden – na het evangelie twee jaar lang te hebben onderzocht – en had Yoshihiko kort na zijn doop ontmoet.

Met het huwelijk van Yoshihiko kwam er nog een belangrijke verandering in zijn leven – het jonge paar verhuisde van de rustige, traditionele streek van Noord-Japan naar de snelle „westerse” wereldstad Tokio. Yoshihiko werd al spoedig echtgenoot, vader, student in de handelspsychologie, en later full-time employé bij een firma in kookgerei en gemeentepresident van de Gemeente Tokio-West, die later de Derde Wijk van Tokio werd. Hij noemt deze tijd de grootste groeiperiode van zijn leven.

Rustig en bescheiden herinnert zuster Kikuchi zich die dagen met genegenheid: „We kregen vele zegeningen. Yoshihiko werkte hard elke minuut van de dag.” De energie die hij als jongen ten toon gespreid had, was nog even sterk; hij kreeg nu ongeveer vier uur slaap per nacht. „Toch klaagde hij nooit,” vervolgt zuster Kikuchi, zonder haar eigen harde werken en trouw te noemen, die zeker beslissend waren in die tijd.

Toen hij vroeg in de dertig was, leek het dat broeder Kikuchi eindelijk een vaste levensstijl had gevonden: hij en Toshiko waren ouders geworden van drie dochters en een zoon; hij diende als president van de Ring Tokio, waarbij zijn gezin nog steeds in de „Gemeente-West” woonde; en hij had een uitstekende baan als regionaal verkoopster voor heel Japan bij een internationaal bedrijf. Maar er was weer een verandering op til.

Op een dag in 1977 kreeg broeder Kikuchi een telefoontje van broeder Adney Y. Komatsu van het Eerste Quorum der Zeventig – die toen als gebiedssupervisor in Tokio dienstdeed – die hem vertelde dat broeder Arthur Haycock, de privé-secretaris van president Kimball, geprobeerd had met hem

in contact te komen. Diezelfde dag, tegen middernacht, ontving hij een telefoontje van het kantoor van het Eerste Presidium. President Kimball kwam aan de lijn en vroeg hem naar zijn gezondheid en naar zijn gezin. Toen vroeg hij of hij van plan was naar Salt Lake City te komen voor de algemene conferentie. Nee, antwoordde broeder Kikuchi, en zei dat hij op de lijst stond eenmaal per jaar de conferentie te bezoeken en net zes maanden tevoren was geweest.

„Kunt u toch komen?” vroeg president Kimball hem. „Ik wil graag met u spreken. Neem, alstublieft, contact op met mij zodra u aankomt.”

Verdere inlichtingen kreeg hij niet. Halfverwonderd en halfbezorgd waarom hij toch naar Salt Lake City geroepen was, maakte broeder Kikuchi razend snel de nodige voorbereidingen voor zijn vertrek om slechts te bemerken dat zijn paspoort enkele dagen tevoren was verlopen. Dit werd gevolgd door het missen van een vliegverbinding (een probleem, dat broeder en zuster Kikuchi nooit eerder en ook daarna niet meer hebben ondervonden), het verliezen van de handtas van zijn vrouw en een hele serie frustraties, waardoor broeder en zuster Kikuchi te laat arriveerden en een middagafspraak met de president misten. Ze verbleven die nacht bij vrienden, en het lange wachten duurde voort.

De volgende morgen vroeg kwamen ze eindelijk bij president Kimball, die heel vriendelijk naar hen en hun gezin informeerde. Toen kondigde hij aan waarom hij hen gevraagd had naar Salt Lake City te komen.

„Broeder Kikuchi, de Heer heeft u geroepen als algemene autoriteit te dienen.” Broeder Kikuchi was zo verbaasd dat hij nauwelijks kon spreken.

„President Kimball,” zei hij met stokkende adem, „het spijt me, maar zoudt u dat willen herhalen?”

„De Heer heeft u geroepen als algemene autoriteit van de kerk.” Bij de herinnering aan dat aangrijpende moment, vertelt broeder Kikuchi dat hij en zuster Kikuchi „tranen met buiten huiltelen. We waren volkomen overstelpt”.

En zo werd Yoshihiko Kikuchi de eerste in Japan geboren algemene autoriteit, en sloot zich daarbij aan bij zijn vriend en collega, broeder Komatsu, die van Japanse afkomst in Hawaii is geboren. Hoewel broeder Kikuchi be-

reidwillig en verheugd was deze roeping te aanvaarden, had hij toch enige twijfel aangaande zijn capaciteiten daartoe.

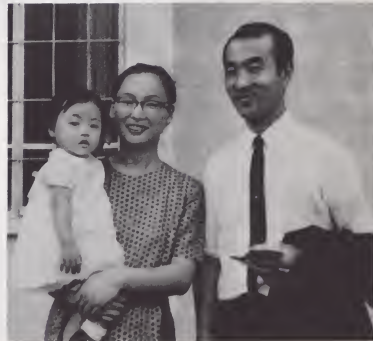
„Ik had nooit verwacht voor zo'n zware verantwoordelijkheid geroepen te zullen worden,” zei hij in zijn eerste toespraak op de algemene conferentie. „Ik vraag me nog steeds af en ik vraag ook de Heer: 'Waarom ik, o Heer? Waarom ik?' En toch, mijn broeders en zusters, hoor ik nog steeds in mijn ziel . . . 'Ik ga daar, waarheen Gij mij zendt, o Heer.'” (Algemene conferentie van oktober 1977.)

Evenals de eerste ervaring van broeder Kikuchi met de zendelingen tot grote waardering voor hen en voor hun ouders heeft geleid, zo heeft zijn verhuizing van een kleine Japanse gemeente naar zijn bureau op het hoofdkantoor van de kerk grote invloed op zijn toekomst gehad.

„Het is erg belangrijk voor mij,” zegt hij, „te bedenken dat het evangelie alles in mijn leven betekent, en dat dit de kerk van Jezus Christus is. Zij is niet alleen bestemd voor bepaalde rassen of nationaliteiten, zij is internationaal – universeel – een kerk voor alle mensen.”

Deze nadruk op de universaliteit van het evangelie is een onmiskenbaar thema geworden in de toespraken van broeder Kikuchi.

„Mogen wij leden van deze ware kerk voldoende moed kunnen opbrengen om voor de wereld te staan en de boodschap van het eeuwige evangelie, het herstelde evangelie van Jezus Christus, aan 'alle natiën, geslachten,

Toshiko en Yoshihiko Kikuchi met hun oudste dochter Sarah, zomer 1966.

talen en volken' te verkondigen (LV 77:8). Broeders en zusters, we moeten het 'licht der wereld' zijn. (Mattéüs 5:14.)

De huidige opdracht van broeder Kikuchi – als raadgever in het gebiedspresidium van Salt Lake Noord (daarvoor was hij uitvoerend bestuurder van het gebied Granger-Murray) – heeft hem ver van de straatbijkomsten, die hij samen met de zending die hem destijds hebben gedoopt trouw bijwoonde, verwijderd. Maar dat eenvoudige begin heeft grote invloed op hem gehad, en bij het uitvoeren van zijn roeping in Utah en elders, benadrukt hij voortdurend deze twee nauw aan elkaar verbonden ideeën: de leden van de kerk doen een groot en geweldig werk door rechtschappen te leven en hun zonen en dochters op zending te laten gaan; daarnaast moeten we bedenken dat Christus centraal staat in ons geloof, dat zijn evangelie voor alle mensen is en zo spoedig mogelijk aan elke natie moet worden verkondigd.

Kort na zijn doop werd broeder Kikuchi zending onder zijn eigen volk. Later werd hij gemeentepresident, raadgever van een zendingspresident, raadgever van een ringpresident, en toen zelf ringpresident. Kort na zijn roeping als algemene autoriteit werd zijn werkgebied in Azië uitgebreid; ditmaal werd hij aangesteld als uitvoerend bestuurder voor Japan en Korea.

Het is interessant te vermelden dat

een van de zendingspresidenten die onder Kikuchi heeft gediend, R. Gordon Porter was. „Telkens als hij mij opbelde,” herinnert president Porter zich, „zei hij: ‘u spreekt met uw onderzoeker.’” President Porter voegt eraan toe dat broeder Kikuchi zich bij elke denkbare gelegenheid opnieuw uitputte in dankbetuigingen voor wat hij en broeder Law voor hem hadden gedaan. „Maar we hadden eigenlijk helemaal niets bijzonders gedaan,” zegt president Porter. „Zoals zoveel zendingelingen gingen we gewoon op onze vrije dag langs de deuren.”

En toch had dat extra werk op die ene middag de bekering van een man ten gevolge, die de gelegenheid heeft gehad vele anderen te beïnvloeden. Broeder Kikuchi's eigen bekering illustreert twee idealen die hem na aan het hart liggen: dat de Heer met kleine middelen werkt, en dat zendingswerk zich golfsgewijs verbreidt op een wijze waar we nog maar weinig begrip van hebben. Broeder Kikuchi heeft van 1978 tot 1982 als uitvoerend bestuurder in Japan gewerkt en bevond zich daar toen er op vele plaatsen in Azië gebiedskonferenties werden gehouden, en de Tokio-tempel ingewijd werd. Toen kwam er weer een verandering: met het verlaten van Tokio – eens een vreemde stad, maar nu hun thuis – en met het verlaten van hun vaderland zelf, verhuisde de familie Kikuchi naar Salt Lake City om een nieuwe taal en een nieuwe cultuur

aan te nemen. Men hoeft zich eenvoudig maar voor te stellen wat het betekend zijn of haar vaderland te verlaten, om te begrijpen wat een aanpassing zoiets met zich meebrengt. „Engels is een moeilijke taal,” zegt zuster Kikuchi, die thans muzikleidster en huisbezoekster in de zustershulpvereniging is, „maar het is een fijne ervaring voor ons hier.”

De kinderen – Sarah, negentien; Renah, zestien; Ruth, veertien; en Matthew, tien – hebben de moeilijkheden van het verlaten van Japan en het aanleren van een nieuwe taal goed doorstaan. Ze gaan nu naar dezelfde Engelstalige scholen als al hun vrienden en vriendinnen.

„Aanvankelijk hadden we veel last van heimwee,” zegt broeder Kikuchi, „maar nu zijn we aan onze nieuwe omgeving gewend.” En dan voegt hij er met een glimlach aan toe: „Maar we missen onze *sashimi* (rauwe vis).”

Hij en zuster Kikuchi hebben bij hun kinderen steeds de nadruk gelegd op het feit dat de roeping van broeder Kikuchi net als iedere andere is – een roeping die getrouw moet worden volbracht, waarbij de gedachten op de Heer en niet op een gevoel van persoonlijk succes zijn gericht. „We hebben onze kinderen altijd geleerd dat welke roeping dan ook in de kerk belangrijk is; elke roeping komt van de Heer,” zegt zuster Kikuchi.

De familie Kikuchi doet graag bepaalde dingen samen, zoals musiceren, lezen, koken, vissen of een rijtje maken. Broeder Kikuchi heeft hobby's die men van een nadenkend, nauwgezet iemand zou kunnen verwachten: tuinieren, schilderen en timmeren.

Hoewel hij nog maar even in de veertig is, heeft hij al een opmerkelijk leven vol veranderingen achter de rug, die hij, noch degenen om hem heen, verwacht hadden. Toch zijn er voortdurend onmiskenbare tekenen van de invloed van de Heer in zijn leven geweest, die een vast getuigenis bij hem hebben achtergelaten:

„Ik heb onze Hemelse Vader lief. Ik weet dat God leeft. Ik weet dat er heden een levende profeet van God is, en ik steun hem van ganser harte. De Heer leeft, en dit is zijn evangelie. De Heiland, Jezus Christus, staat centraal in ons leven. Ik heb Hem lief met mijn gehele hart. Het is in Hem en door Hem dat wij behouden kunnen worden!” □

De familie Kikuchi nu. Van links naar rechts: Zuster Kikuchi, Matthew, broeder Kikuchi, Ruth, Renah, Sarah.

„Als met het geluid van een bazuin”

Jeanne Newman

Misschien ben ik wel in een te zeer beschermd sfeertje opgegroeid, maar ik ben er nu eenmaal niet aan gewend om gezegd te worden, dat ik naar de hel ga. Eigenlijk is dat maar één keer gebeurd, maar dat was genoeg om me wakker te schudden en aan het denken te zetten, zodat het me tot op heden bij is gebleven. Het gebeurde toen ik aan de Brigham Young University in Provo, Utah, studeerde, en gedurende een zomer naar Washington, D.C. ging om op een regeringsdepartement te werken. Op dat kantoor werkte iemand, een uitzonderlijk pieterse en welbespraakte jongeman, die niet alleen een volledige dagtaak had, maar bovendien zijn rechtenstudie afmaakte. Hij was geen lid van de kerk, maar had wel enkele jaren onder leden van de kerk gewoond. Waarschijnlijk was zijn feitelijke kennis van de leer van de kerk nog groter dan de mijne, en zijn bijbelkennis was voortreffelijk. Indien ons gesprek ooit tot het niveau van een twistgesprek zou zijn ontaard, dan had de scherpe advocaat in hem mijn onervaren persoonsite versuft en buiten adem achter zich gelaten. Dit te bereiken was, geloof ik, zijn oprecht verlangen, want hij schiep er groot behagen in vragen te stellen, die bedoeld waren mij in verwarring te brengen, en zijn aanvallen op de kerk waren goed doordacht en bekwaam uitgevoerd. Zijn bedoelingen werden

mij duidelijk, toen hij na een lang gesprek opmerkte: „Ik ben er niet eens in geslaagd je in tranen te krijgen, hè?” Om eerlijk te zijn heeft hij me één keer zover gekregen, waar hij bij was. Maar dat was nog niet alles, want ik was gefrustreerd en verslagen. Toch leek dat nooit een probleem te zijn, want hoe harder hij aanviel, hoe meer ik de Geest achter me voelde, die me geruststelde over de juistheid van mijn getuigenis, en me met een kalmte vervulde, die mijn verlangen om terug te vechten wegvaagde. De tranen kwamen na één zo’n partij, waarin hij me zei wat zijn voornaamste bezwaar tegen de kerk was. Hij vond dat de mens door genade behouden werd. De Heiland heeft een zoenoffer voor onze zonden gebracht, geloofde hij, en alles wat we verder nog nodig hebben is in Hem te geloven en Hem als onze Heiland te aanvaarden. Mijn vriend zei dat hij een persoonlijke band met Christus had; daarom behoefde hij verder niets te doen om behouden te worden. Heiligen der laatste dagen, beweerde hij bitter, hebben geen waardering voor Christus en voor wat Hij gedaan heeft. Hun overtuiging, dat er nog meer dan geloof nodig is, zoals de doop en het onderhouden van de gebeden, haalt het zoenoffer van de Heiland naar beneden, want het houdt in dat dat niet voldoende is om de mens zalig te maken. Wat de mormonen geloven, hield hij vol, is bijna godslastering.

Hij zou vele woorden kunnen bedenken, waarmee hij hen zou kunnen beschrijven, maar christelijk stond beslist niet op zijn lijst. En daarom, vertelde hij me, ging ik naar de hel. Terwijl ik naar zijn veroordeling luisterde, kwamen er vele reacties bij me op. Ik had kunnen zeggen, dat Christus zelf de veroordeling van de doop ingesteld had, en ook zelf gedoopt werd. Ik had kunnen zeggen, dat Hijzelf constant het onderhouden van de geboden gepredikt had. Ik had kunnen zeggen, dat één van zijn eigen discipelen gezegd had, dat „geloof zonder werken niets uitwerkt.” Maar ik zei niets van dat alles, in plaats daarvan keek ik hem aan en toen hij lang genoeg pauzeerde zodat ik er een woord tussen kon krijgen, zei ik: „De Heiland is het allerbelangrijkste voor mij in mijn leven.” En ik gaf mijn getuigenis van Jezus Christus. Ik vertelde hem van mijn liefde voor de Heiland, en dat ik wist dat Hij mij ook liefhad. Ik vertelde hem dat de verzoening van de Heiland het enige was dat doel aan mijn leven gaf. Ik vertelde hem dat het evangelie van Christus mijn enige anker was, waaraan ik me kon vastklampen, wanneer het wel leek of alles om me heen in elkaar stortte. Ik vertelde hem dat mijn hele leven erop gericht was te proberen naar zijn evangelie te leven, en dat ik een persoonlijk getuigenis van Jezus Christus, de Zoon van God, had. Ik weet zeker, dat ik niet bijzonder welsprekend of indrukwekkend ben geweest, maar toen kwamen de tranen. Toen ik uitgesproken was, gebeurde er iets onverwachts – mijn vriend, die zo bekwaam was met woorden, bleef enkele ogenblikken stil. Toen hij sprak, klonk zijn stem zacht vergeleken met zijn normale harde toon. „Jij bent de eerste mormoon,” zei hij, „die mij werkelijk een getuigenis van Jezus Christus heeft gegeven.”

Wij zijn lid van de kerk van Jezus Christus. Het is zijn kerk. Bij onze doop hebben we een verbond gesloten „om te allen tijde als getuigen van God te staan in alle dingen en in alle plaatsen . . . zelfs tot in de dood” (Mosiah 18:9). Waarom had ik dan een vriend, die jaren onder heiligen der laatste dagen gewoond en gewerkt had, en met hen was omgegaan en nog nooit iemand zijn getuigenis van Jezus Christus had horen geven? Misschien is dit geval van mijn vriend wel een uitzondering, en ik hoop echt dat dat zo is, maar mijn erva-

ring met hem heeft me meer bewust gemaakt van mijn heilige plicht om pal te staan en niet beschaamd te zijn voor onze Heer en Heiland, Jezus de Christus. Het ontbreekt ons heus niet aan redenen om met vreugde van Hem te getuigen. Hij is de Schepper: „Alle dingen zijn door het Woord geworden, en zonder dit is er geen ding geworden” (Johannes 1:3). Hij is „het licht dat in alle dingen is en alle dingen leven geeft, en dat de wet is, waardoor alle dingen worden bestuurd, namelijk de macht van God, Die op zijn troon zit, Die in de boezem der eeuwigheid is, en Die in het midden aller dingen is. Hij omvat alle dingen, en alle dingen zijn vóór Hem en rondom Hem; en Hij is boven alle dingen, door alle dingen en rondom alle dingen; en alle dingen zijn voor eeuwig door Hem en uit Hem, namelijk God” (LV 88: 13, 41). Hij is de „Alpha en de Omega . . . het Begin en het Einde, de Verlosser der Wereld” (LV 19:1). „Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene der ganse schepping. „En Hij is vóór alles en alle dingen hebben hun bestaan in Hem. „En Hij is het hoofd van het lichaam, de gemeente. Hij is het begin, de eerstgeborene uit de doden; zodat Hij onder alles de eerste geworden is. „Want het heeft de ganse volheid behaagd in Hem woning te maken” (Kolossenzen 1:15, 17-19). Hij is het, die „de zonde der wereld wegneemt” (Johannes 1:29) en ons van ondergang bewaart. Zonder Hem „zou het vlees niet meer opstaan” en „zouden onze geesten aan die engel moeten worden onderworpen, die uit de tegenwoordigheid van de Eeuwige God is gevallen en de duivel werd . . . „En onze geesten hadden aan hem gelijk moeten worden, duivels, engelen van een duivel, uitgesloten uit de tegenwoordigheid van onze God, om bij de vader der leugens te vertoeven in de ellende, waarin hij zelf ook is” (2 Nephi 9:8-9). Maar vanwege onze Heiland hoeft dit nog niet ons einde te zijn. Dankzij Hem kunnen we ons bekeren en vergeven worden, want Hij heeft de prijs voor onze zonden betaald. Hij heeft zulke folteringen ondergaan, dat het Hem „God, de Grootste van allen, van pijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en zowel lichamenlijk als geestelijk deed lijden” (LV 19:18). Hij heeft „deze dingen voor allen geleden, opdat wij niet zouden lijden, indien zij zich wil-

den bekeren” (LV 19:16). Alleen door Christus kunnen we leven, „Die (ons) van den beginne heeft geschapen, en (ons) van dag tot dag bewaart, opdat (wij) (mogen) leven, (ons) bewegen en doen volgens (onze) eigen wil” (Mosi-ah 2:21). Zonder Hem kunnen wij niets. Slechts in Hem is er kracht. Slechts in Hem is er leven. Slechts in Hem is er vrede en hoop en verhoging. Waarlijk zijn naam is „Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst” (Jesaja 9:5). Hoe kunnen we nog aarzelen onze „stem te verheffen als met het geluid van een bazuin” (LV 33:2), om van Jezus Christus te getuigen? We staan niet alleen in dit getuigenis, want alle profeten hebben ook van de Heiland en Verlosser getuigd. De Schriften staan vol met getuigenissen van Hem. Alle dingen getuigen van Hem, want Hij heeft zelf gezegd: „En zie, alle dingen hebben hun gelijkenis, en alle dingen, zowel de tijdelijke als de geestelijke, zijn geschapen en gemaakt om van Mij te getuigen; dingen, die boven in de hemelen zijn, en dingen, die op de aarde zijn, en dingen, die in de aarde zijn; en dingen die onder de aarde zijn, zowel boven als onder, getuigen alle dingen van Mij” (Mozes 6:63). Zelfs God de Vader heeft van zijn Zoon getuigd, toen Hij bij verschijning de gelegenheden heeft gezegd: „Deze is Mijn Geliefde Zoon, in Wie Ik een welbehagen heb” (zie Mattheüs 17:5; 3 Nephi 11:7; Joseph Smith - Geschiedenis 17). Dikwijls spreken we over de apostelen als bijzondere getuigen van Christus. Maar wat betekent dat? Broeder Bruce McConkie verklaart dat „een apostel een bijzondere getuige van de naam van Christus is, die gezonden wordt om de beginselen van zaligheid aan anderen te prediken. Hij is de gene, die door persoonlijke openbaring weet dat de Heiland God is, en die aangesteld is aan de wereld te getuigen hetgeen de Heer hem heeft geopenbaard.” Broeder McConkie vervolgt dan met de woorden: „Ja, elk lid van de kerk moet apostolisch inzicht en openbaring hebben, en heeft de plicht zijn stem ter waarschuwing te verheffen” (Mormon Doctrine, tweede uitgave, Salt Lake City: Bookcraft, 1966, blz. 46). Broeder David B. Haight heeft eens gezegd: „Wij hebben de verantwoordelijkheid, en tevens de prachtige gelegenheid voortdurend van Jezus Christus te getuigen” (Aprilconferentie 1974). Broe-

Een uitzonderlijk pietere en welbespraakte jongeman schiep er groot behagen in vragen te stellen, die bedoeld waren mij in verwarring te brengen, en zijn aanvallen op de kerk waren weldoordacht en bekwam uitgevoerd.

der Joseph B. Wirthlin heeft eens nadrukkelijk gezegd: „Onze kerk laat in geen enkel opzicht haar standpunt los, nu noch in de toekomst! Nooit en nergens verslaat of schroomt zij, noch aarzelt zij onwrikbaar getuigenis af te leggen van de goddelijkheid van Jezus Christus. In de staat waarin de wereld zich thans bevindt, moet elke priester-schapsdrager (en elk lid) iedere gelegenheid aangrijpen om van de Heiland te getuigen, en de waarheid van het evangelie te prediken en toe te lichten, en zijn licht voor vrienden en ook vreemdelingen te laten schijnen, om de waarheid aangaande onze Heiland, Jezus Christus, uit te dragen (Oktoberconferentie 1978). We moeten meer dan bereid zijn – we moeten geestdriftig ons getuigenis van onze Verlosser en Vriend geven. We moeten ook zijn als de Nephieten vanouds, van wie Nephi gezegd heeft: „En wij spreken van Christus, wij verheugen ons in Christus, wij prediken Christus, wij profeteren van Christus” (2 Nephi 25:26). Het is onze plicht en ons dankbaar voorrecht. We moeten ons als Ammon voelen, toen hij zei: „Laten wij daarom roemen; ja, wij willen in de Here roemen; ja wij willen verblijd zijn, want onze vreugde is volkomen; ja, we zullen onze God voor eeuwig prijzen. Ziet, wie kan teveel in de Here roemen?” Of met de woorden van Ammon: „Nog niet het kleinste deel van hetgeen ik gevoel kan ik onder woorden brengen” (Alma 26:16), maar ik kan wel zeggen dat ik weet dat Jezus Christus de Heiland van God is. Hij is onze Heer en Heiland. Dit is zijn kerk en zijn werk, en wij hebben de verantwoordelijkheid ervan te getuigen. Nederig voeg ik mijn oprecht getuigenis toe aan de vele, die reeds van Hem gegeven zijn. □

Mijn vriendin – ver weg en lang geleden

Peggy Hill Ryskamp !

^

De priester deed een pas geïnstalleerd licht aan en in het vage schijnsel van dat kale, zachtjes aan zijn draad schommelende peertje, keek ik om me heen in de schimmige kamer. Op de betonnen vloer stonden er behalve twee oude, verzakte kasten tegen de wand, alleen maar een wankele houten tafel en een paar stoelen. Toen de priester de ramen en blinden voor ons opendeed, zagen we een wirwar van wilde struiken en bloemen en konden we ergens vlakbij een ezel horen bakken.

Mijn man, George, die hier op vorige reizen al vele uren had doorgebracht, keek met voldoening om zich heen en volgde de priester naar een aangrenzende kamer om de boeken te pakken. Ik bleef alleen in de kamer en probeerde gewend te raken aan wat ik zag.

Eindelijk was het dan zover! Ik moest denken aan hoe schier onmogelijk deze reis naar Spanje mij had toegeleken, hoeveel planning er nodig was geweest en cliëntele bij elkaar te krijgen, de werken van kwelling over de financiën, de gebeden en tranen over het achterlaten van de kinderen, de lijsten met namen, die afgehandeld moesten worden.

George kwam al gauw terug met de boeken en opgewonden liet hij mij de zware boekdelen zien met bladzijden vol dik perkament waarin de priesters sedert de zestiende eeuw huwelijken, dopen en overlijdens hadden opgetekend. Ze zagen er imponerend uit en ik ging erbij zitten om George te helpen die te doorzoeken in de hoop dat zijn enthousiasme mij zou steunen.

Helaas merkte ik met het verstrijken van de uren en dagen, dat wat George gemakkelijk afging, voor mij een beproeving bleek. Hij kon urenlang de bladzijden bestuderen, en vergat daarbij zijn omgeving. Maar ik vond al gauw dat ik elk detail opmerkte en erop reageerde. De houten stoel werd na een paar uur ondraaglijk om op te zitten, de schaduwen van de lamp maakten het lezen moeilijk en het was zo koud, dat mijn spieren 's avonds pijn deed van het bibberen.

Ik geneerde me voor mijn reacties, die me tegelijkertijd boos maakten. George had genealogisch onderzoek altijd stimulerend gevonden, en ik had gebeden, dat die ervaring voor mij even fascinerend mocht zijn als voor hem. Maar de lege, koude, verstijfde uren leken eindeloos.

Eindelijk waren we zover, dat we aan een nieuwe lijn konden gaan nazoeken in een andere parochie. Aangezien dit een nieuwe geslachtslijn voor ons was, doorzocht George het huwelijksboek terwijl ik aan de geboorten en doopgegevens werkte. Hoewel ik naar de kinderen van drie verschillende echtparen zocht, merkte ik dat ik bijzonder door een bepaalde familie in het boek geboeid werd. Terwijl ik de gegevens van de geboorte van elk van haar kinderen overschreef, scheen het mij toe dat ik de moeder kende. Haar kinderen waren met dezelfde tussenpozen geboren als die van mij en ik moest denken aan mijn eigen zwangerschappen en aan de reacties van onze kinderen op elke nieuwe baby. Ik was nu twee weken

van huis en de herinneringen aan een huis vol kindergeluiden, natte zoenen, en uitbundige omhelzingen waren me lief.

Toen stelde George voor dat ik een tijdje aan de overlijdensgegevens zou werken. Daar ik nog steeds in dezelfde tijdsperiode aan het werk was, waren de namen die ik vond mij al bekend, en ik zag de overlijdensactes van verschillende oudere familieleden. Maar ik verwachtte geen overlijdensactes te vinden van zoveel jonge mensen, en tranen van medelijden kwamen in mijn ogen, toen ik de naam herkende van één van de kinderen van mijn „vriendin“, die op driejarige leeftijd was gestorven. Toen ik de bladzijden omsloeg en de overlijdensacte van haar zesjarige kind vond, dat acht dagen la-

ter was gestorven, kreeg ik het helemaal te kwaad en de tranen vloeiden.

Weer moest ik aan mijn eigen kleintjes denken van precies dezelfde leeftijd – het gevoel van hun lichaampjes tegen me aan als ze op mijn schoot zaten, het geluid van hun lachen en hun stemmen in huis. Het zo ver weg zijn van mijn eigen kinderen bracht een gevoel van zelfmedelijden en ik bleef huilen terwijl ik de bladzijden omsloeg.

Maar toen ik het overlijden van haar man vond een half jaar later, was ik zo ontdaan, dat ik niet verder kon schrijven en zelfs George mijn snikken opmerkte. „Ik kan gewoon niet begrijpen, waarom ze dat allemaal moest doormaken,“ zei ik tegen hem. „Het is niet eerlijk.“

En toen kwam plotseling het volle be-

grip tot mij van woorden die ik mijn hele leven had gehoord en gezegd, en mijn gevoelens en gedachten ontmoetten elkaar. „Mijn lieve vriendin,“ dacht ik, „daarom ben ik hier. Jouw lijden was niet tevergeefs; er is iets wat ik voor je kan doen. Dank zij een liefhebbende Heiland en een tempel van God kan ik je helpen je man en kinderen terug te krijgen. Zij kunnen voor eeuwig van jou zijn, evenals ik die van mij heb.“

De tranen bleven langs mijn wangen stromen, maar het waren nu tranen van vrede en vreugde, een nederige dankbaarheid voor tempels en gezinnen en de mogelijkheid iets te kunnen doen.

Sinds ik uit Spanje terug ben gekeerd is de tempelgang een diepere ervaring voor me geworden. Wanneer ik de naam, die op mijn mouw gespeld is

lees, voel ik een diep respect voor die vrouw. Zij moet lichamelijke ontberingen doorgemaakt hebben en heeft dichtbij de dood gestaan, iets wat ik nooit heb hoeven meemaken. En hoewel ik mijn warm water of shampoo, of de medicijnen, die ik zo vanzelfsprekend aan mijn zieke kinderen geef, niet met haar kan delen, kan ik wel wat mij het dichtst aan het hart ligt met haar delen, namelijk de zegeningen van het evangelie. □

Peggy Hill *Ryskamp*, moeder van vier kinderen, is applicatieleider in het jeugdwerk in de Wijk Riverside in Californië.

Het lijkt wel of er in elke klas wel een vreemde figuur zit, en mijn seminarieklas was daarop geen uitzondering. Eén bepaalde jongen was in alle opzichten een klungel. Zo leek het tenminste.

Hij was broodmager en kamde zijn zwarte, vette haar helemaal naar voren, zodat het zijn ogen bedekte en hem voor de wereld verborg. Schertsend vergeleek ik hem met een struisvogel, die zijn kop in het zand stopt zodat hij niet door anderen gezien kan worden. Hij zat altijd achterin de klas en nam nooit uit eigen beweging aan een

gesprek deel. Vrienden had hij niet. Nooit ging hij met anderen om. Ik schaam me het te zeggen, maar ik dacht dat hij niets kon, en ik weet dat een heleboel andere leerlingen er precies zo over dachten. Ik stond stomverbaasd toen hij het kampioenschap tekstenjacht won. Nou ja, dacht ik, hij heeft gewoon meer tijd om te studeren omdat hij nergens anders aan meedoet. Het afscheidsfeest van het seminarie bevestigde hoe fout mijn mening over hem was.

Die avond blijft onuitwisbaar in mijn geheugen gegrift. Ik was nogal vroeg in

Lori Ann Brown

Verborgene schatten

de kerk – op zich al een gedenkwaardig feit – en zag dat hij er al was. En weer reneerde ik dat zijn op-tijd-zijn het gevolg was van het feit dat hij niets anders te doen had. Ik groette hem met een nonchalant hallo, en ging toen vlug de „leukere” jongelui helpen de stoelen klaar te zetten. Trouwens, ik wist hoe hij zou reageren als ik een gesprek met hem probeerde aan te knopen. Eerst liet hij zijn hoofd zakken totdat zijn blik zich stevig had vastgehecht aan zijn schuifelende voeten. Zijn bevende handen trokken zenuwachtig aan zijn sleutels, waaruit bleek hoe weinig op

zijn gemak hij zich voelde. Hij raakte altijd gespannen als ik in de buurt kwam. Instinctief had ik besloten die pijnlijke ervaring te vermijden.

Toen werd het tijd ons feestje te beginnen. Ik probeerde net de andere jongens en meisjes bij elkaar te krijgen, toen ik mijn leraar zag, die even om de hoek de kapel inkeek. Een glimlach van zuivere verrukking kwam op zijn gezicht, zoals die op het gezicht van een mijnwerker zou verschijnen bij het ontdekken van God. En er was inderdaad een verborgen schat gevonden.

Prachtige muziek dreef naar buiten

door de kapeldeuren – niet alleen maar noten, ook gevoelens. Degene die piano speelde, was met buitengewone muzikale capaciteiten gezegend. Ik keek naar binnen en verachtte een broeder of zuster te zien, die voor een uitvoering aan 't oefenen was. In plaats daarvan zag ik tot mijn uiterste verbazing, dat de pianist de stille jongen was van wie ik gedacht had dat hij niets kon. Een voor een sloop de hele klas de kapel in, terwijl hij volledige composities bleef spelen – uit het hoofd – van Bach, Beethoven en nog andere componisten. Mijn geweten herinnerde me pijnlijk aan mijn kritische oordeel over hem. Ik had hem een nul verklaard, eenvoudig omdat hij anders was dan ik. Ik had me superieur gevoeld tegenover hem. Wat had ik me belachelijk gemaakt! Diep vernederd besefte ik dat hij talloze andere talenten moest hebben, waarbij die van mij in het niet vielen. Wat een domkop was ik geweest te denken dat hij een nul was.

Iemand hoestte. Onmiddellijk keek hij snel naar beneden en betrapte ons als een stel kinderen met hun handjes in zijn koekjestrommel. We verslonden zijn muzikale tractatie zonder toestemming. Meteen begon hij hevig te blozen, niet van kwaadheid, zoals ik verwacht had, maar van verlegenheid. Hij sloot de klep van de piano en verliet langzaam het podium. Het regende complimenten, terwijl hij door het gangpad de kapel uitliep. Nog steeds blozend mompelde hij nederig bedankjes. Hij had kennelijk genoeg van onze aandacht.

Het seminariefeestje werd een groot succes. Iedereen lachte, maakte grapjes en deed gek (eigenlijk moet ik zeggen: normaal). Dat wil zeggen, iedereen behalve ik. Dat betrekkelijk onbelangrijk incidentje had een totale verandering in me teweeg gebracht.

In 1 Samuel 16:7 staat dat God het hart aanziet, maar de mens wat voor ogen is, en ik geloof dat wij dat ook moeten doen. We moeten verder kijken dan iemands uiterlijk om zijn werkelijke waarde te vinden. Er wordt weleens gezegd: oordeel een boek niet naar de band. Ik heb geleerd dat deze uitspraak nog steeds opgaat. Als je dus weer eens gaat denken dat iemand een nul of een vreemde figuur is, denk er dan aan eens wat verder te kijken – want daar liggen vaak eindeloze verborgen schatten. □

Aan een getuigenis werken

Dennis L. Lythgoe

Ik ben opgegroeid in de kerk. De meeste leerkrachten en leiders hebben ijverig gepoogd mij liefde voor het evangelie bij te brengen, een kennis van de beginselen ervan en in het bijzonder een getuigenis – wat president Joseph Fielding Smith het „op overtuigende, positieve wijze spreken van de Heilige Geest tot de ziel” heeft genoemd. (*Answers to Gospel Questions*, Joseph Fielding Smith, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1979, deel 3, blz. 28). Uit mijn tienerjaren kan ik mij herinneren hoe leerkrachten en sprekers op haardvuuravonden lieten zien hoe een getuigenis verkregen kan worden. Het leek zo gemakkelijk, dat ik besloot hun advies op te volgen.

De tekst die het meest aangehaald werd was Moroni 10:4–5, waarin staat hoe wij een getuigenis van het Boek van Mormon kunnen ontvangen: „En wanneer gij deze dingen zult ontvangen, zou ik u willen vermanen, dat gij God, de Eeuwige Vader, in de naam van Christus zoudt vragen of deze dingen niet waar zijn; en indien gij zult vragen met een oprecht hart en met eerlijke bedoeling, en geloof hebt in Christus, zal Hij door de kracht des Heiligen Geestes de waarheid ervan aan u bekend maken. En door de kracht des Heiligen Geestes kunt gij de waarheid van alle dingen weten.”

Sommige mensen hebben me geleerd hoe gebeden verhoord worden, en wezen op de ervaring van Joseph Smith en Oliver Cowdery bij het vertellen van het Boek van Mormon. Oliver Cowdery bleek moeilijkheden te hebben met vertellen, de Heer liet hem

daarop weten, dat hij het in zijn gedachten moest uitvorsen en dan Hem moest vragen of het juist was. En indien het juist was zou hij een branden in zijn boezem voelen; was het niet juist, dan zou hij een „verdooving van gedachten” hebben, die hem het onjuiste zou doen vergeten (Leer en Verbonden 9:7–9).

Toen ik op de middelbare school zat besloot ik dit advies op te volgen en te proberen mijn eigen getuigenis van het evangelie te verkrijgen. Ik wilde weten dat het waar was. Ik las het Boek van Mormon zorgvuldig, onderstreepte de nodige teksten en maakte notities over belangrijke passages. Toen ik ermee klaar was, waren mijn verwachtingen van de belofte van Moroni hooggespannen. Ik knielde neer, bad en probeerde voor mezelf te weten te komen of dit boek nu waar was of niet. Hoewel ik verschillende weken geregeld „met ware bedoeling” en met de nodige vastbeslotenheid had gebeden, slaagde ik er niet in antwoord te krijgen. Toen mijn vrienden in de vastenvergadering opstonden om hun getuigenis te geven, waren mijn ouders teleurgesteld dat ik bleef zitten. Ik zei hun dat ik mijn best deed, maar dat ik nog geen getuigenis had. Ik kon gewoon niet oneerlijk zijn. Ik bleef me afvragen wat ik toch fout deed. Misschien leefde ik niet goed genoeg zodat de Heer mijn vraag niet kon beantwoorden – of misschien was er iets fout aan de wijze waarop ik bad – of misschien was er wel een antwoord, maar herkende ik het eenvoudigweg niet.

Twee jaar later – ik was blijven bidden

om een antwoord en had onderwijf voor de tweede keer het Boek van Mormon doorgelezen – vroeg mijn bisschop mij of ik op zending wilde gaan. Aan de ene kant was ik in de zevende hemel; ik had altijd op zending willen gaan, maar aan de andere kant maakte ik me bezorgd omdat ik nog geen getuigenis had ontvangen. Hoe zou ik anderen kunnen overtuigen, als ik niet met de nodige overtuiging zou kunnen spreken? Mijn broer zou tegelijk met mij op zending gaan, en mijn ouders, die maar een bescheiden inkomen hadden, waren bereid ons financieel te steunen.

In mijn gesprek met de ringpresident, hoorde ik hem tot mijn verbazing vragen of ik thuis wilde blijven tot mijn oudste broer terugkwam om de financiële last van mijn ouders te verlichten. Diep teleurgesteld kwam ik thuis en vertelde dit droeve nieuws aan mijn vader, die normaal gesproken een rustige man is. Hij raakte helemaal van streek. Hij vertelde mij dat hij sterk het gevoel had dat ik tegelijk met mijn broer op zending moest gaan en dat de Heer ons zou helpen aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Hij trok zijn jas aan en kondigde aan, dat hij met de ringpresident zou gaan praten. „Jij gaat op zending – en je gaat *nu!*” zei hij met een overtuiging, die ik nooit eerder had waargenomen. Voor hij de deur uitging, wilde hij dat we allen in gezinsgebed neerknielden. Mijn vader gaf een eenvoudig, kort gebed, waarin hij dank gaf voor onze zegeningen, en om hulp vroeg bij zijn gesprek met de ringpresident en om hulp voor zijn zonen, die

Nieuws van de aprilconferentie, 6 en 7 april 1985 te Salt Lake City.

Nieuwe president en zes nieuwe leden in het Eerste Quorum der Zeventig;
nieuwe presiderende bisschop.

De openingsvergadering van de conferentie op 6 april jl. werd gekenmerkt door de bekendmaking van het Eerste Presidium, dat ouderling Wm. Grant Bangerter van het eerste Quorum der Zeventig geroepen was als president van dat quorum en dat de Presiderende Bisschop, bestaande uit bisschop Victor L. Brown bisschop H. Burke Peterson en bisschop J. Richard Clarke, was ontheven; deze mannen werden geroepen in het Eerste Quorum der Zeventig.

Het Eerste Presidium maakte tevens bekend dat drie nieuwe leden aan het Eerste Quorum der Zeventig waren toegevoegd, namelijk ouderling Hans Benjamin Ringger uit Zwitserland, ouderling Waldo Pratt Call sr. uit Mexico en ouderling Helio da Rocha Camargo uit Brazilië — en dat ouderling Robert D. Hales van het Eerste Quorum der Zeventig geroepen was als presiderende bisschop, met bisschop Henry B. Eyring als eerste raadgever en bisschop Glenn L. Pace als tweede raadgever.

Deze uitbreiding van het Eerste Quorum der Zeventig brengt het ledental van dit quorum op 59, waarvan zeven leden hun emeritaat hebben.

Wm. Grant Bangerter:
President Eerste Quorum der
Zeventig

Ouderling Wm. Grant Bangerter werd in het Presidium van het Eerste Quorum der Zeventig geroepen om de open plaats, veroorzaakt door het overlijden van ouderling G. Homer Durham op 10 januari jl, op te vullen.

Voor zijn roeping was hij werkzaam in het gebiedspresidium Noord-oost Noord-Amerika. Hij blijft algemeen bestuurder van de afdeling tempelzaken. Ouderling Bangerter werd in april 1975 geroepen als assistent van de Raad der Twaalf. Vanaf die tijd is hij werkzaam geweest als president van het Internationale zendingsgebied, directeur van de afdeling genealogie en gebiedsoverziener voor Brazilië, Colorado en Nevada. Van 1939 tot 1941 vervulde hij een zending in Brazilië, en keerde daar van 1958 tot 1963 terug als zendingspresident. In 1974 riep het Eerste Presidium hem om het Zendingsgebied Lissabon Portugal te openen.

Uitzicht over Salt Lake City vanaf het dak van het hoofdkantoor van de kerk.

Hij en zijn vrouw, Geraldine Hamblin, hebben vijf zonen en vijf dochters. Drie kinderen zijn van zijn eerste vrouw, Mildred Lee Schwantes, die in 1952 overleed. Ouderling Bangerter komt uit Granger (Utah).

Robert D. Hales, Presiderende Bisschop

Bisschop Robert D. Hales was ten tijde van zijn roeping tot presiderende bisschop werkzaam als president van het gebiedspresidium Zuidwest Noord-Amerika en als raadgever in het algemeen zondagschoolpresidium van de Raad der Twaalf.

Hij was daarvoor vijf jaar werkzaam als regionaal vertegenwoordiger. Tevens is hij werkzaam geweest als gemeentepresident, bisschop, hogeraadslid en ringpresident. Van 1978 tot eind 1979 was hij president van het Zendingengebied Londen Engeland.

Voor hij als algemene autoriteit geroepen werd, was hij vice-president van Chesebrough Ponds', Inc., en heeft voor dit bedrijf in verschillende leidinggevende posities in de Verenigde Staten en Europa gewerkt. Hij en zijn vrouw, Mary Elene Crandall Hales, hebben twee zonen.

Henry B. Eyring, eerste raadgever in de Presiderende Bisschop

Ten tijde van zijn roeping als eerste raadgever in de Presiderende Bisschop

was bisschop Eyring werkzaam als gevolmachtigde voor het onderwijs van de kerk. Andere functies die hij bekleedt heeft zijn o.a. president van Ricks College, bisschop en lid van het presidium van het district Cambridge, Massachusetts.

Bisschop Eyring en zijn vrouw, Kathleen Johnson, zijn ouders van 6 kinderen, waarvan er één momenteel een zending vervult in Japan.

de Assembly Hall

Glenn L. Pace, tweede raadgever in de Presiderende Bisschop

Bisschop Pace had enkele jaren geleden al het uitzicht op een succesrijke carrière in het bedrijfsleven ingeruild voor het dienen van zijn Hemelse Vader. Ten tijde van zijn roeping was hij werkzaam als directeur van de afdeling welzijnsdiensten van de kerk.

Kort voor de algemene conferentie reisde hij met ouderling M. Russell Ballard van het Eerste Quorum der Zeventig naar Ethiopië, waar zij leiding gaven aan de distributie van de bijdrage van de kerk aan de slachtoffers van de hongersnood.

Bisschop Pace en zijn vrouw Jolene Clayson hebben zes kinderen.

Hans B. Ringger

Voor een korte persoonsbeschrijving van ouderling Ringger, zie blz. 7, "Hans B. Ringger lid van gebieds-presidium"

Waldo Pratt Call

Nog voor de beëindiging van zijn vorige roeping lag de huidige al klaar voor ouderling Call: per 1 juli is hij ontheven als president van het Zendingengebied Uruguay Montevideo. Voor zijn roeping als zendingspresident is hij onder meer werkzaam geweest als regionaal vertegenwoordiger in Mexico. Waldo Pratt en Beverly Call hebben zeven kinderen.

Helio Da Rocha Camargo

Ouderling Camargo was, voor hij lid van de kerk werd, in Brazilië werkzaam als methodistisch predikant. In 1957, nadat twee zendelingen op uitnodiging van een groep predikanten waar ouderling Camargo deel van uitmaakte, een presentatie over de kerk hadden gegeven, lieten hij en zijn gezin zich dopen. Ten tijde van zijn roeping tot het Eerste Quorum der Zeventig was ouderling Camargo regionaal vertegenwoordiger in Brazilië.

Twee heiligen der laatste dagen in de ruimte

Lancering Spacelab 3

Op 12 april 1985 was Jake Garn, senator van de staat Utah, de eerste heilige der laatste dagen die aan een bemande ruimtevlucht deelnam. De tweede vertrok zeventien dagen later, op 29 april, van het Kennedy Space Center te Cape Canaveral (Florida): astronaut Don L. Lind, sinds 1966 betrokken bij het ruimtevaartprogramma van de NASA.

Beide vluchten waren onderdeel van het spaceshuttle-programma; Garn (52) maakte als waarnemer deel uit van de bemanning van de "Discovery", Lind (54) was verantwoordelijk voor de wetenschappelijke onderzoeken van de Spacelab 3 tijdens de vlucht van de "Challenger".

Beide vluchten duurden een week.

Naast bestudering van het aurora australis (het zuiderlicht, tegenhanger van aurora borealis, het noorderlicht) had Lind tot taak de vorming van kristallen bij afwezigheid van de zwaartekracht te bestuderen. Geleerden verwachten dat in de ruimte gevormde kristallen zuiverder zijn dan die op aarde onder invloed van zwaartekracht gevormd zijn. Een verhoogde kwaliteit van bepaalde kristallen zou van belang zijn voor onder meer computerchips, medische apparatuur en apparatuur voor natuurwetenschappelijke waarnemingen.

Ruim vijftien jaar geleden was broeder Lind in Nederland en gaf hij in het kerkgebouw van de wijk Den Haag een haardvuuravond over het onderwerp "godsdienst en wetenschap". Voor de Church News schreef hij een dag na de officiële afsluiting van zijn missie een verslag, waar dit artikel aan ontleend is.

We waren al drie dagen in een baan om de aarde voor ik genoeg tijd kon vrijmaken om de aarde eens goed te bekijken. Ik had er al eerder glimpen van opgevangen door de kleine ramen van het middendeck en het laboratorium (Spacelab) terwijl ik heen en weer zweefde om de taken uit te voeren die de reden van mijn aanwezigheid daar waren. Het Spacelab functioneerde en de experimenten waar ik verantwoordelijk voor was waren even een routinekwestie geworden.

Ik had me al een paar keer op het hoofddek bevonden tijdens nachtelijke passages boven de Stille Oceaan, het zuidpuntje van Australië en Antarctica, om het prachtige zuiderlicht op film en video vast te leggen. En hoewel de door de maan verlichte wolken die onder mij langs dreven bijzonder indrukwekkend waren, was de nacht niet de beste tijd om het uitzicht te bewonderen. Daarbij kwam dat ik voortdurend naar het Spacelab moest om de zich vormende kristallen in de gaten te houden of om een filmcassette of een magneetband te verwisselen.

Toen ik eindelijk even kon pauzeren was ik alleen op het hoofddek. Ik had vrij uitzicht door alle ramen. Ik kon in één blik de hele horizon overzien. Daar, van 330 kilometer hoogte, zag ik moeder aarde die met een snelheid van 28.500 kilometer per uur onder mij voortsnelde.

Verstandelijk wist ik precies wat ik kon verwachten. Ik heb waarschijnlijk naar meer foto's vanuit de ruimte gekeken dan wie dan ook, op een paar specialisten na. Een bezoeker uit de ruimte zou eerst de aarde zien als een planeet bedekt met immense oceanen, bezaaid met wolken. Slechts hier en daar zijn wolkenloze landmassa's waar te nemen. Ik weet dat de aarde groot is, maar om deze gigantische blauw-witte bol te zien die zich majestueus onder mij voortbewoog was iets overweldigends. Dit uitzicht was zo indrukwekkend dat woorden het niet kunnen beschrijven.

Don Lind (links) vervult in gewichtloze toestand zijn taken in de Spacelab.

Ik was blij dat ik alleen was want ik kreeg tranen in mijn ogen bij het zien van zulke schoonheid. Gedurende mijn leven ben ik vaak onder de indruk geweest van de grootsheid van deze aarde van de Heer, maar nooit zo intens als op dat moment.

Iets wat mij ook altijd bij zal blijven is het zuiderlicht. Ik had een manier uitgedacht om dit fenomeen op film vast te leggen zoals nog niet eerder was gedaan. Met een ultra-gevoelige t.v.-camera zwipten we er zo snel langs dat we de drie-dimensionale, snel veranderende structuur ervan konden vastleggen. Ik begrijp de natuurkundige zijde van dit verschijnsel en kan veel vertellen over de atomaire en moleculaire overgangsfase die de verschillende kleurschakeringen veroorzaken. In plaats van wetenschap zag ik echter een wereld van schoonheid in een spektakulaire lichtshow die zich onder mij afspeelde.

Hoewel ik al negentien jaar bij het ruimtevaartprogramma betrokken ben, was ik nog nooit eerder in de ruimte geweest. Ik zou deelnemen aan de laatste Apollovlucht naar de maan, maar de laatste drie vluchten werden uit budgettaire overwegingen geschrapt. Ook had ik meegetraind in het Skylab-programma, maar ook dit keer bleef ik vanwege bezuinigingen aan de grond. Toen het op 29 april eenmaal zover was,

stond ik verbaasd over hoe kalm ik mij voelde. Toen het gebulder van de hoofdmotoren begon, gevolgd door de knal van de ontsteking van de draagraketen, kwam er een euforische opwinding over me. Gedeeltelijk was het kinderlijke opwinding. Gedeeltelijk was het een besef dat geen enkel beleidsbesluit ons nu nog kon tegenhouden. Het was het gevoel dat we aan een groot avontuur begonnen waren.

De eerste twee minuten van de vlucht waren één en al gedreun en lawaai, maar

Een indruk van het interieur van Space Lab 3. Don Lind heeft het er prima naar zijn zin.

niet zo erg dat het beangstigend was. Toen de draagraketen hun taak volbracht hadden en naar de aarde terugvielen, zoemden de hoofdmotoren als een electromotor. Bijna geluidloos liep de druk van de acceleratie op tot drie keer van wat ik op aarde gewend was.

Vanwege mijn ervaring als piloot was dit een vertrouwd gevoel. Na acht en een halve minuut hield de druk ineens op. Ik zweefde tegen mijn schoudergordel aan. De zwaartekracht was nul. Ik was gewichtloos. Ik was in de ruimte. Eindelijk was ik er!

Tijdens de vlucht moesten we ons aan een strak schema houden. De tijd was te kostbaar om zelfs maar een minuut te verspillen. Ik heb zelden harder gewerkt als tijdens die week.

Het gewichtloos zijn was een geheel nieuwe ervaring. Slapen was geen probleem. Maaltijden klaarmaken ging anders, maar was te doen. Het beruchte toilet was de tegenpool, die de prettige ervaringen nog prettiger maakte. Het vermogen om als Peter Pan naar elk hoekje van het laboratorium te zweven en op elk uitstekend voorwerp neer te strijken was iets waar je normaal gesproken alleen maar van droomt. De terugkeer naar de zwaartekracht was een regelrechte afknapper na een week van feërieke vrijheid.

Mijn herinneringen aan de vlucht van spacelab 3 zijn niet alleen maar opwinning, werk en wetenschap. Er zijn een paar stille, persoonlijke, bijzondere herinneringen die erg belangrijk voor me zijn.

Omdat onze vlucht een volle week duurde, bevonden wij ons ook op zondag in de ruimte. De experimenten gingen 24 uur per dag door en namen geen rustdag in acht. Toch kon ik op zondag 5 mei voldoende tijd vrijmaken om mijn eigen avondmaalsvergadering te houden. Onze bisschop had mij toestemming gegeven om mijn eigen avondmaalsvergadering te houden, de zondag voor de lancering dat ik quarantaine moest houden en de zondag dat ik in de ruimte zou zijn.

De avondmaalsvergadering in de ruimte leverde nogal wat problemen op.

Allereerst de gebeden voor het avondmaal. Ik had de standaardwerken meegenomen aan boord van de Challenger. Deze waren me aangeboden door de Church News en het Eerste Presidium en gaan naar het museum voor historie en kunst van de kerk. Ze waren echter zodanig opgeborgen dat ik er niet bij kon, dus kon ik ze niet voor de avondmaalsgebeden gebruiken.

We worden geadviseerd de gebeden niet uit het hoofd uit te spreken, dus moest ik op de één of andere manier zien dat ze deel gingen uitmaken van de vlucht — de opslag van procedures die we aan boord hebben. Dat was eigenlijk

vrij eenvoudig. Een data-document was mijn persoonlijk document voor aantekeningen, dus kopieerde ik de gebeden naar het gedeelte dat gebruikt werd voor diagrammen van structuren van de aurora en procedures voor de communicatie die op het laatste moment nog vastgesteld waren.

Het tweede technische probleem van het avondmaal was om de schriftuurlijke aanwijzing "en op deze wijze zal hij het zegenen — hij zal voor de gemeente nederknielen" op te volgen. (Lv 20:76.) Wanneer je gewichtloos bent is knielen geen eenvoudige opgave. Toch werd ook voor dit probleem een oplossing gevonden.

Om alleen te zijn had ik mij voorgenoemen mijn avondmaalsvergadering in mijn slaapruijme te houden. Door te knielen op wat als het plafond beschouwd mag worden en mijn schouders op mijn slaapzak te laten rusten, kon ik de gewoonlyke eerbiedige "knielende" houding aannemen — zolang je ja maar niet druk maakte om wat boven of onder was. In zekere zin had deze oriëntatie een bijzondere betekenis voor mij. Ik weet dat het naar de hemel opzien slechts symbolisch is voor het naar onze Vader in de hemel opzien, want we weten niet waar Kolob zich in de celestiale sfeer bevindt. Toch was ik erg onder de indruk van de gedachte dat ik nooit tevoren in staat was geweest om te knielen en tegelijktijd naar mijn Hemelse Vader op te zien.

De hele ervaring was bijzonder ontroerend en geestelijk. Ik voelde die bijzondere nabijheid van de Heer, een nabijheid die ik normaal gesproken alleen maar in de tempel en op een paar heel speciale plaatsen voel. Ik denk dat dit altijd wel de meest gedenkwaardige en bijzondere avondmaalsvergadering van mijn leven zal blijven.

Wordt je godsdienstiger door de ruimte in te gaan? Dat is net zoiets als vragen of je door een lange autorit godsdienstiger wordt. Dat zijn niet de ervaringen die je leven veranderen, en geestelijk gesproken kan je op aarde net zo dicht bij de Heer zijn als in de ruimte. Toch waren mijn geestelijke gevoelens intenser, en ik bevond mij in een situatie waarbij ik die nabijheid van mijn Hemelse Vader voelde.

Als je aan ruimtevaart denkt, denk je aan indrukwekkende machines, enorme vlammenzeeën en technologische precisie. Dit is ook niet onjuist.

In mijn herinnering zullen echter ook een aantal totaal andere elementen voortleven — ochtend- en avondgebed hoog boven de aarde, de hernieuwing van doopverbonden onder ongebruikelijke omstandigheden bij een snelheid van 28.500 kilometer per uur, de zekerheid dat vele vrienden voor mijn veiligheid baden, en een prachtige nieuwe kijk op de grootsheid van de aarde van de Heer.

Brief Joseph Smith uit 1825 door Eerste Presidium vrijgegeven

Een brief van Joseph Smith aan Josiah Stowell, geschreven in 1825, is door het Eerste Presidium vrijgegeven, met nog twee brieven uit 1843 die met de Stowells verband houden.

Deze brief is volgens kerkhistorici de oudste in zijn eigen handschrift.

Hoewel de inhoud ervan niet op het Boek van Mormon of de herstelling van het evangelie betrekking heeft, doet het toch vermoeden dat Joseph meer geleterd was dan door sommige historici wordt aangenomen.

De twee overigebrieven zijn correspondentie tussen J(ohn) S. Fullmer, die op zending was, en Josiah Stowell jr.

J.S. Fullmer was een vooraanstaand lid in de beginperiode van de kerk. Hij maakte deel uit van het groepje van zes mannen dat bij Joseph Smith was in de gevangenis van Carthage, de nacht voor zijn dood.

Josiah Stowell is de zoon van de Stowell (Stoal) genoemd in de Parel van Grote Waarde, Joseph Smith - Geschiedenis, vers 56.

Uit: Church News.

Voormalig lid Presiderende Bisschap bezoekt Nederland

ouderling H. Burke Peterson

Op 4/5 en 11/12 mei j.l. werden respectievelijk de ringen Den Haag en Utrecht bezocht door ouderling H. Burke Peterson, voormalig lid van de Presiderende Bisschap en thans lid van het Eerste Quorum der Zeventig, en zijn vrouw. Hij woonde de conferenties van beide ringen bij, van de ring Den Haag in Amsterdam, van de ring Utrecht in Utrecht en Dordrecht en presideerde alle vergaderingen. Hieronder volgt een beknopte weergave van beide conferenties:

Ring Den Haag

Zaterdag

De aanvangstijden van de vergaderingen, die in het kerkgebouw te Amsterdam gehouden werden, waren aan de dodenherdenking aangepast.

Het zendingswerk stond centraal: "De kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is niet alleen een kerk van drukte en organisatie, maar een kerk om levens te redden", aldus ouderling Peterson. Reeds jaren klinkt president David O. McKay's boodschap "Ieder lid een zending", maar nu lag ook de nadruk op "het hoger worden van het geestelijk niveau van de ring door het op zending gaan van jongemannen".

Het thema van de algemene zitting was "gehoorzaamheid en opoffering brengen de zegeningen des hemels voort". Na toespraken en getuigenissen van

raadgever in het ringpresidium president D. Oddens, zuster A. Gunster, patriarch en zuster W. en J. van Zoeren en zuster Peterson wees ouderling Peterson onder meer op het gevaar van kritiek, zowel op leiders van de kerk als op de eigen gezinsleden, en spoorde hij een ieder aan dagelijks te studeren, te bidden en dienstbaar te zijn.

Zondag

Zondag 5 mei kwamen de leden van de Ring Den Haag in de RAI in Amsterdam bijeen. Na een inleiding van ringpresident Hulleman gaven zuster en president M.H. van Dam hun "afscheids"toespraak, daar zij begin juli hun zending volbracht hebben. Na toespraken van zuster E.J. Hulleman en regionaal vertegenwoordiger broeder J.P. Jongkees gaf zuster Peterson ons kijk op de situatie van de kerk in andere werelddelen. In Tonga bijvoorbeeld gaat 92% van de leden naar de avondmaalsvergadering; voor tempeldiensen moeten velen 24 uur in een open bootje varen, maar ze gaan! In groten getale.

Ouderling Peterson had op de televisie verschillende herdenkingen bekeken, hetgeen groot respect bij hem had oproepen, zowel voor allen die in Nederland geen bevrijding meer konden vinden als voor de vele buitenlanders, die voor onze bevrijding streden en stierven.

Echter, de strijd tussen Christus en de satan woedt nog steeds voort en hij vermaande vooral de jonge mensen geen schaamte te hebben voor het lidmaatschap van de kerk van Christus en om nee te zeggen wanneer iets tegen hun principes ingaat.

Ring Utrecht

Zaterdag

Op zaterdag 11 mei werd een priesterschapsleidersvergadering gehouden in het kerkgebouw te Utrecht. Na een

korte toespraak van regionaal vertegenwoordiger broeder J.P. Jongkees over het belang van tempelwerk voor ons en ons voorgelacht werd de rest van de tijd benut met instructies van ouderling Peterson. Het zwaartepunt lag hierbij op de taakverdeling tussen de bisschop en de quorumpresident ouderlingen en het belang van het goed functioneren van het huisonderwijs.

Het thema van de zaterdagavondzitting van de conferentie, die van 19.00 tot 21.00 uur gehouden werd, was, net als die van de ring Den Haag:

"Gehoorzaamheid en opoffering brengen de zegeningen des hemels voort." Deze vergadering kreeg een onverwachte wending toen ouderling Peterson spontaan de aanwezigen uitnodigde naar voren te komen, zich als een koor op te stellen, ieder bij de stem van zijn keuz, en lofzang 136, "Verblijf met mij, nu d'avond valt" te zingen. Onder leiding van broeder T. Myatt uit Utrecht, die altijd zo dirigeert dat men haast niet fout kán zingen, werd dit een muzikale ervaring die de aanwezigen nog lang zal heugen! Na toespraken en getuigenissen van president J. Noot, zuster C.E. Sigmond, zuster M.H.F. Mollemans en zijn echtgenote sprak ouderling Peterson over het verkrijgen en onderhouden van een getuigenis en gaf drie stappen die bij iedereen tot een sterk getuigenis zullen leiden: dienstbaarheid (als je je ongelukkig voelt, doe wat voor een ander), schriftuurstudie (iedere dag, al is het maar even) en gebed (zonder gebed verschrompelen we geestelijk). Ook zei hij dat een roeping uit gehoorzaamheid alléén vervuld kan worden (gehoorzaamheid is belangrijker dan bekwaamheid), maar dat het beter is om gehoorzaam te zijn èn de geest van een roeping te hebben.

Zondagochtend

Deze zitting van de ringconferentie werd gehouden in de Merwehal te Dordrecht. Belangrijke mutatie was de ontheffing van president J. van Damme jr. als eerste raadgever in het ringpresidium.

dium en de roeping van bisschop J. Stam van de Wijk Rotterdam-Noord om zijn plaats in te nemen.

In verband met moederdag huldigde ringpresident Van der Put alle aanwezige moeders, in het bijzonder zijn eigen moeder die hem in het evangelie had grootgebracht. Na toespraken van de scheidende en komende eerste raadgever in het ringpresidium, broeder Jong-

kees, broeder en zuster Van Dam en zuster Peterson sprak ouderling Peterson over het belang van dagelijks bidden, de Schriften bestuderen en de geboden onderhouden.

Tempelzending

Dit bezoek aan Nederland was voor ouderling Peterson voorlopig het laat-

ste als reizend lid van het Eerste Quorum der Zeventig alvorens aan zijn nieuwe taak te beginnen: president van de Jordan River-tempel in Salt Lake City. Een roeping waarover hij en zijn echtgenote ongetwijfeld al met broeder en zuster Jongkees van gedachten gewisseld hebben. Hij volgt president D. van Dam op, oud-zendingspresident in Nederland in de jaren vijftig.

Eerste spade Frankfort-tempel

Op maandag 1 juli j.l. is de eerste spade gestoken voor de bij Frankfort te bouwen tempel. Ouderling Gordon B. Hinckley, raadgever in het Eerste Presidium, was aanwezig om deze plechtige handeling te verrichten.

Naast de eerste spade voor de Frankfort-tempel zullen in 1985 zeven tempels worden ingewijd, te weten de Lima-, Manti- (gerenoveerd), Seoul-, Chicago-, Johannesburg-, Freiburg- en Stockholm-tempels (de laatste twee door ouderling Hinckley na de eerste spade van de Frankfort-tempel). Ook is de Buenos Aires-tempel in Argentinië onlangs ingewijd.

In 1983 en 1984 zijn in totaal twaalf tempels ingewijd. Momenteel bedraagt

De Frankfort-tempel.

het totaal van bestaande, in aanbouw zijnde en geplande tempels 47. Hiervan zijn er 34 in gebruik.

Het adres van de Frankfort-tempel is Talstrasse, D-6382 Friedrichsdorf, West-Duitsland.

Hans B. Ringger lid van het gebiedspresidium

ouderling Hans B. Ringger

Enkele maanden na het opvolgen van ouderling Derek A. Cuthbert in het gebiedspresidium voor Europa, begin dit jaar, heeft ouderling John Sonnenberger op aanwijzing van het Eerste Presidium zijn werkzaamheden verlegd naar Zuid-Afrika. Zijn plaats werd ingenomen door ouderling Hans B. Ringger, tijdens de aprilconferentie geroe-

pen als lid van het Eerste Quorum der Zeventig.

Het presidium ziet er nu dus als volgt uit: President Joseph P. Wirthlin, 1e raadgever Russell C. Taylor en 2e raadgever Hans B. Ringger.

Ouderling Ringger was in Zwitserland werkzaam als regionaal vertegenwoordiger. Hij is electrotechnicus van beroep en zowel zijn ouders als zijn grootouders waren reeds lid van de kerk toen hij in 1925 te Zürich geboren werd.

Hij is de zesde van tien kinderen, hijzelf en zijn vrouw hebben drie dochters en een zoon.

Ouderling Ringger heeft een opmerkelijke liefhebberij: hij verzamelt eerste edities van het Boek van Mormon in

verschillende talen. Op Spaans en Noors na heeft hij exemplaren van alle talen in zijn bezit.

Hij is in Zwitserland op velerlei gebied — politiek en maatschappelijk — actief. Over zijn nieuwe roeping zegt hij: "Om gelukkig te zijn moeten we de extra mijl gaan. Ons leven is een tijd om te groeien — ervaring op te doen en sterk te worden. Dit kan alleen als je de extra mijl gaat.

Voor mij is de extra mijl een onderdeel van de wet van toewijding; die wet kent geen grenzen."

Ouderling Ringger heeft zijn werkzaamheden als lid van het gebiedspresidium op 1 juli j.l. aangevangen.

De Zendingenpagina's

Om contact tussen "het thuisfront en de buitenwacht" te bevorderen lijkt het de redactie van "De Ster" goed om in elk nummer de zendingadressen te plaatsen van alle zendingen uit Nederland en Vlaanderen. Tevens zullen met ingang van dit nummer op "de zendingenpagina's" twee à drie foto's worden afgedrukt van zendingen in hun zendingengebied. Dit om u een indruk te geven van de omgeving waar onze zendingen in werken. Hopelijk zullen deze pagina's u er toe brengen pen en papier ter hand te nemen om onze zendingen te schrijven. Ze hebben het hard nodig!

"BEKEERT U!"

cartoons: Adrie de Jong, Den Haag

Saskia Arts
New York New York Mission
Two Lincoln Square
New York, New York 10023
U.S.A.

Cynthia van de Berg
Missouri St. Louis Mission
745 Graig Road
Suite 6, Grece Coeur
Missouri 63141
U.S.A.

Rudy De Ceuninck van Capelle
Hong Kong Mission
2 Cornwall Street
Kuwloon - Tong
Kuwloon, Hong Kong

Jan Debaene
Zendingengebied Amsterdam Nederland
Laarderweg 128
1402 BM Bussum
Nederland

Johanna Koks
England London Mission
64-68 Exhibition Road
London SW7 2PA
Engeland

Michel Koppe
California Fresno Mission
2350 West Shaw Avenue, Suite 123
Fresno, California 93711
U.S.A.

Yolanda Korving
Michigan Lansing Mission
5030 North Wind Drive
Suite 5, East Lansing
Michigan 48823
U.S.A.

Wim Mulder
England Manchester Mission
Paul House, Stockport Road
Timberley, Altrincham
Cheshire WA 15 7UP
England

Ronnie Muntinga
Dallas Texas Mission
13959 Teyton Drive
Dallas, Texas 75240
U.S.A.

De Zendingenpagina's

Ingrid Panhuyzen
New Mexico Albuquerque Mission
10832 Prospect Street, North East
Suite E,
Albuquerque, New Mexico 87112
U.S.A.

Arend Spijkerman
Philippines Manila Mission
Makati Center, P.O. Box 801
Metro Manila
Philippines 3117

Michael Stigter
Arizona Tempe Mission
P.O. Box 27056
Tempe, Arizona 85282
U.S.A.

Roland van Stokkum
Vienna Mission
Fuerfanggasse 4
A-1190 Wenen
Oostenrijk

Willem Swart
South Africa Johannesburg Mission
P.O. Box 52114, Saxonwold
Johannesburg 2132
Zuid Afrika

Wim Vreugdenhil
Vienna Mission
Fuerfanggasse 4
A-1190 Wenen
Oostenrijk

Percy de Wilde
Indianapolis Mission
P.O. Box 495
Carmel JN 46032
U.S.A.

Ouderling Arie Spijkerman (rechts) in de Filipijnen met een tweetal dopelingen die door hun vader, zelf een maand eerder lid van de kerk geworden, gedoopt worden.

Ouderling Roland van Stokkum (Zendingengebied Wenen Oostenrijk): "Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode..." (Jesaja 52:7)

Het is mede te danken aan de inspanningen van hen wier adressen op de voorgaande bladzijde vermeld staan, dat de kerk momenteel een flinke groei doormaakt: Ruim 2 1/4 miljoen in de afgelopen tien jaar. Deze groei wordt in grafiek 1 weergegeven. Grafiek 2 geeft de groei van het aantal zendingen over de laatste dertig jaar weer, grafiek 3 de groei van het aantal leden. Uit de grafieken 2 en 3 blijkt duidelijk dat het aantal bekeerlingen stijgt naarmate het aantal full-time zendingen stijgt.

Opvallend is de toename van het aantal zendingen na de impuls die de toenmalige president van de kerk, David O. McKay, in 1959 aan het zendingswerk gaf, met de daaraan gekoppelde stijging van het ledental. Hetzelfde ziet men in 1974, toen president Spencer W. Kimball er geen twijfel over liet bestaan dat iedere jongeman door de Heer geroepen was op zending te gaan.

Een nadere bestudering van deze gegevens toont aan dat gedurende een periode na 1959 en ook na 1974 niet alleen het aantal zendingen en het aantal bekeerlingen steeg, maar ook het gemiddeld aantal bekeerlingen per zending.

In dit verband is een uitspraak van president Hinckley op zijn plaats: "Dit is één van de grote wonderen van onze tijd — de transformatie die in het leven van jongens plaatsvindt die uitgaan om het evangelie van Jezus Christus te prediken. Zij onderwerpen zich aan de discipline van het zendingsveld. Dit zal later een bijzondere zegen blijken. Ze ontwikkelen een wil om te werken. Zij ontdekken wat werkelijk belangrijk is in het leven. In hun hart groeit een brandend getuigenis dat God leeft en dat Jezus de Christus is. Zij komen tot een hernieuwd en prachtig begrip van de betekenis van het priesterschap.

Er is geen indrukwekkender succesverhaal in deze hele wereld dan dat van onze jongemannen en jonge vrouwen die zich wijden aan het goeddoen naar het voorbeeld van de Meester."

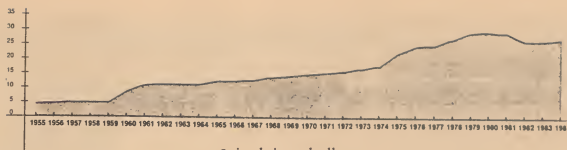

Zuster Ans Koks (Zendingsgebied Londen Engeland) voor de Tower Bridge.

"Ieder lid een zending! Misschien brengt u uw moeder tot de kerk, misschien uw vader; misschien uw collega op werk. Iemand zal de blijde boodschap van de waarheid door u boren."

President David O. McKay
6 april 1959

2. in duizendtallen

"De toekomst van de kerk zal dankzij de zendingsinspanningen van onze jonge mannen zoveel te sterker zijn, niet zozeer vanwege het aantal bekeerlingen dat zij tot de kerk brengen, maar vooral vanwege de enorme kracht waarmee zij terugkeren om hun werkzaamheden in de kerk en de samenleving voort te zetten."

President Gordon B. Hinckley
5 april 1985

1. in miljoenen

3. in duizendtallen

Roadshow Rotterdam-Noord

De roadshow van 27 april j.l. in Rotterdam-Noord beloofde een groot spektakel te worden: 9 van de 12 units hadden zich ingeschreven!

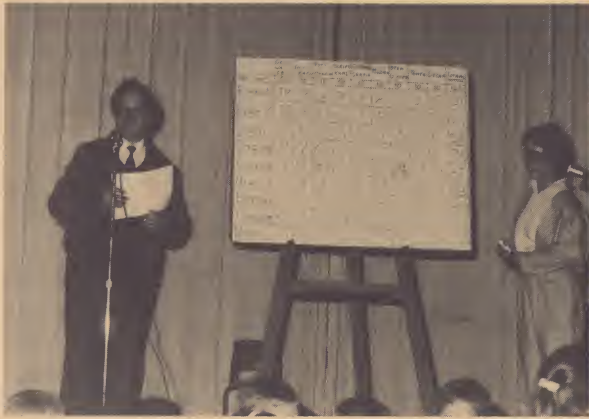
Veel werk voor deze avond was verzet door de jonge-vrouwen- en jonge-mannen presidiums en het activiteitencomité van de ring. De opkomst was dan ook erg groot, waardoor veel broeders en zusters de avond staande of hangende moesten doorbrengen. Dit alles kon echter de pret niet drukken!

De onderdelen zouden beoordeeld worden op originaliteit, acteerprestaties, kostuums en make-up, kwaliteit van het script, choreografie, muziek, stem en uitspraak, tempo en decor. Voor elk onderdeel was in de jury een specialist vertegenwoordigd, die samen met de voorzitter van de jury zouden bepalen welke unit met de door ringpresident M.H. van der Put beschikbaar gestelde wisselbeker mocht gaan pronken.

Onder leiding van de toenmalige voorzitter van het activiteitencomité, M.J. de Wijk, zorgden Rotterdam-Noord,

Utrecht/Zeist gaf een wel zeer wervelende show...

*Broeder W. Mathijssen (Arnhem)
maakt aan de spanning een eind...*

Rotterdam-Zuid, Schiedam-Vlaardingen, Dordrecht, Gouda, Utrecht/Zeist, Breda, Arnhem en Nijmegen voor amusement om van te smullen! Omdat de puntentoekening per onderdeel plaatsvond, bleef het tot het einde toe spannend, maar uiteindelijk was Rotterdam-Noord de winnaar met 81 punten; Dordrecht eindigde als tweede met 69½ punten, op de hielen gevolgd door Utrecht/Zeist, die 69 punten binnenhaalde. Hartelijk dank aan alle medewerkers, het zijn er te veel om op te noemen!

Audrey Bijkerk
Marcel J. de Wijk

Muziekavond te Amersfoort

Op zaterdag 25 mei j.l. was men vanaf 10.00 uur 's ochtends al druk in de weer met de voorbereidingen van de traditioneel geworden muziekavond van de ring Den Haag. Het geheel had als thema "Uw of mijn droom" en was geschreven door zuster Greet Otto uit Amersfoort: zes delen, zgn. dromen gevuld met muziek, zang, dans, waarbij Klaas Vaak (F. van der Scheer) voor de verbindende teksten zorgde. Na in slaap te zijn gewiegd door een koor in nachtponnen en pyjama's vertrok de droomtrein naar Wenen, Parijs en genoot het publiek van o.a. "Fiddler on the roof", "There's a hole in my basket" en "There's no business", waarbij niet alleen de muziek maar ook de schitterende kostuums waardering oogstten. Een clochard verzuchtte "als ik toch eens rijk was", negro-spirituals en kampliederen werden gezongen, volksdansen werden uitgevoerd, en na dit alles en nog veel meer wou de slaap wel komen. Om te voorkomen dat iemand vergeten wordt zullen we verder geen namen noemen, maar eens te meer bleek dat de Ring Den Haag boordevol talent zit!

Hulde aan allen die deze avond mogelijk maakten! En voor wie er niet waren is er misschien een mogelijkheid bij u in

de buurt te komen. Zuster Greet Otto (tel. 033-943321) kan alle inlichtingen geven.

De droomtrein voerde langs Wenen....

De gave van de Heilige Geest

Alice Stratton

Ik rende in mijn nachtjapon en ochtendjas naar beneden. „Hé, ik ben acht jaar vandaag!” schreeuwde ik. „Inderdaad. Gefeliciteerd, kleine meid,” zei moeder terwijl ze me rondzwaaide en een kus gaf.

„Het leek wel of ik nooit acht zou worden!” zei ik.

Het belangrijkste van zeven jaar oud zijn was je klaarmaken om acht te worden. Iemand zei altijd dat hij aan het opkomen van mijn voortanden kon zien, dat ik zeven was, en was dat even spannend, want op mijn volgende ver-

jaardag was ik oud genoeg om gedoopt te worden.

En nu was het mijn volgende verjaardag! Ik vroeg: „Mag ik Cindy vragen er bij te zijn als ik gedoopt wordt? Ja, mam? Cindy is wel geen mormoon, maar ze vindt het altijd fijn met mij naar het jeugdwerk te gaan.”

„Natuurlijk mag dat. Je mag haar ouders ook uitnodigen,” antwoordde mijn moeder.

Ik at vlug en rende toen naar Cindy's huis. Ze zag me aankomen en hield de deur voor me open.

„Raad eens!” hijgde ik. „Ik word vanavond gedoopt en ik wil graag dat jij en je vader en moeder ook komen.”

Niet alleen kwamen Cindy en haar ouders naar mijn doop, maar ze kwamen de volgende dag ook naar de kerk voor mijn bevestiging!”

De dag daarna kwam Cindy bij ons thuis om samen met mij en mijn zusjes, Katie en Shauna, met onze poppen te spelen. Plotseling vroeg Cindy: „Janna Lynn, wat is de Heilige Geest?”

Haar vraag kwam zo onverwachts, dat ik niet wist wat ik moest zeggen. Katie was twee jaar ouder dan ik en ik keek naar haar om hulp, maar zij keek niet op of om. Ze ging gewoon door het haar van haar pop uitborstelen.

Waarschijnlijk dacht Cindy dat ik haar vraag niet had begrepen, want ze probeerde het nog eens. „Gisteren in de kerk legde je vader zijn handen op je hoofd en zei: 'Ontvang de Heilige Geest.' Wat is de Heilige Geest?”

Ik begon ijverig een kappe op het hoofd van mijn pop vast te strikken.

Dat gaf me even om na te denken. Voor mij bestond de Heilige Geest gewoon en dat had geen verdere uitleg nodig. Maar ik wist dat Cindy beslist antwoord wilde hebben. Eindelijk zei ik: „Nou, de gave van de Heilige Geest is erg fijn.“

„Wat doet de Heilige Geest dan?“ vroeg Cindy

Hij is een Persoon van geest, en we kunnen Hem niet zien. Maar Hij helpt de mensen, zodat ze weten wat ze het beste kunnen doen.“

„O“, zei ze. Ik was blij dat ze niet verder vroeg.

Toen ze naar huis was, zat ik voor op de veranda na te denken. Ik zat aan gedoopt worden te denken, en aan het doopvont met die blauwe tegels en aan pappa's hand, die de mijne vasthield, toen ik het trapje afging. Ik herinnerde me hoe mooi we eruit zagen, helemaal in het wit. En ik herinnerde me het gevoel van het water om me heen toen pappa me onderdompelde. Ik moest ook aan afgelopen zondag denken. Ik

droeg dezelfde geplooid witte jurk, die Katie twee jaar eerder had gedragen, toen zij bevestigd werd. Alleen had zij een brede, rode ceintuur gedragen en rood lint in d'r haar. Ik had een brede, blauwe ceintuur gedragen en had blauw lint in mijn haar. Ik moest aan mijn ooms denken en aan onze huisonderwijzers, die bij pappa stonden, toen hij mij bevestigde. Daarna hadden ze tegen me gelachen en me een hand gegeven.

Terwijl ik over Cindy's vraag nadacht, herinnerde ik me dat pappa eens had gezegd, dat het gevoel van waarschuwing, dat we krijgen wanneer we in de verleiding komen, van de Heilige Geest is, en dat Hij zo probeert ons van het kwade af te houden. Ik had heel wat meer van dat gevoel moeten hebben die dag dat ik vond dat ik een stuk drop nodig had. Ik had een dubbelkje uit moeders portemonnee gehaald en ik had me nauwelijks schuldig gevoeld, toen ik het aan de juffrouw in de winkel gaf.

De dag daarop zei mam: „Kleine

meid, als je pappa's brief even wilt posten, dan stop ik een stuk appeltaart in de oven voor tussen de middag.“ Katie en Shauna waren al met een boodschap naar tante Shirley gegaan, dus was ik de enige kleine meid die over was.

Toen keek mam in haar portemonnee en zei: „Hee, ik weet zeker, dat ik precies genoeg geld had voor een postzegel, maar er zitten nog maar een paar dubbeltjes in.“

Ze haalde alles uit haar portemonnee en schudde hem uit. „Hè,“ zei ze, „het ziet ernaar uit dat ik een cheque bij de bank moet uitschrijven voor wat kleingeld voor ik deze brief voor pappa kan posten. We zullen die taart even moeten vergeten, want terwijl ik weg ben kan ik net zo goed gelijk de andere boodschappen doen.“

„Ah mam, ik heb nou zo'n trek in appeltaart. Kan die brief niet morgen gepost worden?“

„Nee. Pappa zei dat we die vanmorgen moesten posten.“

„Wat eten we tussen de middag?“ vroeg ik.

„Tonijn op brood. Wil je dichtbij de telefoon blijven? Zuster Heaton zou me oppellen. Zeg haar maar dat ik haar terugbellen zodra ik weer thuis ben.“

Ik voelde me heel naar toen ik haar zag wegrijden.

Dat was vorig jaar. Terwijl ik er over nadacht nu ik gedoopt ben, wist ik dat het belangrijk was dat ik er met mam over zou praten. Ik zou haar ook één van mijn verjaardagsdubbeltjes geven, om alles weer in orde te maken.

Ik zat nog steeds op de veranda, toen Scott Jenkins langs het tuinhok kwam rammelen. Hij had een paar blikken onder zijn schoenen gebonden. „Hallo, Janna Lynn,“ riep hij, „Raad eens waarom ik zo groot ben.“

„Dat weet ik al, ik hoorde je al aankomen,“ zei ik.

„Kom je bij mij thuis spelen? Ik heb nog wel een paar blikken voor jou,“ bood hij aan.

„Nee, ik kan niet. Ik ben op blote voeten,“ antwoordde ik. „En bovendien ben ik iets belangrijks aan het uitzoeken.“

„Nou, als je d'r mee klaar bent doe je je schoenen aan en kom je maar naar me toe,“ zei hij, en rammelde verder.

Terwijl ik daar op de veranda zat, bleef ik over Cindy's vraag nadenken. Op het jeugdwerk hadden we geleerd, dat de Heilige Geest de Geest der waarheid is. Onze lerares zei dat Hij ons zou helpen niet te jokken. Ik vond dat ik daar ook hulp bij nodig had. Ik kon me nog herinneren dat mam in de keuken kwam net nadat ik per ongeluk de suikerpot op de grond had gegooid. Vordat ze iets kon zeggen, zei ik: „Het is Shauna d'r schuld.“

„Janna, kijk eens uit het raam,“ zei ze. „Wat zie je daar?“

Ik zag Shauna aan een touw schommelen, dat aan de boom hing. Ik zei: „Daarom is het haar schuld. Ik wilde naar buiten rennen om met haar mee te schommelen en toen stootte ik tegen de tafel.“

„Janna.“ Mam bracht mijn hoofd naar haar toe. „Niemand breekt een suikerpot met opzet. We hebben allemaal wel eens een ongelukje. Het gaat helemaal niet om die suikerpot. Het gaat om jou. Wat voor mij veel belangrijker is dan al het serviesgoed in de kast – zelfs de kristallen glazen – is een klein meisje dat de waarheid spreekt.“

Ik keek naar de grond. Ik wist dat ik moest zeggen dat het me speelt, maar ik deed het niet. In plaats daarvan vroeg ik haar: „Komt serviesgoed soms niet te dicht bij de rand waardoor het er vanzelf afvalt?“

„O Janna Lynn“, zei mam, en ik wou dat ze me een pak voor m'n broek had gegeven, in plaats van op die manier naar me te kijken. Ik zou me daar heel wat beter onder hebben gevoeld.

Ik zat nog steeds op de veranda na te denken, toen Katie en Shauna om het huis kwamen rennen. „Hé, kom ook balspelen!“, riepen ze.

We gooiden de bal heen en weer naar elkaar toe en toen gooide Katie er een die te hoog voor me was. Ik liep hard achteruit om hem op te vangen, maar ik slipte en viel achterover in een bed irissen. De blauwe irissen van mam. Mam kwam net uit het schuurtje met een tuijschaar om een boeketje te maken. Ik keek naar de gebroken bloemen en

begon net iets te zeggen, toen er bij me van binnen iets leek te zeggen: „Nee, Janna Lynn, je gaat niet zeggen, dat het Katie d'r schuld was.“

„Het spijt me mam,“ zei ik, „ik liep achteruit en viel.“

„Ja, dat weet ik, ik heb het gezien“, antwoordde ze.

„Ben je dan niet boos op me?“

„Nee, natuurlijk niet.“

De manier waarop ze lachte maakte me bijna blij dat ik op haar bloemen gevallen was.

„Kijk eens naar al die irissen, waar je niet op gezeten hebt,“ zei ze. „Een dochter, die de waarheid spreekt is belangrijker dan een tuin vol bloemen!“

Oohh! Dat moet de Heilige Geest geweest zijn, die me ingefluisterd heeft de waarheid te spreken, dacht ik. En Hij helpt mij begrijpen hoe fijn het is wanneer je weet dat je iets goeds gedaan hebt. Ik kon nauwelijks wachten het aan Cindy te vertellen. □

Van vriend tot vriend

Ouderling Dean L. Larsen

Janet Peterson

„Het huis waarin ik opgroeide in Hyrum, Utah, was een oud huis, dat vroeger een eenkamerblokhut was geweest. Later werden er meer kamers en een verdieping aan toegevoegd. Ik was het vijfde kind en ik heb drie broers en drie zusters. Mijn vader was leraar biologie aan de plaatselijke middelbare school, en verder hadden we nog een kleine boerderij ter aanvulling van zijn salaris.

„We waren een hecht gezin en werkten altijd samen. Op de boerderij hadden we nog koeien en paarden en varkens om te verzorgen. We verbouwden bonen en tomaten, die we aan een conservenfabriek in Hyrum verkochten.

„We hadden veel frambozenstruiken. Ik haatte frambozen. Wanneer ze rijp waren en geplukt moesten worden, leek het wel of dat altijd moest gebeuren op het moment dat we de verjaardag van Amerika vierden, op 4 juli, of op 24 juli, de herdenking van de dag waarop de pioniers voor het eerst in de Zoutmeervallei aankwamen.

Elk voorjaar moesten we de frambozenstruiken snoeien en de dode takken weghalen. Nadat ze vrucht gedragen hadden, droogden ze op en verwelkten ze. Het was een vervelende taak door die struiken te worstelen en al die ste-

kelige, dode takken weg te halen. We haalden er elk jaar wagensvol van die takken uit. Gewoonlijk stapelden we

die takken op de weg naast de boerderij op en staken die dan in brand. Alle kinderen uit de buurt kwamen dan kijken en we roosterden er appels en aardap-

pelen in en deden allerlei spelletjes.

„Ik herinner me nog goed dat ik die verdroogde takken twee aan twee in de weg stak en weer andere takjes daar dwars op legde. Dan rende ik en sprong er ik als een echte hordenloper overheen. Het was natuurlijk niet meer dan een spelletje, maar toen ik op de middelbare school zat en naar de universiteit ging, werd ik inderdaad hordenloper bij het baansporten.

„We hadden allemaal vrienden uit de buurt, maar mijn beste vrienden waren mijn broers en zusters. De dingen die we het liefst deden, deden we met broers en zusters. We waren vreselijk trouw en loyaal tegenover elkaar, en zijn dat nog”.

Broeder Larsen herinnerde zich nog veel meer van het huis uit zijn jeugd. Hij zei: „We woonden heel dicht bij het waterreservoir van Hyrum, dat nog steeds bestaat. Bijna elke zomer gingen we daar na ons werk zwemmen. Mijn vader hield veel van de buitenlucht. We gingen vaak vissen of jagen. Ik herinner me dat ik van jongsafaan ging vissen en jagen. Zelfs voordat ik oud genoeg was om een geweer te dragen of een jachtvergunning te hebben, ging ik in het najaar op hertenjacht. Dat waren altijd een hele ervaringen.

We hadden geen geld om voor ons vermaak te betalen, dus we vermaakten onszelf. Toch voelden we ons niet het minst tekort gedaan. Er was altijd wel iets leuk te doen.

Sinds mijn jeugd," vertelde broeder Larsen, „heb ik altijd veel van paarden gehouden. Ik kreeg een veulen van één van onze merries. Het werd op mijn verjaardag geboren, dus zei mijn vader dat ik het mocht hebben en dat ik ervoor verantwoordelijk was het groot te brengen en te trainen. Dat veulen en ik raakten zeer aan elkaar gehecht. Toen hij oud genoeg was om bereden te worden, kon ik er alles mee doen. Hij vertrouwde mij en ik vertrouwde hem. Dat vertrouwen werd nooit beschaamd in die zin dat er een zweep aan te pas moest komen om hem in het gareel te houden. We deden gewoon alles samen alsof het afgesproken was."

Lezen was ook een plezierige activiteit voor broeder Larsen. „We hadden

een kamer, die we de noordkamer noemden," herinnert hij zich. „Het was een grote kamer beneden. Toen ik nog klein was, hadden we nog geen centrale verwarming, en dus om energie te besparen sloten we de noordkamer 's winters af, behalve bij bijzondere gelegenheden zoals kerstmis. In die kamer stonden een heleboel boeken, die mijn vader in de loop der jaren had verzameld. Ik trok vaak een winterjas aan en ging die boeken bestuderen.

Kerstmis was altijd een heel fijne tijd voor onze familie. Vaders ouders waren Deens en we hielden veel Deense tradities in ere. Eén zo'n traditie was het uitwisselen van geschenken, die wij als kinderen voor elkaar hadden gekocht en dat werd dan door een heerlijke maaltijd gevolgd. Moeder begon dagen van tevoren al dingen klaar te maken, en wij hielpen haar daarbij.

Vader en moeder leerden ons de beginselen van eerlijkheid, kuisheid,

hard werken en onkreukbaarheid. Zij zagen erop toe dat we goede werkgewoonten ontwikkelden op de boerderij en op school.

„Hoe ouder ik word, hoe meer ik die dingen zie, die tot individueel geluk en een stabiele maatschappij bijdragen," zegt broeder Larsen, „en dieper mijn waardering voor het gezin en voor het onderhouden van hechte familiebanden. Zo dikwijls, wanneer we het over het versterken van familiebanden en het opbouwen van sterke gezinnen hebben, dan schijnt dat in te houden dat het alleen de verantwoordelijkheid van de ouders is. Natuurlijk hebben ze die verantwoordelijkheid, maar ik geloof dat kinderen ook deel hebben aan de verantwoordelijkheid om saamhorigheid ten aanzien van hun vader en moeder en van hun broers en zusters aan te kweken en te betonen, om dat gevoel van saamhorigheid in het gezin te ontwikkelen. □

De vlucht van Lot

Na de dood van zijn vader ging Lot bij zijn oom Abraham wonen, die hem liefhad als zijn eigen zoon. Lot werd rijk en, evenals Abraham, had hij veel vee en knechten. Toen de Heer Abraham gebod naar het land Betel te gaan, ging Lot met hem mee. Toen ze echter in Betel aankwamen vonden ze het nodig hun families te scheiden. Abraham zei tot Lot het land te bekijken en te kiezen waar hij wilde wonen. Abraham zou zich dan in de andere streek vestigen.

Lot keek en zag de hele Jordaanvlakte; hij zag dat het goed bewaterd was, dat het een prachtige vruchtbare streek was, en hij koos daar te wonen. Hij zette zijn tenten op bij de stad Sodom. Abraham nam zijn familie mee de andere richting op naar het land van Canaan.

In het begin leek het dat Lot een goede keus had gedaan. De nabijgelegen steden Sodom en Gomorra waren echter heel goddeloos. Omliggende koninkrijken gingen oorlog voeren tegen Sodom en Gomorra. Toen zij de steden veroverd hadden, werden Lot en zijn hele huishouden gevangen genomen. Toen Abraham hoorde wat er gebeurd was, bewapende hij 318 geoefende knechten en bevrijdde Lot.

Lot was een rechtschapen man en trachtte zijn kinderen het evangelie te onderwijzen, maar hij woonde in een van de meest goddeloze steden, die er ooit op aarde zijn geweest. De bevolking van Sodom en Gomorra was zo goddeloos geworden, dat het nodig was hen te vernietigen. Abraham was erg bezorgd, toen de Heer hem dit vertelde; hij wist dat Lot een goed man

was en hij dacht dat er zeker nog wel andere rechtvaardige mensen in die steden woonden.

Abraham vroeg de Heer: „Zult Gij dan de rechtvaardige met de goddeloze verdelgen? Indien er tien rechtvaardige mensen in Sodom gevonden worden, zult Gij haar dan verdelgen?”

De Heer antwoordde: „Ik zal haar niet verwoesten ter wille van de tien.”

Helaas waren er zelfs geen tien rechtvaardige mensen in de hele stad, dus moest die verwoest worden. De Heer zond twee engelen naar Sodom. Lot begroette hen bij de stadspoort en boog voor hen uit respect. Hij nodigde hen uit bij hem thuis te komen eten en uitrusten. Terwijl de twee engelen Lots gastvrijheid genoten, verzamelde er zich een menigte goddeloze mensen bij zijn huis, die eisten de boodschappers te zien. Lot ging naar buiten om te trachten hen over te halen weg te gaan, maar ze werden boos op Lot en wilden hem kwaad doen. Maar de engelen trokken Lot weer in huis en sloten de deur. Toen sloegen zij de goddeloze mensen buiten met blindheid.

De engelen vertelden Lot zijn familie bijeen te brengen en vlug de stad te verlaten. „Want de Heer heeft ons gezonden Sodom en Gomorra te verwoesten,” zeiden ze.

Lot ging onmiddellijk naar zijn gehuwde kinderen om hen voor het gevaar te waarschuwen: „Staat op, verlaat deze plaats, want de Heer gaat deze stad verwoesten.”

Hoe diepbedroefd moet Lot geweest zijn, toen zijn kinderen weigerden te luisteren. Hij wist dat als ze in Sodom bleven, zij allen zouden sterven. Alleen

de twee ongehuwde dochters van Lot waren gehoorzaam en bereid weg te gaan.

De volgende morgen zeiden de engelen tot Lot: „Sta op, neem uw vrouw en uw beide dochters, die zich hier bevinden, opdat gij niet vanwege de onrechtvaardigheid der stad verdelgd wordt.”

Lot talmde nog. Misschien moest hij aan zijn getrouwde kinderen denken, die weigerden naar hem te luisteren.

De engelen wisten dat er geen tijd te verliezen was. Zij namen Lot, zijn vrouw en twee dochters bij de hand en leidden hen uit Sodom. Toen zeiden de engelen: „Vlucht om uws levens wil; zie niet om, en sta nergens in de streek stil; vlucht naar het gebergte, opdat zij niet verdelgd wordt.”

Toen Lot en zijn familie ver genoeg van Sodom af waren, riepen de engelen de Heer aan om de stad te verwoesten.

De Heer liet het vuur en zwavel op Sodom en Gomorra regenen en alle mensen werden gedood. Dieren, huizen en zelfs planten werden door het vuur vernietigd. Niets was er meer van Sodom en Gomorra over.

De engelen hadden Lot en zijn gezin gezegd niet naar de brandende steden om te kijken, maar de vrouw van Lot kon de verleiding niet weerstaan. Ze keek om om te zien wat er gebeurde en

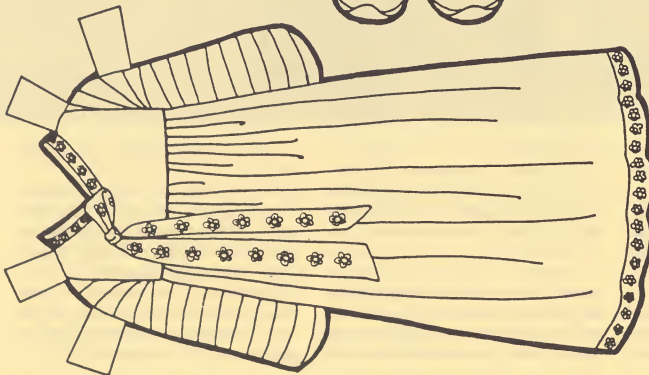
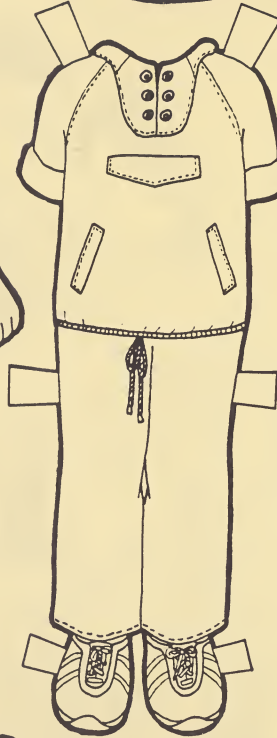
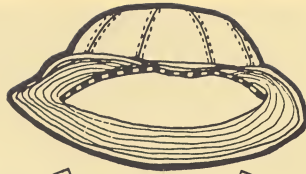
veranderde onmiddellijk in een zoutpilaar.

Toen Abraham die morgen wakker werd, zag hij enorme rookwolven opstijgen van de plaats waar Sodom en Gomorra eens gelegen hadden. De Hemelse Vader verzekerde Lot dat hij in veiligheid was. Zelfs temidden van de meest goddeloze steden ter wereld zocht God hen, die Hem liefhadden en gehoorzaamden en spaarde hen. □

Young-Sook uit Korea.

(Kleuren en knippen)

Door June Anne Olsen

Geconcentreerd pianospel van zuster Kurpershoek

"Een slaapverwekkend koor"

Zaalvoetbaltoernooi van het district Antwerpen op 4 mei 1985 te Brugge

Op initiatief van de Brugse gemeente en dankzij het enthousiasme van Guy Meuleman verzamelden zich op zaterdag 4 mei 1985 vijf ploegen in een prachtig sportcomplex in Brugge: Antwerpen, Brugge, Brussel/Mechelen, Leuven en St. Niklaas.

Hoewel iedereen een flinke dosis doorzettingsvermogen aan de dag legde, bleken Brugge en St. Niklaas over de sterkste teams te beschikken. De match tussen deze twee ontlokte bij de supporters heel wat tumult!

Gemeentepresident Jo Buysse scoorde drie doelen voor St. Niklaas, maar Brugge bleek toch sterker: 4-3. Hierdoor werd de laatste wedstrijd Antwerpen-Brugge de beslissingswedstrijd: bij gelijkspel of winst was Brugge kampioen, bij verlies moest het opnieuw tegen St. Niklaas uitkomen.

Het werd een match van jewelste, zowel op het veld als op de tribune. Infeite supporterde een ieder — behalve Brugge uiteraard — voor Antwerpen; er werd gegild, geroepen, gejuicht, gestampt, kortom alles wat een ware supporter betaamt. Op het veld kwamen de Antwerpse spelers in trance; ze speelden als de Antwerpse Duivels en Brugge moest echt van zich af bijten. Claudine Meuleman (ja, de vrouwen op het veld speelden prima) scoorde als eerste voor Brugge. Gilbert Staepels sprong 'n gat in de lucht toen hij de

Winnaar van het toernooi: Brugge

gelijkmaker scoorde. Maar Guy Meuleman trapt 'n penalty-bal recht het doel in. Dit was teveel voor Robert Kempenaers, hij maakte er 2-2 van, en dan 3-2. Het publiek werd waanzinnig (alle, bijna dan toch) en daarvan profiteerde br. Inneels die de derde voor Brugge maakte. Guy Meuleman dacht er dan volledig komaf mee te maken en plaatste het vierde puntje voor Brugge op 't scorebord, maar hij hield geen rekening met het hoofd van Guy Hansens: kop... en de eindstand was 4-4. Een toffe, al te gekke eindronde.

Het was een prachtige speldag en Brugge won welverdiend, zij waren ge-

woon de beste ploeg. Een jarige onder het publiek kreeg de eer om de winnaarsbeker te overhandigen aan de Brugse ploeg.

Om aan de vele kinderen die met de supporters waren meegekomen tegevoel te komen, werden er ook voorheen twee wedstrijden ingelast. Omdat zij willekeurig in vier teams werden ingedeeld, was er eigenlijk geen sprake van een winnaar of een verliezer, "de kinderen" wonnen gewoon met 2-1 en 0-2.

Wij hopen van harte dat Brugge volgend jaar weer een voetbaltoernooi inricht, we hebben dat nodig!

Jonge-Volwassenenweekend District Antwerpen

Er is een spreuk die zegt: "Vreugde verlengt de tijd van het leven!" Als dit gezegde op waarheid berust zijn er heel wat jonge-volwassenen van het Antwerpse district die enkele extra jaartjes te danken hebben aan jonge-volwassenenvertegenwoordigers Marleen van Laere en Patrick D'Hooghe, die met dit weekend van 26 - 28 April in "de Winter" (Overpelt) weer een voltrefeer sloegen.

Na inleiding van het thema van het weekend (LV 6:6) volgde een avond-(nacht)wandeling met 'n afloop traat en warme chocolademelk.

Zaterdagmorgen werden we verwelkomd door 'n mals regenweertje, hetgeen we beantwoordden met een vriendelijke glimlach: weer of geen weer, de sfeer kon toch niet meer stuk! Ook de wandeltocht door een naburig natuurreservaat werd er niet minder leuk om, vooral niet toen de tocht opgefleurd werd door drie slijkspecimen die over

Weer of geen weer, de sfeer kon niet meer stuk!

Slijkspecimen zorgen voor schokkende tafereelen...

de grond rolden, mekaar bekogelden met blubberballen en menig moeder 'n serieus wasje bezorgden.

Toen na thuiskomst enkele lieden met behulp van veel water en zeep weer toonbaar waren gemaakt, kon de dans-

avond beginnen: Jo en Pe begaven zich achter hun draaischijven, spots aan, en er werd een flink stukske afgedanst, ook door de Hollandse broeders en zusters die speciaal voor deze dansavond de grens hadden gepasseerd.

Om 8 uur in de vroege werd op zondagochtend in de stille ruimte van de Winner een getuigenisvergadering gehouden. Tijdens de normale zondagsdiensten stonden de thema's "Zion" en "Gebed" centraal. Rond 3 uur 's middags begon de haardvuurmiddag, ook over Zion en nadien werd er een bandje met zang en gekkernijen opgenomen voor onze Jan die in Nederland op zending is.

Het was geweldig om te zien hoe tijdens dit jonge-volwassenenweekend de uitspraak "Ieders verantwoordelijkheid is niemands verantwoordelijkheid" teniet werd gedaan. Zonder dat specifieke taken uitgedeeld moesten worden werd alles afgeruimd, afgewassen en klaargezet voor de volgende activiteit. Het was een "Zion-weekend"!

Jean Huysmans

Om enig inzicht te geven in de werkzaamheden van het distributiecentrum is naar aanleiding van de verhuizing hiervan (zie bladzijde 12 van "Nieuws uit de regio" in het juninummer van "De Ster") van Frankfort naar Friedrichsdorf het volgende artikel geschreven.

Materials management

een stille organisatie — bruisend van activiteit

door Bernd J. Larsen

Er zijn waarschijnlijk maar weinig kerkliden in Europa die de naam Materials Management herkennen, laat staan dat ze weten wat er zich allemaal afspeelt. Toch is de afdeling Materials Management (beheer materiële zaken), met hoofdkwartier in de regio Frankfort, van grote invloed op het kerk- en gezinsleven van de ongeveer 110.000 leden van de kerk die op het Europese vasteland wonen (Groot Britannië en Ierland met ongeveer 130.000 leden hebben een eigen afdeling Materials Management).

Begin juni dit jaar is de afdeling Materials Management wegens ruimtegebrek verhuisd van het Europees hoofdkantoor van de kerk in Frankfort naar een industrieterrein in Friedrichsdorf, even buiten Frankfort, waar momenteel ook de Frankfort-tempel gebouwd wordt. Het is zelfs zo dat het nieuwe kantoor van de afdeling M.M. zich op loopafstand van de tempel bevindt (minder dan 1 kilometer).

De werkzaamheden van M.M. zijn als volgt onder te verdelen: Aankoop, Gebruik voertuigen, Vertaling, Productie en Distributie. Hoofd van M.M. is de Nederlander Poul Stolp, sinds 1966 beroepsmatig aan de kerk verbonden en sinds 1975 hoofd van M.M.. Broeder Stolp is doctorandus Nederlands en studeerde aan de Rijksuniversiteit van Utrecht af.

Aankoop/Gebruik voertuigen/Productie

Verantwoordelijk voor deze afdelingen is Heinz-Erhard Knabe, die in 1978 bij het Duitse Daimler-Benz concern "weggeplukt" werd om voor de kerk te komen werken.

De afdeling Aankoop zorgt voor de aankoop van benodigdheden voor alle units van de kerk in Europa. Kleine

aankopen worden meestal door de betrokken unit zelf afgehandeld, maar alle grote aankopen (orgels, piano's, stoelen, bureaus, audiovisuele apparatuur) worden door de afdeling Aankoop geregeld. Deze afdeling werkt nauw samen met de afdeling Materiële Voorzieningen (onroerend goed e.d.) van de kerk. Hoofdkantoren van Aankoop bevinden zich in Friedrichsdorf en Torcy (Frankrijk), terwijl vanuit Göteborg en Madrid enige dienstverlening plaatsvindt. Hun gezamenlijk doel is goede producten te leveren tegen redelijke prijzen.

Zowel de twintig zendingsgebieden die momenteel op het Europese vasteland georganiseerd zijn als de verschillende kantoren van de kerk in Europa hebben auto's nodig om hun vele taken uit te voeren. Hiertoe werd de afdeling Gebruik voertuigen in het leven geroepen als onderdeel van de afdeling Aankoop. Haar taak is het efficiënt en economisch regelen van aankoop, onderhoud en beschikbaarheid van auto's die de kerk in Europa nodig heeft.

Achter de op zich vrij nietszeggende naam Afdeling Productie gaat een modern uitgeruste drukkerij schuil. Hier worden alle lesboeken, handboeken,

formulieren, bulletins etc. voor heel Europa voorbereid en gedrukt. Dit is geen geringe opgave als men bedenkt dat per jaar meer dan duizend "jobs" in twaalf verschillende talen afgewerkt moeten worden. Om deze taak aan te kunnen heeft men de beschikking gekregen over moderne en verfijnde apparatuur. Bijvoorbeeld, veel jobs van de Afdeling Vertaling komen bij de Afdeling Productie op een floppydisc (opslagmedium voor computers van ± 20 bij 20 cm) binnen. De informatie op de floppy wordt naar de fotografische zetmachine overgebracht, die drukklare teksten aflevert. Behalve de Standaardwerken en een aantal ingebonden boeken, die in hun geheel uitbesteed worden, wordt alles geheel of gedeeltelijk in eigen beheer gedaan, afhankelijk van wat goedkoper is en de capaciteit op dat moment.

Afdeling Vertaling

Hoofd van deze afdeling is de Deen Bernd J. Larsen. Broeder Larsen bezit een graad in internationale handelswetenschappen en verliet in 1983 de industriële tak van de Deense firma A.P. Moller om zijn huidige functie te aanvaarden.

De zending van de Afdeling Vertaling vinden we in de Schriften: "...Een ieder (zal) de volheid van het evangelie in zijn eigen tong, en in zijn eigen taal horen..." (LV 90:11). Om deze belofte te vervullen zijn in een aantal landen van Europa vertaalbureaus opgezet.

Deze kantoren bevinden zich in: Livorno (Italië), Torcy (vlak buiten Parijs), Bad Vilbel (vlak buiten Frankfurt), Nieuwegein (vlak buiten Utrecht), Kopenhagen (Denemarken), Helsinki (Finland), Moss (vlak buiten Oslo, Noorwegen) en in Reykjavik (IJsland). (Het meeste vertaalwerk in het Spaans vindt in Salt Lake City plaats, in het Portugees in Sao Paulo, Brazilië).

Er wordt ook vertaald in het Catalaans (gesproken door ± 7 miljoen mensen in Spanje), Grieks en een aantal Oosteuropese talen zoals, Pools, Tsjechisch, Hongaars, Kroatisch en Sloveens.

Onderscheid wordt gemaakt tussen de fasen 1, 2 en 3, waarbij de fasen 1 en 2 die taalgebieden bestrijken waar de kerk zich begint te vestigen.

Voor deze taalgebieden wordt slechts een beperkte hoeveelheid vertaald, voornamelijk om het zendingswerk en een paar verspreide leden en gemeenten te ondersteunen. Alleen die taalgebieden waar de kerk volledig georganiseerd is met ringen, wijken en gemeenten kunnen als fase 3 aangemerkt worden. Hier wordt voortdurend het volledige kerkprogramma vertaald. In zulke taalgebieden worden dan vertaalbureaus opgezet, zoals boven vermeld.

Het werk van het doorsnee vertaalbureau bestaat uit het vertalen van goedgekeurde lesboeken voor de verschillende organisaties van de kerk, naast handboeken, bulletins, rapporten etc. Het vertaalprogramma omvat ook de vertaling van een aantal boeken, videobanden met films of bijzondere haardvuuravonden of algemene conferenties. Daarnaast heeft elk bureau de verantwoordelijkheid voor "De Ster" en voor plaatselijk nieuws van goede kwaliteit.

In één jaar voltooit elk vertaalbureau gemiddeld 125 verschillende opdrachten. Vertalers voeren al vertalende de tekst direct in de computer in, waarna dit geprint wordt en twee keer zorgvuldig nagekeken. Nadat de noodzakelijke veranderingen zijn aangebracht wordt de afgewerkte tekst op een floppydisc naar de Afdeling Productie gestuurd waar het verder wordt afgewerkt en gedrukt.

Afdeling Distributie

De afdeling distributie is verdeeld in twee taalgebieden: het Germaanse en het Romaanse. Egon Fecher, van Duitse afkomst, is hoofd van de Germaanse distributie en werkzaam in Friedrichsdorf. Hij werkt al lang voor de kerk en bekleedt sinds 1976 zijn huidige functie. Zijn Romaanse collega is de Fransman Gerard Giraud-Carrier, werkzaam in Torcy. Hij is ingenieur en verliet in 1979 de Franse firma Via France. Zijn huidige functie bekleedt hij sinds 1982.

Gemiddeld worden per jaar meer dan 32.000 bestellingen verwerkt door de verschillende distributiecentra samen. De meeste bestellingen worden binnen drie werkdagen afgehandeld. Als men bedenkt dat per jaar per taalgebied er ongeveer 125 nieuwe items bijkomen, en dat sommige items jaren in voorraad gehouden moeten worden, is het niet moeilijk voor te stellen dat ruimte, organisatie en economische haalbaarheid voor elk distributiecentrum nimmer aflatende uitdagingen zijn.

Een deel van de verantwoordelijkheid van de Germaanse distributie zijn de kledingcentra van de Zwitserse en Stockholm-tempel, waar tempelkleding gekocht kan worden. Een kledingcentrum naast de Frankfort-tempel is momenteel in voorbereiding.

De klant

Leerkrachten in de verschillende organisaties van de kerk die een les uit het lesboek voorbereiden; ouders die de gezinsavond voorbereiden met behulp van één van de vele gezinsavondlesboeken; kerkleiders die een handboek raadplegen om een bepaald probleem op te lossen; zendingen die een lange reis met de auto maken om een belangrijke afspraak na te komen; administrateurs die rapporten of rapportformulieren indienen; de organist die een muzikaal intermezzo tijdens de avondmaalsvergadering ten gehore brengt; zij hebben allen gebruik gemaakt van de diensten van de afdeling Materials Management. Deze dienstverlening heeft in het verleden de kerk sterk gemaakt en zal dit in de toekomst blijven doen.

ERRATUM

In het plaatselijke nieuws van het juni-nummer van "De Ster" is een fout geslopen. Op blz. 12 staat het nieuwe telefoonnummer van het distributiecentrum, dit moet zijn

09-49-6172-7103-0 (vanuit NL)

00-49-6172-7103-0 (vanuit B).

*Ik had altijd op zending willen gaan, maar ik maakte me bezorgd;
hoe kon ik een getuigenis afleggen, als ik dat niet had?*

zich aan het voorbereiden waren op hun zending.

Terwijl ik in geloof naar dat gebed luisterde en in de toekomst trachtte te kijken, raakte ik geestelijk onbeschrijflijk bewogen. Op dat moment ontving ik mijn getuigenis van de waarheid van het evangelie. Ik kreeg een gevoel van vreugde en opwinding over me, alsof het wilde zeggen dat mijn vader succes zou hebben met zijn eigen kleine zending, en dat was ook zo. Ook wist ik absoluut zeker, dat ik op zending zou gaan (en dat gebeurde ook: ik vervulde een zending in Nieuw-Zeeland) en eerlijk en met zekerheid getuigenis zou kunnen afleggen aan een ieder, die maar wilde luisteren. Het was een ervaring, die enorme voldoening gaf. Mijn eerdere bezorgdheid over op zending gaan zonder een getuigenis was geheel verdwenen. De Heer had mijn gebeden verhoord – hoewel dat op een wijze gebeurde was, die ik niet had verwacht. Wat mijn ouders betreft, die steunden twee jaar lang hun beide zonen op zending en financieel ging het hen die twee jaar beter dan ooit tevoren.

Ik heb getracht te analyseren, waarom het zo lang duurde voor ik mijn getuigenis ontving. Misschien heeft de Heer die willen geven in samenhang met een zendingsroeping om mijn geloof in mijn Hemelse Vader en mijn aardse vader te doen toenemen, of misschien had ik eerdere pogingen van de Heer mij te bereiken niet onderkend. Ik had niet verwacht een visioen te zien zoals de profeet Joseph Smith, maar ik wist ook niet hoe ik dat „branden in mijn boezem“ zou moeten beschrijven.

De Heer heeft Joseph Smith verteld dat Hij aan zijn dienstknechten „in hun zwakheid heeft gesproken, in hun eigen taal, opdat zij zouden mogen begrijpen“ (Leer en Verbonden 1:24). Iedereen ervaart en begrijpt zijn geestelijke ervaringen anders. Misschien moest ik er wel achter komen hoe de Heer tot mij zou spreken en het antwoord dat ik kreeg onderscheiden. Nu begrijp ik dat. Wanneer ik om antwoord bid, gebruik ik dezelfde formule, die mij in mijn jeugd geleerd was. Ik moet het in mijn gedachten uitvorsen en een goed uitgedachte beslissing nemen, en dan vraag ik de Heer of het juist is. Als ik een steeds sterker wordend gevoel van behaaglijkheid, zelfs opwinding voel, dan ben ik ervan overtuigd dat de Heer zijn goedkeuring hecht aan die beslissing. Wanneer ik vast dan herinnert het niet-eten me aan het doel waarvoor ik aan 't vasten ben. Ik bid dikwijls en voel die opwinding en zekerheid bij me opwellen alsof de Heilige Geest dat mij heeft ingegeven. Als het niet juist is, raak ik in verwarring en gedepimeerd – en kom dan eindelijk tot het besef dat ik een „verdooving van gedachten“ ondervind.

Ik ben ervan overtuigd dat de Heer onze gebeden verhoort, maar we moeten zo dikwijls tot Hem bidden, dat we zijn antwoord kunnen zien. We moeten Hem leren kennen. Wanneer we eenmaal die warme zekerheid hebben ontvangen, die bij gebedsverhooring komt, begrijpen we pas hoe communicatie met God tot stand komt. President Joseph F. Smith heeft eens beschreven hoe de Heilige Geest tot zijn ziel sprak

en vond dat zo indrukwekkend dat hij het van top tot teen kon voelen. „God heeft het mij getoond en heeft alle twijfel uit mijn ziel gebannen en ik aanvaard dat net zo goed als het feit, dat de zon midden op de dag schijnt.“

Broeder Loren C. Dunn, van het Eerste Quorum der Zeventig heeft eens gezegd: „Misschien komt het wel niet als een lichtflits (ik weet niet hoe de Heer tot u spreekt), hoogstwaarschijnlijk is het een geruststelling, een gevoel, een herbevestiging, die op een nogal kalme, natuurlijke, maar reële wijze van dag tot dag tot u komt, tot u het besef krijgt, dat u het zeker weet. Laat ik u één ding zeggen, u krijgt heus geen kennis van Gods zaken zo maar ineens.“ Sommigen krijgen hun getuigenis gemakkelijker dan anderen. Voor mij betekende het hard werken – studie, nadenken, gebed, vasten – voordat het antwoord kwam. Het was ook moeilijk voor de profeet Enos – hij had een hele dag en nacht tot zijn „geloof in de Heer onwankelbaar“ werd. Het antwoord op zijn gebed was een stem van de Heer, die hem zei dat zijn zonden waren vergeven, en dat aan zijn verlangen zou worden voldaan vanwege zijn geloof (Enos 1:5. 11–12). Wanneer zo'n getuigenis eenmaal is ontvangen, moet die gevoeld worden door verder gebed, en activiteit in de kerk, en als christen leven. President Harold B. Lee heeft eens gezegd dat een getuigenis erg „teer“ is. Het is even moeilijk vast te houden als een 'manestraal'. Het is iets wat je steeds weer, elke dag van je leven, moet heroveren“. Het is echt de moeite waard. □

Alstublieft, broeder Myers

Leonard F. Myers

De koele avondlucht voelde heerlijk aan op mijn gezicht terwijl mijn collega en ik als gekken terugfietsten naar onze flat om op tijd thuis te zijn. Het weer was typerend geweest voor de maand mei in Texas, heel warm en klef, dus ik genoot van de soelaas die de frisse avondbries ons bood.

Ik dacht aan het succes dat wij hadden in het plaatsje Brownsville. Verleden maand was er een gezin van vijf personen gedoopt en deze maand zou er wéér een gezin van vijf gedoopt worden. Plotseling kreeg ik dat vertrouwen, warme gevoel en kreeg ik de indruk om te moeten kijken. Door de bomen heen zag ik een rijtje huizen, die een eindje van de weg af stonden – huizen die ik nog nooit eerder had opgemerkt!

Zodra we thuis waren, zei ik tegen mijn collega, broeder Maughn, dat we de volgende ochtend daarheen moesten gaan om met de mensen kennis te maken. Vervolgens stippelden we ons programma voor de volgende dag uit en gingen naar bed. Ik kon nauwelijks slapen, zo opgewonden was ik over de dag die voor ons lag. Wij hadden een gezin uitgenodigd om zich te laten dopen, waar zij gunstig op gereageerd hadden, en nu bleek dat de Heer nog meer mensen had die wij moesten onderwijzen.

De volgende ochtend kom mij niet te vlug komen. Na een douche, het ontbijt en onze studieperiode, zetten wij koers naar de huizen die ik de avond tevoren voor het eerst had opgemerkt. Het was wel begripelijk dat ze ons niet eerder opgevallen waren. Op de een of andere manier lag er tussen het autokerkhof,

de struiken en de laaghangende bomen nog een weg, of liever gezegd een steegje, met zo'n erbarmelijk slecht planvereis, dat wij er nauwelijks met onze fietsen doorheen konden.

Er stonden een zevental huisjes, dus begonnen we bij het eerste en zo verder het rijtje langs. En ja, bij nummer zes moesten we zijn. Toen we hadden aangeklopt, kwam er een vrouw aan de deur, op wiens gezicht een warme, vriendelijke, beschermende glans te zien was. Wij stelden ons voor en vertelden dat wij een korte boodschap hadden over de Heer. Zij nodigde ons binnen in haar bescheiden tweekamerwoningke.

Binnen werden we begroet door niet minder dan vijf giechelende kinderen, variërend in leeftijd van twee tolt elf jaar. Wij zeiden tegen hun moeder dat wij graag terug wilden komen als haar man thuis was, waarop zij ons uitnodigde voor die avond.

De verdere dag was ik alsmear bezig te bedenken hoe wij dat gezin moesten onderwijzen. Wij wisten dat wij hen, met de hulp en toestemming van de Heer, zouden helpen lid te worden van zijn kerk.

Ergens tussen het kloppen op de deuren en ons middagmaal, werd ik door een schrikbarende gedachte getroffen: Tiende! Terugdenkend aan het gezin waar wij die morgen waren geweest, vroeg ik me af hoe zij het beginsel tiende zouden aanvaarden. Een gezin van zeven personen, dacht ik, en een huisje dat kennelijk alleen het hoognoodzakenlijke bevatte. In de keuken stonden alleen een tafel en wat houten banken. De andere kamer, die slechts door een

gordijn in tweeën werd verdeeld, was zowel slaap- als woonkamer. Het enige meubilair in die ruimte was één stoel en een haveloze divan. Hoe zou dit gezin ooit tiende kunnen betalen?

Het kwam mij voor dat het betalen van een eerlijke tiende een hinderpaal was geweest voor sommige van de mensen die wij eerder onderwezen hadden, met het gevolg dat ik mij er de hele verdere dag zorgen over maakte. In stilte bad ik dat deze familie een sterk getuigenis zou krijgen voordat we aan het beginsel tiende toekwamen.

Weer genoot ik van de koele avondbries terwijl wij opnieuw naar het huisje toe reden om kennis te maken met de vader en zijn gezin te gaan onderwijzen.

zen. Hij hield zoveel van zijn kinderen als hij maar kon op schoot, terwijl de rest heel dicht tegen hem aan kroop. Wij kregen een bekend, warm gevoel terwijl wij met hen spraken en onze boodschap over de ware kerk van de Heer uiteen zetten.

Na een kort gebed begonnen we met diaklankbeeld 's *Mensen zoeken naar geluk*. Dat zou de kinderen wel boeien, terwijl ouders er altijd wel van schenen te genieten. Ik wierp even een blik op de moeder toen wij bij het gedeelte kwamen over het verlaten van het voorbestaan en meende tranen in haar ogen te zien. Ik kon het niet laten weer even naar haar te kijken bij het gedeelte over de dood en hoe onze geest zich bij

onze geliefden voegt. Ja, deze keer was het duidelijk te zien: die lieve moeder had niet alleen tranen in haar ogen, ze biggelden zelfs over haar wangen.

De moeder was nog steeds bezig met haar zakdoek toen we aan het eind van het diaklankbeeld kwamen, dus ging ik er snel toe over mijn getuigenis te geven van de waarachtigheid van de begrippen die hun zojuist waren onderwezen, evenals van de waarachtigheid van het evangelie van Jezus Christus. Daarna behandelden wij de rest van de les, die niet alleen goed, maar zelfs héél goed werd ontvangen. Na een afspraak te hebben gemaakt voor de volgende avond, spraken wij een gebed uit en vertrokken.

Ik bad dat dit gezin een sterk getuigenis zou ontvangen voordat wij hun het beginsel tiende onderwezen, dat voor sommige mensen een struikelblok is.

Het viel mij op dat er geen auto voor de deur stond en weer vroeg ik mij af hoe zij tegenover het beginsel tiende zouden staan.

Toen het tijd was voor ons persoonlijk gebed, bleef ik langer dan gewoon-

Het gezin vorderde goed. Elke les was voor alle aanwezigen een heerlijke, geestelijke belevenis. Tenslotte werd de uitnodiging voor de doop gegeven.

lijk op mijn knieën alvorens in bed te stappen. Hoe konden we, als het zover was, het gebod om tiende te betalen zo presenteren dat de Geest hun een getuigenis ervan zou geven, alsmede een verlangen zich ernaar te voegen?

Het gezin vorderde goed. Elke les was voor alle aanwezigen een heerlijke, geestelijke belevenis. Leden van de kerk namen hen onder hun hoede en zorgden voor vervoer naar de kerk. Toen het moment daar was hen uit te nodigen zich te laten dopen, zeiden ze ja.

De volgende stap was de les over de geboden. Ik had er heel slim voor gezorgd dat mijn collega het gedeelte over de tiende zou behandelen. Ja, ik zou het eerste onderdeel presenteren, hij het tweede, over de tiende dus, ik het derde enzovoorts. Zo zou ik het gezin niet hoeven te vragen om de wet van tiende na te leven en mij dus ook niet het hoofd hoeven te breken over hun

antwoord.

Het moment scheen maar al te vlug daar te zijn. Toen we die avond gezeten waren, begon ik het eerste onderdeel van de les te behandelen. Voor ik twee zinnen had gezegd, stelde de vader gretig een vraag, die door mijn collega beantwoord werd, waarna hij notabene verder ging met mijn onderwerp! Hij maakte het af en nu was het mijn beurt: tiende! Ik bad even in mezelf en nam vol zelfvertrouwen het woord.

Ik legde uit wat het woord *tiende* betekent, en hoe het betalen ervan niet alleen heel vroeger, maar ik nu een gebod van de Heer is. Toen kwam ik bij het punt waar ik tegenop zag: het gezin vragen de wet van tiende te onderhouden. Deze fijne broeder gaf mij antwoord, maar ik was zo zenuwachtig dat ik het op dat moment niet in mij opnam. Gehaast ging ik met het onderwerp verder en realiseerde mij toen pas dat hij ja had gezegd! Op dat moment was ik bij het punt beland waar de vraag moest worden herhaald, dus vroeg ik vol vertrouwen: „Bent u bereid de wet van tiende na te leven?” Weer luidde het antwoord ja. Met tranen in mijn ogen ging ik er vervolgens toe over te getuigen dat dit een waar gebod is en dat er vele zegeningen uit voort zouden vloeien.

De zondag daarop, net één week voordat het gezin zou worden gedoopt, keek ik vol verwachting naar hen uit.

Toen de zondagsschool begon, waren zij er nog steeds niet. Ik kon ze nergens ontdekken. Misschien hebben ze besloten dat het toch niet doenlijk is de geboden te onderhouden, dacht ik bij mezelf. Ik vroeg me af of het probleem bij de tiende lag.

Net voordat de avondmaalsvergadering begon, kwam het gezin de kerk binnenlopen. Ik haastte mij hen te begroeten met een brede lach op mijn gezicht. Zij vertelden dat zij te voet naar de kerk waren gekomen – volgens mij minstens zes kilometer – en dat de vader twee van de kleintjes had gedragen.

Wij konden nog net gaan zitten voordat de vergadering begon, en ik kon aan niets anders denken dan aan dit gezin. Wat waren ze toch een voorbeeld voor mij! Ik hield nu al van hen, terwijl ik ze pas drie weken kende.

Na de vergadering nam de moeder mij terzijde en zei: „Alstublieft, broeder Myers. Hier heeft u tien dollar. Mijn man krijgt zijn loon eens in de twee weken en wij willen graag meteen onze tiende gaan betalen.” Het leek alsof daar een eeuwigheid stond te kijken naar die moeder, waar de oprechtheid en nederigheid vanaf straalde. Ik keek naar de tien dollar. Haar man verdiende tweehonderd dollar in de maand en zij waren bereid de wet der tiende te onderhouden. Wat een toegewijd gezin.

Ik moet te lang hebben gearzeld, want de moeder zei: „Is het niet genoeg?” Ik wendde vlug mijn hoofd af, want de tranen schoten mij in de ogen. Ik zocht de tweede raadgever in de bischop op en vroeg hem deze fijne zuster alles uit te leggen over hoe de tiende moet worden afgedragen.

Terwijl hij de gang van zaken voor haar uiteenzette, trok ik mij ongemerkt terug in een leeg leslokaal. Ik trachtte mijn tranen te bedwingen, maar ik hoorde steeds haar: „Alstublieft, broeder Myers.” Ik dankte mijn Vader in de hemel voor de geweldige kans en voor het getuigenis dat Hij dit gezin geschonken had.

Een week later werden zij gedoopt. Zelfs nu dat ik weer thuis ben en mijn gewone leven heb hervat, denk ik nog vaak aan deze fijne familie en de grote les die zij mij leerden over de tiende. Iedere keer dat ik mijn tiende betaal, hoor ik weer de woorden van die lieve zuster: „Alstublieft, broeder Myers. Is het niet genoeg?” □

Wanneer het leven u teveel wordt

Dr. Val D. McMurray

U begint hoofdpijn te krijgen. Het begint achter in uw hoofd. U staat onder druk, u voelt zich alsof u in een keurslijf zit, alsof u gaat stikken. U probeert dieper adem te halen. Uw nek is stijf. Uw maag draait in uw lijf. U merkt dat u zich niet goed voelt, maar u weet niet precies wat er nu aan de hand is. Per slot van rekening wacht u net voor een rood licht op weg naar huis van uw werk. „Zware dag achter de rug“, denkt u. Ik zal blij zijn als ik thuis ben.“ Dan probeert u net te doen alsof er niets aan de hand is in de hoop dat het wel over gaat.

Wat u waarschijnlijk voelt is stress. Het is nu eenmaal een deel van ons leven: teveel te doen in te weinig tijd, teveel mensen met teveel eisen, teveel lawaai, te laat naar bed, te weinig lichaamsbeweging, teveel en te slecht eten.

Al deze factoren kunnen stress veroorzaken. Stress kan zowel een psychologische als een fysieke oorzaak hebben. Op zijn beurt kan het lichaam en geest beïnvloeden. En wanneer het u te veel wordt, komt er een geestelijke depressie.

Wat stress niet is

Een van onze grootste problemen om geestelijk en lichamenlijk gezond te blijven, is te leren hoe we stress de baas kunnen blijven. Let erop dat ik *zei de baas blijven* en niet *eraan afkomen*. Het is niet realistisch, misschien zelfs niet ver-

standig te denken dat een stressvrije conditie een ideale conditie is. De behoefte om een taak te volbrengen, om op een bepaalde tijd op een bepaalde plaats te zijn, om aan de verwachtingen van anderen te voldoen, en om onze eigen innerlijke drang te bevredigen, helpen ons door te gaan. Eigenlijk vraag ik me wel eens af hoe ver we het zouden brengen als we niet ten minste *enige* stress zouden ondervinden.

Het idee dat alle stress slecht is en vermeden moet worden is slechts één van de dingen, die stress niet is. Aan de andere kant is het ook verkeerd te denken: „Stress is onontkoombaar, waarom zouden we er dan tegen vechten?“ De waarheid ligt ergens in het midden. De intelligentste manier om stress de baas te blijven is om uw leven eens goed onder de loep te nemen en te besluiten onnodige stress te reduceren of het helemaal uit uw leven te bannen.

Neem, bij voorbeeld, lawaai, een krachtige en hardnekkige oorzaak van stress. Kinderen die op school regelmatig straalvliegtuigen horen overvliegen letten minder goed op, zijn minder goed met het rekenen of puzzelen als kinderen in een rustig klaslokaal. Houd dit in gedachten bij de volgende scène vlak voor het eten: de kinderen zijn luidruchtig aan het spelen, de televisie staat op zijn hardst. De weerman op de radio winst het niet van het gerinkel van de telefoon en het gefluf van een hond.

Het is niet moeilijk in te zien dat lawaai alleen al de nodige stress kan ver-

oorzaken, laat staan het feit dat al die apparaten en mensen ook nog een zekere aandacht vragen. Door eenvoudig het lawaai, dat we kunnen controleren, te elimineren – de radio en televisie afzetten, de hond de tuin in – kun je automatisch het stressniveau verlagen en enkele van die irritaties, die daarmee gepaard gaan, wegnemen. Hoewel stress dus op zichzelf niet zo erg is, moeten we het toch zo mogelijk verminderen.

Andere sprookjes omtrent stress die we vaak horen zijn onder andere:

1. „Ik heb geen stresssymptomen, dus heb ik geen stress.“ Er zijn inderdaad momenten – vele zelfs – waarop we niet onder spanning staan. Ja, veel mensen leiden een bijna stressvrij bestaan. Maar soms zijn er mensen, die bewust of onbewust de stresssymptomen proberen te verbergen, zodat ze de problemen, die spanningen veroorzaken, niet onder ogen hoeven te zien. Te proberen die symptomen te verbergen, of te doen alsof ze niet bestaan, neemt de stress niet weg, en over een langer tijdsbestek kan dat problemen veroorzaken in de omgang met anderen, en ook direct tot een aantal lichamelijke ziekten bijdragen – hartziekte, longkanker, emfyseem, ongelukken en leverziekte, om er maar enkele te noemen.

2. „Als mijn stresssymptomen maar gering zijn, hoef ik me er niet bezorgd over te maken.“ De allerbeste tijd om stress aan te pakken is in het vroege stadium.

3. „Ik moet de nieuwste, populairste methoden leren om stress onder de knie te krijgen.“ De meesten van ons hoeven helemaal geen methoden te leren om stress onder de knie te krijgen, maar iedereen is anders. Ontspanningstechnieken zijn misschien voor mij de beste manier om stress onder controle te houden, maar u zou wel eens hetzelfde resultaat kunnen verkrijgen door uw slaappatroon te veranderen.

Oorzaken van stress

Onze situatie

Stress-aanvallen komen uit vele richtingen. Eén soort stress wordt door iets in onze omgeving veroorzaakt. Ons in-

gesloten voelen kan bij voorbeeld automatisch lichamelijke spanningen tot gevolg hebben en ons klaarmaken de situatie te verlaten of om terug te vechten.

Verveling, luide muziek, extreme temperaturen, TL-verlichting, een slecht ingedeelde werkruimte of slecht ontworpen machines, wachten (van het in een verkeersopstopping zitten tot een gevangene in een cel), en sociaal conflict (op ons werk, op school of thuis) – ze kunnen allemaal situationele stress veroorzaken.

Merkwaardig genoeg kunnen onze kleren zelfs stress veroorzaken. Een vrouw, die schoenen met hoge hakken draagt buigt haar lichaam naar voren zodat het spanning op haar ruggegraat en spieren veroorzaakt, en ze probeert voortdurend zichzelf in balans te houden, zelfs al is ze er zozeer aan gewend geraakt dat ze er geen erg meer in heeft. Een man, die een heel strakke spijkerbroek draagt kan niet met zijn middenrif ademen, maar moet dat vanuit zijn borst doen. Omdat hij nooit eens diep genoeg adem kan halen om de zuurstof, die hij nodig heeft, in zijn longen te krijgen, begint hij zich benauwd te voelen. In uiterste gevallen kan hij een reactie ervaren waar zijn lichaam om meer zuurstof vraagt – hij voelt zich kortademig, hij begint te hijgen, zijn hart begint sneller te kloppen, en het angstzweet breekt hem uit.

Ons eigen gedrag

Een tweede oorzaak van stress – waarschijnlijk de meest voorkomende, maar ook de gemakkelijkst te beheersen – is ons gedrag.

Wanneer we er bij voorbeeld niet in slagen onze tijd in te delen raken we in een voortdurende noodtoestand, en daar kunnen we niet mee leven. Een dergelijke levensstijl maakt ons overspannen en geeft ons het gevoel dat we het niet meer aankunnen, alsof er te veel van ons gevraagd wordt. Dikwijls is het probleem niet de situatie waarin we verkeren (te veel te doen), maar ons eigen gedrag (gebrek aan planning).

Zelfs onze primaire gedragspatronen kunnen stress veroorzaken, bij voorbeeld de wijze waarop we eten, slapen en lichamelijke oefeningen doen. We hebben allen een lichaam met spieren, die moeten werken. Toch geven velen van ons onze grote spieren vrijwel geen werk te doen, zodat we er kramp in krijgen. Onze eetgewoonten kunnen ook stressproblemen veroorzaken. Ons lichaam heeft regelmatig maaltijden nodig, zodat het weet wanneer het hoge (vlak nadat we gegeten hebben) en lage (vóór de maaltijd) niveau's van suiker in ons bloed hebben. Wanneer we niet regelmatig eten, kan het lichaam het suikergehalte in het bloed alleen maar op peil houden door glycogeen van de lever te betrekken. Dit is dezelfde che-

mische reactie, die het lichaam op een gevecht voorbereidt.

Ons lichaam veroorzaakt ook andere soorten stress. Uiteraard veroorzaken verwondingen en ziekte de nodige stress. Maar ook de lichamelijke veranderingen die we tijdens onze puberteit en bij het ouder worden ervaren.

Stress en depressie

Waarschijnlijk hebt u al verschillende oorzaken van stress in uw eigen leven kunnen aanwijzen. Het verband tussen dat gevoel van iedereen trekt aan me, ik kan het niet meer aan en dat gevoel van depressie is vrij duidelijk. Wanneer we ons leven niet in eigen hand hebben, voldoen we gewoonlijk ook niet aan onze eigen verwachtingen. Als dat gebeurt raken we gemakkelijk ontmoedigd, en als die ontmoediging blijft hangen en een algemeen gevoel van hopeloosheid wordt, dan noemen we onszelf „gedepimeerd“. „Waarom kan ik geen geduldiger vader zijn?“ „Ik ben geen erg produktieve werkracht.“ „Ik heb geen wilskracht.“

Soms moeten we onze verwachtingen en die van de mensen om ons heen eens nader bekijken. Gewoon het onderkennen van onze grenzen samen met het begrenzen van de invloed van onnodige spanningen, kan ons van depressie weerhouden en ons helpen vele vormen van depressie af te komen.

Chronische depressie

Terwijl de meesten van ons goede en minder goede dagen hebben, kan een chronische depressie een verlamdend probleem zijn, dat professionele aandacht behoeft. De tekenen van chronische depressie, die hardnekkig en ernstig kunnen zijn, zijn onder andere ernstige storingen in concentratie, slapen, eten, seksueel functioneren en in de gewone activiteiten. Indien dit soort symptomen blijft voortduren, is medische verzorging en mogelijk psychologische hulp waarschijnlijk geboden. Een eerste stap om deze problemen het hoofd te bieden kan een bezoek aan uw huisarts of een psycholoog zijn.

Biologische depressie

Chronische depressie kan ook worden veroorzaakt door het feit dat de chemische stoffen in het lichaam uit het evenwicht zijn geraakt. Dit soort depressie heeft niets met wilskracht, positief denken of met technieken te maken, waarmee we stress onder controle kunnen houden. De oorzaken van biologische depressie hebben te maken met veranderingen in de chemische samenstelling van de stoffen, die voor de impulsen zorgen door het zenuwstelsel van de hersenen. Deze veranderingen in de chemicaliën van de hersenen kun-

nen het humeur, het denken en gedrag beïnvloeden.

Dr. Dan Christensen, een consulterend psychiater van de „LDS Social Services”, heeft hierover het volgende gezegd: „Verschillende observaties ondersteunen de diagnose van een chemische factor in depressie. Eén hiervan is genetisch: Verscheidene depressie vindt over het algemeen plaats in bepaalde geslachten. En de symptomen die met deze depressie gepaard gaan zijn o.a. slaapstoornis, eetluststoornis, verminderde energie, verminderde seksuele drang, en een patroon waar de depressie 's morgens erger is en schijnt te verbeteren naarmate de dag vordert. Een depressie, die zonder enige duidelijke oorzaak plaatsvindt, of die regelmatig op bepaalde tijden van het jaar plaatsvindt, of waar hier en daar extra-energieke perioden bij voorkomen kan ook een chemische oorzaak hebben. Het is belangrijk dat men de chemische factor in dit soort depressie onderkent, aangezien men dit het beste met medicijnen en psychologische hulp kan behandelen.”

Menstruatie depressie

Sommige vrouwen hebben weer een ander soort emotionele stoornis gedurende de laatste helft van hun menstruatiecyclus. Dit is het probleem van de menstruatie depressie en kan een aan-

tal andere lichamelijke en emotionele symptomen ten gevolge hebben. Dit verontrustende en pijnlijke probleem vindt zijn oorzaak in de werking van het lichaam. De vrouw, die hieraan lijdt, kan zich zonder enige reden schuldig voelen. Als u regelmatig ernstige menstruatiemoelijkheden hebt, zoek dan medisch advies.

Hoe we stress in bedwang kunnen houden

Als u voelt dat er meer slechte dan goede dagen in uw leven zijn en als u daardoor ontmoedigd raakt en niet in staat bent daar constructieve veranderingen in aan te brengen, dan kunt u baat vinden door te leren stress doeltreffend de baas te blijven. Hier volgen enkele ideeën:

1. Bekijk eens goed wat u van uzelf verwacht. Aanvaardt u gewoon maar de dingen, die uw omgeving van u verwacht? Zo ja, dan voelt u zich waarschijnlijk gefrustreerd. In onze moderne samenleving wordt een hoge waarde gehecht aan economisch succes, en soms komt die waarde in conflict met andere waarden, die u uzelf wellicht hebt opgelegd. U kunt de spanningen, die u ondervindt, overwinnen door zorgvuldig en met gebed de verwachtingen, die de samenleving aan u stelt, te evalueren en die verwachtingen, die onrealistisch zijn, of niet in het funda-

mentele waardesysteem van het evangelie passen, overboord te gooien. Wanneer u de goedkeuring van onze Heer over uw leven vraagt en Hem om leiding vraagt, kan dat de spanningen, waar we nu eenmaal in een hoogst concurrerende wereld mee moeten leven, verlichten.

2. Zoek de hulp van uw geestelijke en kerkelijke leiders. President Spencer W. Kimball vroeg de heiligen in Idaho

na de ramp met de Tetondam in juni 1976 een zegen aan de priesterschap te vragen. Hij vroeg hen ook de gezinstadities in stand te houden. „Vergeet nooit uw gezinsgebed 's avonds en 's morgens,” zei hij. „Vergeet nooit een zegen te vragen over uw eten.” Zijn raad een zegen aan de priesterschap te vragen en regelmatig te bidden kan op de meeste gevallen van stress van toepassing zijn.

3. Deel uw dag zo in dat u wat ruimte hebt en niet een snel afwerken van de ene taak na de andere. Maaltijden zijn natuurlijke middelen om de snelheid te onderbreken. Behalve de behoefte van het lichaam aan regelmatig voedsel, moet u ook de tijd nemen eens te gaan zitten, uw voedsel goed te kauwen en zo mogelijk tegelijkertijd een leuk gesprek met iemand te hebben.

4. Kweek u bewust een gevoel van humor aan. Lachen is niet alleen een goed middel om een humeur te veranderen, maar het ontspant ook de spieren, want het doet ze krampachtig samentrekken tijdens het lachen.

5. Leer enkele ontspanningsmethoden. Als u gespannen en uitgeput in slaap valt, dan kunt u wel eens gespannen blijven tijdens de slaap en daardoor onrustig slapen en u niet uitgerust voelen. Ontspan u door u eenvoudig op een groep spieren te concentreren – uw voeten bij voorbeeld. Span ze en houd ze zo voor enkele ogenblikken; laat ze dan volledig ontspannen. Ga dan over op de spieren van uw onderbenen en doe dat zo over uw hele lichaam. Let vooral op uw nek- en schouderpijnen, daar die het gedurende de dag hard te verduren hebben. Besteed ook de nodige aandacht aan de spieren om uw mond en op uw voorhoofd, waar spanning gemakkelijk kan blijven schuilen, zelfs als u denkt dat u volledig ontspannen bent. Wanneer u dit regelmatig vol-

Tekenen dat u stress inderdaad de baas bent: U hebt –

- ★ Verdraagzaamheid jegens anderen
- ★ De capaciteit taken doeltreffend te volbrengen, verantwoordelijkheid te dragen en moeilijkheden aan te kunnen en onder gezag te werken
- ★ De capaciteit u aan veranderingen aan te passen
- ★ Het gevoel erbij te horen
- ★ Betrouwbaarheid
- ★ De capaciteit vriendelijkheid en liefde te betonen
- ★ Een gevoel van onafhankelijkheid
- ★ Een gevoel voor humor
- ★ De capaciteit om te eten, te slapen en u natuurlijk te ontspannen

houdt, één of tweemaal per dag en voor u naar bed gaat, zult u al gauw merken wanneer u zich gespannen voelt en kunt u ernstiger spanning afwenden.

Soms helpt het met opzet gespannenheid met een plezierige gebeurtenis te associëren – een plaats uit uw jeugd, waar u zich veilig en zeker hebt gevoeld, lui drijvend op een vlot op een rimpelloos meer, het ritme van de zee, die op het strand slaat, of zacht vallende sneeuw. Als u aan een achtergrond denkt, waar u zich veilig en warm en ontspannen gevoeld hebt, zullen uw spieren daarop reageren.

6. Doe dagelijks wat lichamelijke oefeningen, of het nu wandelen is, fietsen, zwemmen, of een paar minuten inspannende ritmische gymnastiek. De bedoeling is uw lichaam zo hard te laten werken dat u gaat transpireren, en u dan ontspannen.

7. Zoek een hechte vriendschap en leer uw gevoelens aan een ander te vertellen. Het is niet de bedoeling om alleen maar „stoom af te blazen“, maar u te helpen uw problemen perspectief te geven door uw geheimen met een hechte vriend(in) te delen. Met iemand anders te praten is ook een goede manier om niet te hoeven te doen alsof u geen problemen hebt, terwijl de spanning in werkelijkheid toeneemt.

8. Neem een paar elementen in uw dagtaak op die voldoening schenken. Gebed en schriftlezing zijn voor mij

persoonlijk twee belangrijke elementen. Ik voel me daarna steeds verfrist en hernieuwd. Voeg hier nog een derde voldoening gevend element aan toe – tijd besteden met een persoon, die uw hulp nodig heeft, een bureaulade opruimen, een goed boek lezen, of naar goede muziek luisteren.

9. Wees baas over uw eigen tijd om een levensstijl vol spanning te vermijden. Eén manier om dat te doen is uw tijdschema met dat van uw gezin te coördineren. Als er zes gezinsleden met tussenpozen van vijftien minuten weggaan naar een vergadering op dinsdagavond, dan is een boterham wellicht de minst ergerlijke maaltijd.

Ook een belangrijk punt is voorrang te geven aan dingen, die echt belangrijk zijn, zodat u niet alles tegelijk probeert te doen. Dit kan weleens moeilijk vallen, wanneer we vinden dat we aan alles wat van ons gevraagd wordt tegemoet moeten komen. Hier volgen enkele vragen, die ik mezelf stel, wanneer ik voel dat er teveel verplichtingen op me afkomen:

Wat zijn de consequenties als ik dit of dat niet doe? Als de consequenties zijn een kind teleur te stellen of ernstige problemen te veroorzaken voor collega's dan is die taak waarschijnlijk vrij belangrijk. Als echter de belangrijkste bedenking is „Wat zullen de mensen ervan denken?“ dan is het vrij duidelijk dat de

consequenties niet al te serieus zijn. *Waarom voel ik me verplicht dit te doen?* We voelen ons vaak verplicht iets te doen omdat iemand anders het ook doet, of van ons verwacht dat wij het doen. Als uw moeder steeds iets lekkers klaarmaakte voor de gezinsavond, dan voelt u dat u tekort schiet als u het niet doet. Maar de manier waarop uw moeder bepaalde dingen deed, hoeft nog niet de manier te zijn waarop u die doet.

Zou iemand anders dit kunnen doen? Taakverdeling geeft iemand anders een kans om te groeien. Als u een taak blijft uitvoeren, omdat u denkt dat niemand het zo goed kan als u, bedenk dan dat uw eigen egoïstische behoeften u doen overwerken.

Wat moet ik nu doen? Misschien kunt u het uitstellen of het met iets anders combineren.

Had ik deze tijdnood kunnen vermijden door anders te plannen? Het stellen van deze vraag kan u helpen meester van uw eigen toekomst te zijn. Bedenk wel dat stress ook een goede zijde kan hebben; het is waarschijnlijk nodig om te kunnen blijven groeien. Ik geloof dat het leren beheersen van stress en niet het slachtoffer ervan worden, een van onze belangrijkste taken is in dit leven, want we zullen nooit meer een tijdsdimensie en onze lichamelijke beperkingen op dezelfde wijze kunnen ervaren. Wanneer we dat in gedachten houden helpt het ons stress aan te kunnen. □

Vroege tekenen van de afval of apostasie

Het Nieuwe Testament profeteert en documenteert de apostasie van de eerste eeuw

Kent P. Jackson

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heeft vanaf haar ontstaan aan de wereld verkondigd dat er een afval van de kerk, die door Jezus Christus tijdens zijn Palestijnse zending werd gesticht en door zijn apostelen na zijn hemelvaart geleid, heeft plaatsgevonden. [1] Dit is een fundamenteel geloofspunt van de heiligen der laatste dagen. Als er geen afval had plaatsgevonden, zou er ook geen behoefte aan een herstelling hebben bestaan.

De theologie van de heiligen der laatste dagen beweert dat de kerk van de Heiland en zijn apostelen in de Oude Wereld binnen een eeuw na haar formatie aan haar eind is gekomen. [2] De leer, die haar geïnspireerde leiders verkondigden raakte corrupt en werd aan verandering onderhevig. Het gezag om in de naam van God te handelen werd van de aarde weggenomen, en geen van de christelijke stelsels, die na die ontwikkelingen hebben bestaan, hoewel ze wel goede dingen tot stand hebben gebracht, genoten de goedkeuring van God als zijn eigen kerk. (Joseph Smith Geschiedenis 2:19; Leer en Verbonden 1:30.)

De beste getuige van de afval van het christendom van het Nieuwe Testament is wel het Nieuwe Testament zelf. De schrijvers van het Nieuwe Testament profeteerden dat er een afval in de kerk zou plaatsvinden en dat de kerk er in feite door zou worden overwonnen. Even belangrijk is het feit dat het Nieuwe

Testament zelfs de afval vermeldt terwijl het boek nog werd geschreven. Naarmate de tijd voortschreed, werden de ketterijen waar de apostelen tegen streden steeds venijniger en oogstten meer en meer succes. Tegen het eind van de eerste eeuw kwam het apostolische tijdperk plotseling tot een eind.

Profetieën omtrent de apostasie

Hoewel de apostelen met grote ijver werkten om zielen tot de Heer te brengen en de kerk over de gehele wereld te vestigen, wisten zij dat de Kerk kort na hun tijd in een apostasie zou geraken, en zij gaven openhartig getuigenis van dat feit.

Matteüs 24:9–11

In Matteüs 24 profeteerde Jezus over gebeurtenissen, die van groot belang waren voor de toekomst van de kerk.

„Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en zij zullen u doden, en gij zult door alle volken gehaat worden om mijns naams wil. En dan zullen velen ten val komen en zij zullen elkander overleveren en elkander haten. En vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden”.

Hier zien we dat de apostelen verdrukt, gehaat en gedood zouden worden om Jezus naams wil. En toch was het doden van de apostelen niet de oorzaak van de afval. Andere teksten laten

duidelijk zien dat de christenheid aan een interne verwonding is overleden, namelijk het verwerpen van de ware leer door de leden van de kerk. Toch kon de dood van hen, die alleen het gezag van de kerk bezaten om daaraan leiding te geven, slechts de dood van de kerk zelf betekenen.

2 Tessalonicenzen 2:1–12

In de tweede brief aan de Tessalonicenzen zegt Paulus dat de dag van de komst van Christus niet zal plaatsvinden tot de „afval” zou komen, en de openbaring van de „mens der wetteloosheid”, „de zoon des verderfs”. (2 Tessalonicenzen 2:3.)

Dat woord „afval” geeft misschien een onjuist beeld van een proces van afrijven of een langzaam verdwijnen. Maar het oorspronkelijke Griekse woord, *apostasia*, betekent opstand, oproer. Het belangrijkste kenmerk van deze tijd van opstand zou de triomf zijn van de „mens der wetteloosheid . . . die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van vereering heet, zodat hij zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is”. (2 Tessalonicenzen 2:3–4.) [3]

Met de „mens der wetteloosheid”, wordt over het algemeen satan [4] bedoeld, die zich verheffen zou over alles wat goddelijk is en de plaats van God in de kerk zou innemen. Van groot belang is het feit dat in de profetie van Paulus de structuur van de kerk bewaard blijft. Maar God staat niet aan het hoofd ervan, waardoor de kerk – na Satans verschijning daarin – niet meer de kerk van God is.

Om nu te zeggen dat satan de plaats van God inneemt in de christenheid na het apostolische tijdperk betekent nog niet dat alles erin satanisch is. In tegendeel, de heiligen der laatste dagen moesten zich verheugen – evenals ongetwijfeld de hemelen – op de grote werken van rechtvaardigheid en geloof, en de alles doordringende invloed op de wereld van hen wier leven op enigerlei wijze geraakt is door Hem, wiens evangelie de heiligen der laatste dagen in volheid genieten. Toch is „de kracht Gods tot behoud” (Romeinen 1:16) bij alle kerken afwezig, behalve bij de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, waarvan de Heer zelf verkondigd heeft dat het „de enige ware en levende kerk op de ganse aardbodem” is. (Leer en Verbonden 1:30.)

Het doel van satan om velen van Gods kinderen te verhinderen tot de heerlijkheid van hun Vader terug te keren wordt daardoor werkelijkheid. Hoe passend is daarom de beschrijving van Paulus dat hij op de plaats van God zit in de kerk van de *apostasia*.

2 Timoteüs 4:3-4.

De laatste profetie van Paulus over het verdwijnen van de ware godsdienst wordt in het laatste hoofdstuk van 2 Timoteüs gegeven, waar hij spreekt over mensen, die „gezonde leer” door „verdichtsels” vervangen. Paulus zag een opzettelijke verwerping van ware leer en de vervanging ervan door een leer, die niet waar was, maar meer in overeenstemming met wat de luisteraars wilden horen. Let wel dat de mensen hier, hoewel ze niet gewillig waren met de juiste leer genoeg te nemen, toch een leer verlangden. Daar zij een „verwend gehoor” hadden – een verlangen om godsdienst te horen, zouden ze predikers krijgen wier leer voor hen aanvaardbaar was.

2 Petrus 2:1-3

Paulus stond niet alleen onder de apostelen in het profeteren van de ondergang van de vroege christenheid. In 2 Petrus voorspelde de leider onder de apostelen de komst van valse predikers in de kerk: „Toch zijn er ook valse profeten onder het volk geweest, zoals ook onder u valse leraars zullen komen, die verderfelijke ketterijen zullen doen binnensluipen, zelfs de Heerser, die hen gekocht heeft, verloochenende en een schielijk verderf over zichzelf brengend. En velen zullen hun losbandigheden navolgen, zodat door hun schuld de weg der waarheid gelasterd zal worden”. (2 Petrus 2:1-2.)

Openbaring 13:1-9

In Openbaring 13 lezen we van het visioen van Johannes over de zege van de macht van satan over de heiligen van de Heer. In dit visioen zag Johannes een beest verschijnen, dat een afgevaardigde van de duivel was. „En hem werd gegeven om tegen de heiligen oorlog te voeren en hen te overwinnen; en hem werd macht gegeven over elke stam en natie en taal en volk”. (Openbaring 13:7, cursivering toegevoegd.)

Toen Joseph Smith de Bijbel vertaalde zei hij dat het beest naar de gelijkenis van de koninkrijken der aarde was. Ko-

ninkrijk kan allerlei soorten instellingen betekenen, We kunnen dat beest dus gelijkstellen met de instellingen of machten, die over de ware christenheid hebben gezegevierd (of juistert uitgedrukt, het corrupt hebben gemaakt), en daarbij een afvallige christenheid op die plaats hebben achtergelaten.

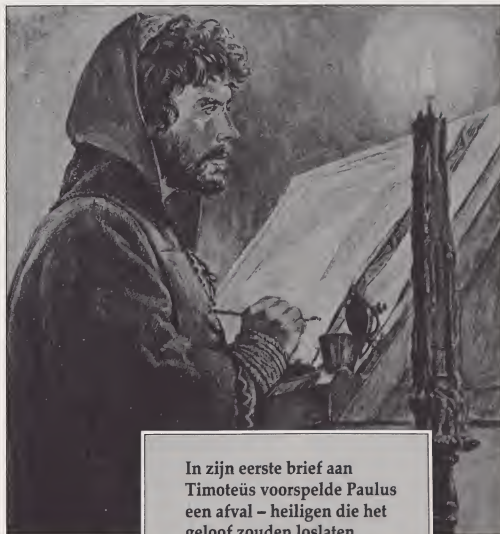
Aanwijzingen van een vroegtijdige apostasie in het Nieuwe Testament

Jezus en zijn apostelen wisten wel degelijk dat de kerk al spoedig na hun generatie ten einde zou komen. Mischien nog wel opmerkelijker dan de profetieën van de afval zijn echter wel de aanwijzingen dat het eigenlijk al plaatsvond terwijl het Nieuwe Testament nog geschreven werd. Terwijl de christelijke kerk groeide, groeiden daarmee ook de woekeringen binnen de kerk, die uiteindelijk tot haar dood leidde. In hun allereerste brieven, die tijdens het midden van de eerste eeuw geschreven werden, moesten de apostelen betrekkelijk onschuldige

problemen van verkeerd begrepen kerkelijke leer oplossen. Maar tegen de tijd dat de laatste brieven werden geschreven aan het eind van die eeuw was de valse leer al zo kwaadaardig geworden dat de apostelen de vloed van afvalligheid niet meer konden stuiten.

1 en 2 Tessalonicenzen (omstreeks 50–51 n. Chr.).

In de brieven aan de Tessalonicenzen konden de problemen, die in de kerkleer waren ontstaan, en die Paulus moest aanpakken, nog betrekkelijk gemakkelijk worden opgelost. In beide brieven zijn de misverstanden omtrent de wederkomst van Christus al duidelijk. Zonder de corrigerende brieven van Paulus zouden er zich voor de Tessalonicaanse heiligen gemakkelijk nog grotere problemen hebben kunnen ontwikkelen. Het was maar gelukkig voor de kerk dat Paulus, dank zij zijn apostolisch priesterschapsgesag, het woord Gods kon laten horen om de integriteit van de kerk te bewaren. Men zou zich kunnen afvragen, wat er met de kerk gebeurt, wanneer dergelijke mannen er niet meer bij zijn.

In zijn eerste brief aan Timoteüs voorspelde Paulus een afval – heiligen die het geloof zouden loslaten.

1 Korintiërs (omstreeks 56 n. Chr.)

Als 1 Korintiërs een realistische aanwijzing is, ontwikkelde de kerk te Korinte, nog maar kort nadat ze gesticht was, ernstige problemen in leer en gedrag. In hoofdstukken 1 t/m 4 bijvoorbeeld schreef Paulus over bepaalde groepen, die zich in de gemeente te Korinte om verschillende autoriteiten heen hadden ontwikkeld. De gedachte alleen al dat sommigen hun trouw op hem richtten en niet op Christus, was dermate weerzinwekkend voor Paulus, dat hij blij was dat hij niet meer mensen als lid van de kerk had gedoopt, „zodat niemand kan zeggen dat (hij) in mijn naam gedoopt“ is. (Zie 1 Korintiërs 1:10–16.) Nu kan men betogen dat trouw zijn aan één bepaalde kerkleider boven anderen, als het niet te ver gaat, nog niet direct een reden is waaruit zich meteen een afval ontwikkelt. Het is echter duidelijk, dat wanneer dat niet gecorrigeerd wordt, het tot ernstiger problemen van trouw en leer in de kerk zou kunnen leiden.

In hoofdstuk 5 berispte Paulus de Korintische heiligen in de sterkste bewoordingen, omdat zij niet ingrepen in een geval van incest. Hij eiste in de naam van de Heer dat de schuldige geëxcommuniceerd werd. Paulus zei: „Weet gij niet, dat een weinig zuurdeeg het gehele deeg zuur maakt?“ (1 Korintiërs 5:6), waarmee hij de mogelijke schadelijke invloed bedoelde wanneer een ernstig moreel probleem, zoals incest, ongestraft zou blijven. We kunnen ons herinneren dat Paulus enkele jaren later profeteerde dat als we ware godsdienst laten varen, dat gepaard zou gaan met het aanvaarden van geedgegereerde normen van moreel gedrag. (Zie 1 Timoteüs 3:1–4.)

1 Korintiërs behandelt ook nog ketterij, waaronder het verkeerde gebruik van het sacrament (hoofdstuk 11) en een verkeerd begrip van geestelijke gaven (hoofdstuk 12–14). En toch was er misschien in Korinte wel het onhulendste probleem wat kerkleer betreft, dat sommigen geloofden dat er geen opstanding is. In hoofdstuk 15 bevestigde Paulus de geldigheid van de leer dat Jezus is opgestaan uit de doden en dat alle mensen hetzelfde zouden doen, waarbij hij erop wees dat het christendom geen enkele betekenis heeft als er geen opstanding is. (Zie 1 Korintiërs 15:14, 17–19.)

In zijn aanpak van elk van deze

kwesties te Korinte heeft Paulus heel duidelijke uitspraken gedaan. We zullen wel nooit te weten komen in welke mate zijn brief de Korintiërs heeft bewogen de verkeerde ideeën, die onder hen rondgingen, te verwerpen, maar de punten waar het om ging, waren ernstig en hadden zeer schadelijk kunnen zijn.

Galaten (omstreeks 58 n. Chr.)

In zijn brief aan de Galaten reageerde Paulus op een beweging binnen de kerk, die zijn leer met een soort joods christendom trachtte tegen te gaan. Onder de joodse bekeerlingen in de kerk waren er enkele mensen, die beweerden dat de leden bepaalde joodse gebruiken moesten naleven om behouden te worden. Paulus beschuldigde de heiligen ervan zich tot „een ander evangelie“ te wenden onder invloed van hen, die „het evangelie van Christus willen verdraaien“. Hij was dermate nadrukkelijk aangaande het apostolische gezag van zijn boodschap en de goddelijke oorsprong ervan, dat hij zijn berisping kracht bijzette door te zeggen, dat zelfs als „een engel uit de hemel“ zou komen om een andere leer te verkondigen dan hij (Paulus), het verwerpen moest worden! (Galaten 1:6–12. Zie ook 3:1–5; 4:10 en 5:2–4.)

Kolosenzen (omstreeks 61 n. Chr.)

In de brief van Paulus aan de Kolosenzen, vinden we de allervroegste aanwijzingen van het gnosticisme in de vroeg-christelijke kerk. [5] Het gnosticisme was een foutieve filosofie, die zich concentreerde op het geloof dat geest volmaakt en heilig was, maar dat stof, en alles wat daarvan geschapen was, volkomen slecht was. Dit soort denken hield vast aan het idee dat God een wezen van zuiver geest was en niets met de mens, een schepsel van stof, en daarom slecht, te maken kon hebben; dus in plaats van God te aanbidden, vereerden de gnostici een uitgebreide hiërarchie van lagere goden. Het is waarschijnlijk dat Paulus in zijn brief aan de heiligen te Kolosse, net zo'n ketterij aanviel door wat hij „engelverering“ noemde te veroordelen.“ (Kolossenzen 2:18.)

Een probleem waar de christelijke gnostici mee geconfronteerd waren, was dat de christenen geloofden, dat Jezus Christus zowel God als mens was. Omdat Jezus een lichaam van stof

had, gaf zijn positie in de hemelse hiërarchie een probleem voor de gnostici. Paulus reageerde hier fel op toen hij in Kolossenzen 1:16–17 en 2:9–10 zijn superioriteit over alle dingen benadrukte. [6] Let op de kracht van zijn woorden, toen hij de positie van Jezus definieerde:

„Want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen“. (Kolossenzen 1:16.)

Paulus verkondigde dat de Heiland „het hoofd van alle overheid en macht“ was. (Kolossenzen 2:10.) Hij waarschuwde de Kolosenzen: „ziet toe, dat niemand u medeslepe door zijn wijsbegeerte en door ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering der mensen, met de wereldgeesten en niet met Christus“. (Kolossenzen 2:8.)

Het gnosticisme een aanverwante ketterij vormden een ernstig probleem voor de kerk. Zulk geloof was dermate tegengesteld aan de leer van Jezus en de apostelen, dat pogingen om die aan het oorspronkelijke geloof aan te passen, bijgedragen hebben tot de corruptie ervan. Bronnen buiten de Bijbel tonen ons dat het gnosticisme een belangrijke rol gespeeld heeft in de eerste eeuw van de geschiedenis van de christenheid. [7] Terwijl de godsdienst van de apostelen niet is blijven voortbestaan, heeft zijn gnostische tegenhanger dat wel gedaan.

1 Timoteüs (omstreeks 63 n. Chr.)

De term gnosticisme komt van het Griekse woord gnosis, hetgeen „kennis“ betekent. Gnostici geloofden dat zij geheime „kennis“ bezaten, die hun door Jezus of de apostelen was doorgegeven. Zij beweerden dat men door deze gnosis behouden werd, want het stelde de mens in staat zich boven de zondige stoffelijke wereld te verheffen. Paulus heeft Timoteüs mogelijk gewaarschuwd op zijn hoede te zijn voor zulke valse „kennis“, toen hij schreef: „O Timoteüs, bewaar wat u is toevertrouwd, houd u buiten het bereik van de onheilige, holle klanken, en de tegenstellingen der ten onrechte zo genoemde kennis (gnosis). [8]

2 Timoteüs (omstreeks 67 n. Chr.)

De laatste brief van Paulus, geschree-

De ware leer werd later bewust verworpen en vervangen door leerstellingen die beter ontvangen werden.

van aan zijn geliefde vriend Timoteüs, werd geschreven toen de bejaarde apostel te Rome op zijn executie zat te wachten. In deze aandoenlijke context sprak Paulus over afval alsof die reeds had plaatsgevonden. (2 Timoteüs 2:16–17.)

De droevigste woorden van Paulus kunnen we in 2 Timoteüs 1:15 vinden: „Dit weet gij, dat allen in Asia zich van mij hebben afgekeerd“. Zijn woordkeus is een grimmige aanwijzing van de afvalligheid onder de gemeenten van Asia. Paulus had daar dertien jaar tevoren het evangelie gepredikt, en de mensen hadden het in grote menigten aanvaard. (Handelingen 19:8–22.) Maar nu keerden ze zich van hem en ook van zijn boodschap af. (Zie 2 Timoteüs 2:16–18; 23–26.) Hij heeft de gemeenten corrupt zien worden, „die met een schijn van godsvrucht de kracht daarvan verloochend hebben“. (2 Timoteüs 3:5.)

Judas (omstreeks 80 n. Chr.)

Tegen de tijd dat de brief van Judas geschreven werd, had de apostasie al flink doorgezet, zoals de woorden van Judas getuigen. Hij spoorde zijn lezers aan „tot het uiterste te strijden voor het geloof, dat eenmaal de heidenen overgeleverd is“. (Judas 1:3.)

Openbaring (omstreeks 96 n. Chr.)

In de openbaring van Johannes vinden we overtuigende aanwijzingen dat de afval uiteindelijk de Kerk aan het verwoesten was. Deze aanwijzingen worden in de boodschappen aan de zeven gemeenten van Asia in de hoofdstukken 2 en 3 gevonden. De boodschap aan Efese bevatte zowel een gelukwens als een veroordeling. (Openbaring 2:1–7.) De Efeziërs hadden met succes de valse profeten en andere afvallige invloeden verworpen, maar toch waren zij „gevallen“, en waren voor zekere zonden bezwiken. Als zij zich niet onmiddellijk bekeerden, waarschuwde Johannes, zouden zij door de Heer worden uitgeworpen.

Evenzo werd de heiligen te Pergamum gezegd dat indien zij zich niet bekeerden, de Heer hen snel zou vernietigen. (Openbaring 2:2–17.) Ze hadden zich aan valse godsdienst schuldig gemaakt, die als de „leer van Bileam“ gekarakteriseerd werd, de profeet van het Oude Testament, die Israel tot afvallige aanbidding geleid had.

Voor Tiatyras was de veroordeling gelijkkluidend. (Openbaring 2:18–29.) Hoewel ze gelukwensen verdiend hadden voor goede werken, waren de heiligen daar schuldig aan het zich door een ketterse beweging, die Izebel genoemd

werd, tot afvallige praktijken laten verleiden. Zij, die niet door die leer waren besmet, werd geboden vast te houden aan wat zij hadden.

Aan Sardes was de boodschap somber: de gemeente daar „dreigde te sterven“. (Openbaring 3:1–6.) Slechts enkelen hadden zich niet bezoedeld. Indien de rest zich niet bekeerde, zou hun naam uit het „boek des levens“ worden uitgewist.

Filadelfia ontving een wat optimistischer boodschap. (Openbaring 3:7–13.) Het had nog een „kleine kracht“ en als het zou vasthouden aan wat zij hadden, zou niemand de kroon van hen afnemen. De twee overige boodschappen zijn die aan Smyrna (Openbaring 2:8–11) en Laodicea. (Openbaring 3:4–22.) De heiligen te Smyrna werden geprezen, en geen bepaalde fouten aangaande de gemeente werden er genoemd, doch een tragisch lot stond hen te wachten. Ze zouden gevangen genomen worden en als martelaars sterven. Ze werden vermaand „niet bevreesd“ te zijn voor wat komen zou en „getrouw tot de dood“ te zijn. Wanneer ze dat zouden doen, zouden ze de „kroon des levens“ ontvangen“ en „van de tweede dood geen schade lijden“. In tegenstelling daarmee was het woord van de Heer aan Laodicea,

dat de gemeente daar geestelijk „ellendig“, „jammerlijk“, „arm“, „blind“, en „naakt“ was. Vanwege haar onverschilligheid ten opzichte van de dingen Gods, zou Hij ze uit zijn mond spuwen.

Indien de boodschappen aan de zeven gemeenten van Asia een vrij goed beeld vormen van de algemene staat van het vroege christendom, dan kan men slechts tot de conclusie komen dat de profetieën van de afval toen al werden vervuld. Van de zeven gemeenten waren er slechts twee, die niet veroordeeld werden, en één ervan zou nog het martelaarschap ondergaan. Eén gemeente was klaar om te sterven vanwege haar zonden; weer een andere zou uit Gods mond gespuwd worden. Van de overige gemeenten waren alle schuldig aan ernstige dwaling en elk werd in sterke bewoordingen verteld, dat als ze zich niet bekeerden, ze zouden worden uitgeworpen.

1 en 2 Johannes (omstreeks 98 n. Chr.)

De brieven van Johannes zijn de laatste geschriften van het Nieuwe

Vermeoedelijke data van de brieven die het verval van de kerk beschrijven

1 en 2 Tessalonicenzen omstreeks 50 – 51 n. Chr.

Jacobus omstreeks het midden van de jaren vijftig n. Chr.

1 Korintiërs omstreeks 56 n. Chr.

2 Korintiërs omstreeks 57 n. Chr.

Galaten omstreeks 58 n. Chr.

Kolosenzen omstreeks 61 n. Chr.

1 Timoteüs, Titus omstreeks 63 n. Chr.

2 Timoteüs omstreeks 67 n. Chr.

Judas omstreeks 80 n. Chr.

Openbaring omstreeks 98 n. Chr.

1–3 Johannes omstreeks 98 n. Chr.

Testament. Het beeld dat ze ons verschaffen van de kerk aan het eind van de eeuw is tragisch. Johannes vertelde zijn lezers dat de laatste uren van de kerk waren aangebroken, zoals geprofeteerd was, en dat de machten der apostasie in groten getale aanwezig waren: „Kinderen, het is de laatste ure; en gelijk gij gehoord hebt, dat er een antichrist komt, zijn er nu ook vele antichristen opgestaan – en daaraan onderkennen wij dat het de laatste ure is“. (1 Johannes 2:18; cursivering toegevoegd.) [9].

Johannes waarschuwde zijn lezers voor de afvallige invloeden onder hen en gaf hun de middelen waarmee zijn lezers een persoon of een profet konden testen of hij uit God was: „Iedere geest, die belijdt, dat Jezus in het vlees gekomen is, is uit God: En iedere geest, die Jezus niet belijdt, is niet uit God. En dit is de geest van de antichrist, waarvan gij gehoord hebt, dat hij komen zal, en hij is nu reeds in de wereld“. (1 Johannes 4:2–3.) Johannes veroordeelde als bedrieger en antichrist diegene „wie verloochent, dat Jezus de Christus is“ (zie 1 Johannes 2:22–26; 2 Johannes 1:7) en smeekte de heiligen vast te houden aan de ware leer: „Wat gij van den beginne gehoord hebt, moet in u blijven. Indien in u blijft wat gij van den beginne gehoord hebt, dan zult gij ook in de Zoon en in de Vader blijven“. (1 Johannes 2:24.)

3 Johannes (omstreeks 98 n. Chr.)

De derde brief van Johannes concentreert zich op de apostasie. Hij vermeldt daarin een zekere Diotrefes, een plaatselijke kerkleider, die zoals Johannes dit uitdrukt, „onder hen de eerste tracht te zijn“. (3 Johannes 1:9.) Uit hoofde van zijn apostelschap had Johannes hem geschreven, maar Diotrefes weigerde hem te ontvangen. Ook wilde hij „de broeders“ niet ontvangen en weerhield de gemeente ervan hen te ontvangen. Hij excommunicerde zelfs hen, die het toch deden. (3 Johannes 1:10.)

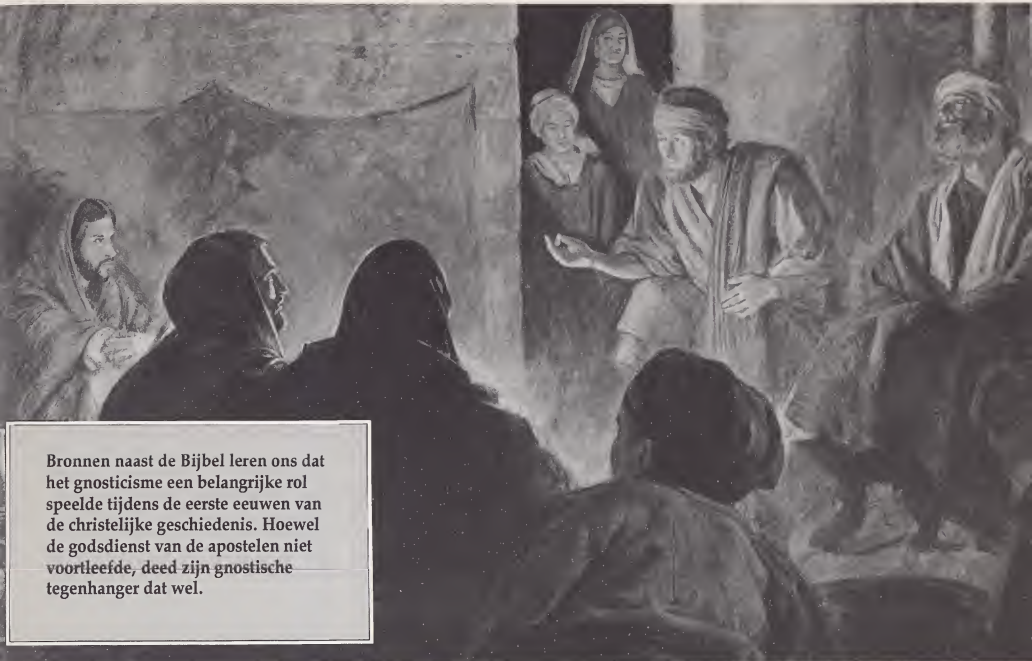
Dit was in elk opzicht afvalligheid. Het was opstangigheid tegen het door God ingestelde gezag. Vandaar dat bij de derde generatie van de geschiedenis van de christenheid, niet alleen een afval van de leer van de kerk plaatsvond, maar sommige lieden in open verzet tegen het gezag van het priesterschap kwamen. Met het verwerpen van Jo-

hannes, verbraken zij de laatste toegevoegde schakel van autoriteit met betrekking tot leer en priesterschap, tussen christus en de kerk die zijn naam droeg.

Het einde van het apostolische tijdperk

Het Nieuwe Testament bevat geen volledige geschiedenis van de vroeg-christelijke kerk in de eerste eeuw na Christus.

Behalve de Evangelieën hebben we alleen de achtentwintig hoofdstukken van het boek der Handelingen – het meeste waarvan niet de geschiedenis van de kerk, maar die van de zending van één apostel is – en een twintigtal brieven. Deze documenten geven ons slechts een vage indruk van de periode van zeventig jaar, die ze bestrijken. Er zijn grote hiaten in onze kennis van de activiteiten van de apostelen, hun leven, hun leer, en hun dood. We weten dat in de eerste jaren na de opstanding van Jezus nieuwe apostelen geroepen werden wanneer er zich vacatures voordeden. [10] Na verloop van tijd echter stakte deze opvolging. Omstreeks 95 na Christus was voor zover we weten slechts Johannes overgebleven. Toen Johannes zijn officiële zending beëindigde, hield daarmee het apostelschap in de kerk op. Als God dat zo gewild had zouden er zeker anderen gekozen zijn. Het is echter duidelijk dat dit niet het geval was. De Heer liet het apostelschap verdwijnen. De afval heeft niet plaatsgevonden omdat de apostelen er niet meer waren; de apostelen werden weggenomen omdat de afval had plaatsgevonden. [11] Toen Jezus zijn speciale getuigen de wereld in zond, gebood Hij hun getuigenis van Hem af te leggen. Dit deden zij op twee belangrijke wijzen. Ten eerste reisden zij naar verre streken om het evangelie te prediken en getuigenis van Jezus en zijn werken af te leggen, waarhen zij zich ook maar begaven, en om zaligheid te brengen aan hen, die hun boodschap aanvaardden. Ten tweede, en dit is misschien wel het belangrijkste, lieten zij hun getuigenis achter in de vorm van geschriften, die we samen het Nieuwe Testament noemen. Dit boek, voor alle geslachten bewaard, is het geschreven getuigenis van hen, die de opdracht hadden gekregen „getuigen te

Bronnen naast de Bijbel leren ons dat het gnosticisme een belangrijke rol speelde tijdens de eerste eeuwen van de christelijke geschiedenis. Hoewel de godsdienst van de apostelen niet voortleefde, deed zijn gnostische tegenhanger dat wel.

zijn (voor Christus) . . . tot het uiterste der aarde". (Handelingen 1:8.) De apostelen werden lang genoeg op aarde bewaard om dat gebod van God te vervullen. Daarin hebben ze niet gefaald.

Zoals we hebben gezien, wist de Heer, evenals zijn apostelen, dat de heiligen zich van het ware geloof, dat hun was onderwezen, zouden afkeren. We hebben ook gezien dat het inderdaad heeft plaatsgevonden – eerst langzaam, maar in versneld tempo naarmate de jaren voorbijgingen. En, zoals we hebben gezien, kwam met het verwerpen van de ware godsdienst ook het verwerpen van de ware gezag. Hierover heeft ouderling Mark E. Petersen het volgende gezegd: „Maar dit is allemaal voorspeld. De Heer heeft deze afval voorzien. Evenals Hij weigerde voor de ongelovigen te Capernaüm verder nog wonderen te verrichten, weigerde Hij ook zijn gezalfde Twaalf bij een afvallige groep mensen achter te laten. Dus werd Johannes van de mensen weggenomen". [12]

Met het verdwijnen van de laatste apostel in de kerk, daalde de nacht van de apostasie erop neer; en zo zou het blijven tot het aanbreken van een nieuwe dag – de dag van de herstelling. □

Voetnoten

[1] Zie b.v. James E. Talmage, *The Great Apostasy* (Salt Lake City: Deseret Book, 1909); *De Artikelen Des Geloofs* (Salt Lake City: De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, 1976), blz. 206.

[2] Mark E. Petersen, *Algemene Conferentie*, april 1979; *Tekenen van de ware kerk?* (Salt Lake City: De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen), blz. 36; Hugh Nibley, „Christ among the Ruins”, *Ensign*, juli 1983, blz. 16; Talmage, *The Great Apostasy*, blz. 44.

[3] Sidney B. Sperry, „New Light on the Great Apostasy”, *The Improvement Era*, Sept. 1950, blz. 750.

[4] Zie b.v. McConkie *Doctrinal New Testament Commentary* 3:63; Sperry, *Paul's Life and Letters* (Salt Lake City: Bookcraft, 1955), blz. 103.

[5] Een argument voor het gnosticisme in het christendom in de eerste eeuw wordt gevonden in R.M. Wilson, *Gnosis and the*

New Testament (Philadelphia: Fortress Press, 1968), blz. 31.

[6] McConkie, 3: 25–26; 29–30.

[7] Zie b.v. Irenaeus, *Against Heresies*; Clementius van Alexandrië, *The Stromata*, or *Miscellanies*; Tertullianus, *Against Marcion* 1–5, *Against Valentinus*, *Prescription of Heresies*, *Scorpiace*. Al deze artikelen zijn verkrijgbaar in *The Ante-Nicene Fathers*, onder redactie van A. Roberts en J. Donaldson (Grand Rapids, Michigan, Eerdmans, 1953), I–III.

[8] I Tim. 6:20; zie Richard L. Anderson, *Understanding Paul* (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1983), blz. 318.

[9] Talmage, *The Great Apostasy*, blz. 37; Anderson „Clement, Ignatius, and Polycarp”, *Ensign*, Aug. 1976, blz. 55; Sperry, *New Light*”, blz. 711.

[10] We weten dat de volgende apostelen naast de oorspronkelijke twaalf gekozen werden: Mattias (Handelingen 1:21–26), Jacobus (zie Handelingen 11:17; Handelingen 15; Galaten 1:19), Paulus (Handelingen 14:14), en Barnabas (Handelingen 14:14).

[11] Petersen, *Tekenen van de ware kerk*, blz. 36–40.

[12] Petersen, *Tekenen van de ware kerk*, blz. 36–40. Toen nam de Heer Johannes uit zijn functie. Niets wordt er meer van hem gehoord na 101 na Christus

Klaar voor de herstelling

Geestelijke manifestaties kondigden de terugkeer van het evangelie op aarde aan

David F. Boone

Toen Joseph Smith op het punt stond de gouden kroniek te vinden, begon ik het gevoel te krijgen dat de tijd nabij was dat de Heer op een of andere wijze zijn kerk zou voortbrengen. Ik deed wat navraag door de streek waar ik doorheen reisde of er niet een of ander werk van God, zoals sinds de dagen van Christus niet meer had plaatsgevonden, op aarde gebeurd was. Ik hoorde niets. Ik woonde ongeveer dertig kilometer ten oosten van de plaats, waar de gouden platen gevonden waren. [1]

Hoewel Solomon Chamberlain vlakbij de streek woonde waar de eerste gebeurtenissen van de herstelling hadden plaatsgevonden, hoorde hij er niets over totdat hij, op weg naar Canada om te prediken, door de Geest werd bewogen een onverwacht omweg te maken. Hij ging naar Palmyra, in New York, waar hij de familie Smith ontmoette en hen bezocht. Toen hij zijn eigen getuigenis aan hen gaf, was hij verbaasd over hun reactie.

„Ik deed mijn mond open en begon tot hen te prediken,” schreef Chamberlain, „met de woorden, die de engel mij in het visioen had bekendgemaakt, dat alle kerken en godsdiensten op aarde corrupt geworden waren, en dat er geen kerk van God op aarde bestond, maar dat Hij binnenkort een kerk zou oprichten, die nooit meer in verarring gebracht of vernietigd zou worden, en gelijk zou zijn aan de apostolische kerk.

Ze vroegen zich met verbazing af, wie mij deze dingen had verteld, 'want', zeiden zij, 'wij hebben dezelfde dingen hier in huis op schrift, die van het gouden boek zijn overgenomen, als u ons vertelt'. Ik zei dat de Heer mij deze dingen enkele jaren geleden verteld had, en toen zei ik, als bij u in huis visioenen voorkomen, dan zou ik graag enkele dingen, die u ontdekt hebt willen weten, want ik geloof dat ik daar wel tegen kan. Toen vertelde ze mij, dat ze een gouden boek hadden verkregen en dat ze het hier net vertaald hadden. *Toen openbaarde God mij door de gave en kracht van de Heilige Geest, dat dit het werk was waar ik naar gezocht had.*"

Hij bracht twee dagen bij de familie Smith door en luisterde naar hun boodschap aangaande het Boek van Mormon. Toen begeleidde hij hen naar de drukkerij, waar het Boek van Mormon voor de eerste maal gedrukt werd. Zodra zij 64 bladzijden hadden gedrukt, nam ik die mee en vervolgde mijn reis naar Canada en predikte ik alles wat ik over het mormonisme wist tot hoog en laag, rijk en arm, en zo, ziet u, was dit de eerste maal dat het mormonisme ooit in druk aan dit geslacht werd gepredikt. Ik heb niemand ontmoet op mijn reis van 1.200 km, die ooit van de zogenoemde Gouden Bijbel had gehoord. Ik spoorde alle mensen aan zich op het grote werk van God, dat spoedig zou voortkomen, voor te bereiden, en het zou nooit meer vernietigd worden

of in verarring worden gebracht. [2] Solomon Chamberlain was van huis gegaan met het gevoel dat een herstelling van de kerk van Jezus Christus spoedig zou plaatsvinden. Maar nadat hij de familie Smith had ontmoet, kwam hij tot de overtuiging dat wat hij tevoren gevoeld had, nu zekerheid was geworden.

De gevoelens van Chamberlain aangaande een op handen zijnde herstelling van de waarheid, waren niet ongevoelenswaardig tijdens de periode, die de dageraad van de bedeling van de volheid der tijden voorafging. Ook anderen, die de wil van God trachtten te weten te komen, hadden dergelijke gevoelens en ervaringen. Eeuwenlang was de wereld het evangelie onthouden en wachtte op de dag waarop de „wederoprichting aller dingen” zou worden vervuld. (Handelingen 3:21.) Het was echter pas in de negentiende eeuw dat die belofte een tastbaar hopen werd. In die tijd werd er aan een aantal mensen, die naar de waarheid zocht, bekendgemaakt, dat er werkelijk in de onmiddellijke toekomst een herstelling zou plaatsvinden – en aan sommigen werd zelfs beloofd dat het nog tijdens hun leven zou plaatsvinden.

Wilford Woodruff, die later president van de kerk werd kreeg een indrukwekkende ervaring vroeg in zijn leven, die hem ertoe bracht verlangend naar de herstelling uit te zien. Een oude man, die hij dikwijls bezocht, vertelde hem over een vreemd visioen, dat hij jaren tevoren gekregen had. „Ik werd opgenomen in een visioen,” vertelde de oude man hem, „en bevond me midden in een enorme boomgaard met fruitbomen. Ik kreeg honger en doolde door deze enorme boomgaard op zoek naar fruit om te eten, maar ik vond niets. Terwijl ik verbaasd stond te kijken dat ik geen fruit kon vinden te midden van zoveel bomen, begonnen ze op de grond te vallen alsof ze door een wervelwind waren ontworteld. Ze bleven vallen tot er in de hele boomgaard geen boom meer overeind stond. Ik zag meteen daarna loten opspringen uit de wortels, die tot prachtige jonge bomen uitgroeiden. Deze raakten in knop, toen in bloei en brachten vruchten voort, die rijp werden en mooier waren om te zien dan mijn ogen ooit aanschouwd hadden. Ik strekte mijn hand uit om wat van die vruchten te plukken. Ik keek er verheugd naar; maar

toen ik ervan wilde eten, sloot het visioen zich en kon ik het fruit niet proeven." Toen het visioen voorbij was, had Mason de Heer om een uitleg gebeden. „Toen kwam de stem van de Heer tot mij en zei:

„Mensenzoon, gij hebt Mij jiverig gezocht om de waarheid over mijn kerk en koninkrijk onder de mensen te weten te komen. Hiermee heb ik laten zien dat mijn kerk niet onder de mensen in het geslacht waar gij toe behoort is georganiseerd; maar in de dagen van uw kinderen zullen de kerk en het koninkrijk Gods met alle gaven en zegeningen, die de heiligen in vroeger eeuwen genoten, openbaar gemaakt worden. Gij zult het tijdens uw leven mogen zien, doch gij zult niet, voor u van dit leven gaat scheiden, aan de zegeningen ervan mogen deelnemen. Gij zult na uw dood door de Heer gezegend worden, omdat gij het dictaat van mijn Geest in dit leven hebt nagevolgd.”

Toen keek de oude man de jongeman aan en gaf hem een vreemde profetie: „Wilford, ik zal nooit in het vlees van deze vrucht mogen proeven, maar jij wel, en je zult een opmerkelijke figuur worden in het nieuwe koninkrijk.”

Wilford Woodruff was uiteraard diep bewogen door wat hij hoorde. „Dit was een zeer treffend ogenblik,” schreef hij later. „Ik had gedurende een periode van twintig jaar vele dagen bij de oude Mason doorgebracht. Hij had dit visioen nog nooit tevoren aan mij verteld. Bij deze gelegenheid zei hij dat hij zich door de Geest gedrongen voelde het mij te vertellen.”

Behalve het horen van de profetie van deze oude man, dat hij zich tijdens zijn leven bij de waarheid zou mogen aansluiten, kwam de jonge Wilford na een oprecht zoeken tot dezelfde conclusie: „Ik had de gewoonte aangenomen de Schriften te lezen en dag en nacht ernstig te bidden, zoveel ik maar kon, al jaren voordat ik door een heilige der laatste dagen de volheid van het evangelie had horen prediken. Ik had vele uren lang in het bos, tussen de rotsen in het veld en in de fabriek – dikwijls te middernacht om licht en waarheid gesmeekt en om leiding van zijn Geest om mij op de weg naar de zaligheid te leiden. Mijn gebeden werden beantwoord en vele dingen werden mij openbaar. Mijn geest stond dermate open voor de waarheid, dat ik er volledig van overtuigd was dat ik de vesti-

ging van de ware kerk van Christus op aarde zou mogen beleven en een volk zien oprijzen dat de geboden van God zou onderhouden.”

De vervulling van de profetie van vader Mason was even ongewoon als de profetie zelf. „Het visioen werd ongeveer in het jaar 1800 aan hem (vader Mason) gegeven,” schreef broeder Woodruff. „Hij vertelde het aan mij in 1830, hetzelfde voorjaar waarin de kerk werd georganiseerd. Drie jaar later, toen ik in de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen de Laatste Dagen werd gedoopt, was de eerste persoon waar ik aan denken moest deze profeet, Robert Mason. Na mijn aankomst in Missouri met „Zions Camp” schreef ik hem een lange brief, waarin ik hem vertelde dat ik het ware evangelie met alle zegeningen daarvan gevonden had; dat het gezag van de kerk van Jezus Christus op aarde was hersteld zoals hij mij had verteld dat het gebeuren zou; dat ik de verordeningen van de doop en handoplegging had ontvangen; dat ik voor mezelf wist dat God door Joseph Smith, de profeet, de kerk van Jezus Christus op aarde had gevestigd. Hij ontving mijn brief met grote vreugde en liet hem vele

malen voorlezen. Hij betastte hem zoals hij de vrucht in het visioen had betast. Hij was zeer oud en stierf spoedig daarna zonder het voorrecht te hebben gemaakt de verordeningen van het evangelie uit handen van een ouderling van de kerk te mogen ontvangen. Bij de eerste gelegenheid, die ik had, nadat de waarheid van de doop voor de doden werd geopenbaard, ging ik naar de tempel om mezelf voor hem in het doopvont van Nauvoo te laten dopen. [3] Benjamin Brown was ook een man, die de verzekering van de komst van de herstelling van het evangelie ontving. „Mij werd de wetenschap gegeven dat de aloude gaven van het Evangelie – het spreken in tongen, de kracht om de zieken te genezen, de geest van profetie, enzovoort op het punt stonden aan hen, die in Christus geloofden, hersteld zou worden. De openbaring was een volmaakte kennis van het feit, zo vast en zeker, dat ik voelde alsof de waarheid in me gegrift stond. Ik wist het van de kruin van mijn hoofd tot de zolen van mijn voeten – door mijn hele lichaam heen, daar ik vervuld was van de Heilige Geest! Ik kan het nergens beter mee vergelijken dan met een veran-

De toekomstige herstelling van Christus' kerk was in een visioen aan Solomon Chamberlain geopenbaard. Na de familie Smith bezocht te hebben en de leringen van het evangelie te hebben gehoord, ontving hij een getuigenis dat dit het werk was waarnaar hij had gezocht.

dering, die op een leeg vel papier wordt aangebracht en een onuitwisbare indruk achterlaat. [4]

Een deel van die kennis was tot hem gekomen tengevolge van een ervaring, die hij vroeger had gehad. Toen hij ongeveer vierentwintig jaar oud was, kreeg hij een „visioen” van zijn broer, die veertien of vijftien jaar eerder was gestorven. In dat visioen zag hij zijn broer bidden. „Ik kon zijn stem helder en duidelijk horen, en luisterde aandachtig. Tijdens zijn gebed maakte hij melding van een groot werk, dat in de laatste dagen op aarde zou worden verricht, en haalde verschillende teksten aan. Ik begreep echter niet ten volle de betekenis ervan, totdat ik, jaren later bij De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen kwam, en de toepasselijkheid van zijn woorden op de opvattingen van de leden van die kerk op de herstelling van de gaven van het evangelie, en het grote werk van het vergaderen van de heiligen van alle naties in de laatste dagen, en de volheid van de heerlijkheid ervan inzag, want hij had in ’t bijzonder voor de verhaasting van deze dingen gebeden. Spoedig verdween hij uit mijn gezicht, toen plotseling een geluid als van een ruisende wind, met de nodige indruk, die daarmee gepaard ging, ons huis en mezelf leek te vullen, en ik hoorde een stem zeggen – „Dit is de geest van bergprij”. [5]

Daniël Tyler, een van de vroege heiligen, die in de latere geschiedenis van de kerk een prominente plaats zou innemen, schreef dat toen zijn vader en grootvader de Schriften hadden bestudeerd, zij tot het geloof kwamen dat de kerk zoals die door Jezus Christus op aarde was gevestigd, niet meer bestond. Hun reden om dat te geloven was dat geen van de tekenen, die de volgelingen van Christus vanouds duidelijk bezaten, nog aanwezig waren. Broeder Tyler vermeldde verder: „Mijn grootvader profeteerde dat hij zou sterven, maar dat mijn vader (Andrew) het zou bevelen dat de ware kerk met alle apostolische gaven en zegeningen georganiseerd zou worden.” De jonge Daniël hoorde en geloofde in de profetie en herkende het ware evangelie toen het later hersteld en onderzocht werd. Het is ironisch dat zijn vader zich ertegen verzette, en zelfs dreigde elk lid van zijn gezin, dat zich liet dopen, te verloochenen. „Spoedig daarna,”

schreef Broeder Tyler, „verscheen mijn grootvader aan mijn vader in een droom en vertelde hem dat dit de mensen waren waarover hij tijdens zijn leven geprofeteerd had, en mijn ouders werden gedoopt.” Dit voorbeeld werd door andere leden van het gezin, onder wie Daniël gevolgd. [6]

Voor hij de boodschap van de herstelling had gehoord, hield Lorenzo Dow Young, een jongere broer van Brigham, zich met godsdienst bezig en bestudeerde de ijverig de Bijbel. Maar hij voelde dat hij zich niet in enige kerk moest laten dopen. „Hoewel ik godsdienstig was van aard, leek sektarische godsdienst mij leeg toe,” schreef hij. „... Ik had me bij geen enkele kerk aangesloten, hoewel ik een praktizerend gelovige was, bijeenkomsten bijwoonde en predikte, wanneer ik daartoe de gelegenheid kreeg.” Zijn prediken bracht veel vruchten voort. Zestig mensen wensten gedoopt te worden nadat ze enkele van zijn preken gehoord hadden, maar hij excuseerde zich voor het uitvoeren van de verordening met de bewering „dat ik nooit lid ben geworden van een godsdienstige richting, en me niet bevoegd voelde de doop te verrichten”.

Een prediker, een Campbelliet, doopte de bekeerlingen van Lorenzo, organiseerde hen in een gemeente van de Campbellitische kerk, en trachtte Lorenzo te overtuigen zich te laten dopen en door het land te gaan prediken. „Ik vertelde hem dat ik zijn leer niet wilde verkondigen. Als ik dan ging prediken, dan zou ik de hele Bijbel verkondigen, zoals ik die begreep. . . . Een geest hielp mij zoveel goed te doen als maar mogelijk was, maar geen lid te worden van een godsdienstige groepering. Dit gevoel was zo sterk dat het ondanks alle verleiding bij me bleef.”

Toen het Boek van Mormon aan hem werd getoond, was hij voorzichtig. „Ik had het Boek van Mormon gelezen en met de Bijbel vergeleken, en vastte en bad dat ik een kennis van de waarheid zou mogen ontvangen. De Geest leek wel te zeggen: „Dit is de weg; bewandel hem.” Hij werd later gedoopt.

Jaren daarvoor had Lorenzo een droom gehad, die, later gezien, hem hielp zich op de herstelling van het evangelie voor te bereiden: „In de herfst van 1816, toen ik ongeveer negen was, had ik ook een merkwaardige droom. Ik droomde dat ik op een open

veld stond en heel duidelijk een prachtige weg zag, die met een hoek van 45 graden in de lucht leidde, zover ik maar kon zien. Ik hoorde een lawaai als van een zich snel voortbewegend rijtuig, dat van het bovenste eind van de weg scheen te komen. En ogenblik later kwam het in zicht. Het werd door een paar prachtige schimmels getrokken. Het rijtuig en de paardetuijen leken te blinken van goud. De paarden renden met de snelheid van de wind. Het werd me duidelijk gemaakt dat de Heiland zich in het rijtuig bevond, en dat het door zijn dienstknecht werd bestuurd. Het rijtuig stopte vlakbij me en de Heiland vroeg me waar mijn broer Brigham was. Toen ik hem dat vertelde, vroeg Hij ook naar mijn andere broers, en onze vader. Toen ik zijn vragen beantwoord had, deelde Hij mee dat Hij ons allen nodig had, maar Hij wilde speciaal mijn broer Brigham hebben. Het span draaide toen om en reed terug vanwaar het gekomen was.

Ik werd meteen wakker en kon die nacht niet meer slapen. Ik was bang en dacht dat we allen moesten sterven. Ik zag geen andere oplossing voor de droom. Het was een voorproefje van onze toekomst, die ik toen onmogelijk kon bezien.” [7]

Weer een andere jonge man John Taylor, had een visioen dat op de herstelling wees, maar dat hij pas jaren later begrepen had. „Toen hij nog maar een klein jongetje was,” schrijft zijn biograaf, B.H. Roberts, „zag hij een visioen een engel in de hemelen, die een bazuin aan zijn mond hield, en een boodschap aan de volkeren deed weerklinken. De betekenis van dit visioen begreep hij pas later in zijn leven.”

We kunnen slechts gissen naar de uitwerking die zulk een ervaring op hem zou hebben, toen hij zich jaren later bij de kerk aansloot en vond dat wat hij in een visioen had gezien een steunpilaar was van het herstelde evangelie en de vervulling een profetie, zoals die door de apostel Johannes op het eiland Patmos was gezien.

Op zeventienjarige leeftijd toen hij als methodistisch predikant in Engeland stond, kreeg hij weer een getuigenis, die hij toen niet begreep. „Ik heb sterk de indruk,” vertelde hij een collega, „dat ik naar Amerika moet gaan om het evangelie te prediken!”

Zijn biograaf verklaart de betekenis van die gevoelens als volgt: „Toender-

Robert Mason ontving in 1800 een visioen van de herstelling. In 1830 werd hij gedreven dit aan Wilford Woodruff te vertellen en te profeteren dat de jonge Wilford de waarheid zou aanvaarden en een belangrijke rol zou spelen in de opbouw van het koninkrijk.

tijd wist hij niets van Amerika dan wat hij in zijn aardrijkskundelessen op school geleerd had; en emigratie naar dat land was toen nog niet bij zijn familie opgekomen. Zo sterk was de steun van de geest bij die gelegenheid, dat het bij hem bleef zolang hij in dat land bleef wonen. Zelfs nadat hij in Canada aankwam, bleef er een voorgevoel bij hem, dat hij niet af kon schudden, dat hij een werk moest doen, dat hij toen niet begreep." [8] Later werd John Taylor de derde president van de kerk.

Weer een ander, die overtuigd raakte dat de herstelling nabij was, was Asael Smith, de grootvader van Joseph Smith. Asael was een diepgelovig man, die strikte schriftstudie onder zijn gezinsleden aanmoedigde. Hoewel hij zich tot de universalisten aangetrokken voelde, hield hij zich over het algemeen op een afstand van de sekten van die dagen, omdat hij hun tegenstrijdige

leer niet met de waarheid van de Schriften overeen kon brengen.

Maar Asael Smith had veel hoop op de toekomst. Zijn achter-achterklein-kind, ouderling Joseph Fielding Smith schreef over hem: „Soms rustte de geest van inspiratie op hem. Bij een bepaalde gelegenheid zei hij eens: ‘Het staat in mijn ziel gegrift, dat een van mijn nakomelingen een werk zal verkondigen dat een omwenteling in de wereld der godsdienst zal veroorzaken.’ Misschien verwachtte hij niet die dag te mogen beleven, doch dat bleek inderdaad het geval te zijn.” [9]

In feite brachten kort na de organisatie van de kerk en de herstelling van het priesterschap, zijn zoon Joseph Smith sr., en zijn kleinzoon Don Carlos Smith, hem een bezoek en overhandigden hem een exemplaar van het Boek van Mormon. Toen hij het las, verheugde de oude man zich, en zei dat hij er ze-

ker van was, dat het werk van zijn kleinzoon Joseph, van God was. Toen, volgens een andere kleinzoon, ouderling George A. Smith, de oude man „over het verschijnen van het Boek van Mormon gehoord had, zei hij dat het waar was, want hij wist dat er iets uit zijn familie tevoorschijn zou komen, dat een omwenteling in de wereld zou veroorzaken”. [10]

Vanwege zijn hoge leeftijd en slechte gezondheid, werd grootvader Asael Smith niet gedoopt; hij overleed in oktober 1830 op de leeftijd van 86 jaar, in het vaste geloof in de herstelling van het evangelie. Een schoondochter, die bij zijn sterven aanwezig was schreef: „Vader Asael Smith verklaarde op zijn sterfbed zijn volle en vaste geloof in het eeuwige evangelie, en ook speet het hem dat hij niet gedoopt was toen Joseph, zijn zoon, bij hem was, en gaf toe dat de leer van het universalisme, dat

Benjamin Brown zag in een visioen zijn overleden broer die bad over een groot werk dat in de laatste dagen op aarde verricht zou worden.

hij zo lang had bepleit, niet waar was. Want hoewel hij 50 jaar lang naar deze godsdienst had geleefd, verwierp hij die nu omdat die niet in staat was hem bij zijn dood op te beuren." [11]

De moeder van Joseph Smith, Lucy Mack Smith, had ook bijzondere dromen, die op de herstelling van het evangelie wezen. Op een gegeven moment, na een gebed ten behoeve van haar man – „dat het ware evangelie aan hem gebracht mocht worden en dat zijn geest verzacht mocht worden, zodat hij het kon aanvaarden, of, dat hij religieuzer van aard zou mogen worden” – werd haar in een droom meegedeeld dat het „zuivere en onbevleete evangelie van de Zoon van God” aan hem bekend zou worden gemaakt, en dat hij „wanneer hij wat ouder was het zou horen en het met zijn hele hart zou aanvaarden, en daar vreugde in zou hebben, en dat hem intelligentie, geluk, heerlijkheid en eeuwig leven zou worden gegeven”. [12]

Uiteraard hebben Joseph Smith sr. en zijn vrouw Lucy het evangelie aan-

vaard, toen hun zoon Joseph het hun onderwees – evenals vele anderen, die tevoren op de herstelling waren voorbereid. □

David F. Boone, vader van vier kinderen, doceert op de afdeling Godsdienstonderwijs aan de Brigham Young University. Hij dient thans als groepsleider van de hoogleerders in zijn wijk te Örem, Utah.

Voetnoten

[1] Larry C. Porter, Solomon Chamberlain – Early Missionary., *BYU Studies*, (voorjaar 1972), blz. 315.

[2] *Ibid.*, blz. 316.

[3] Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff: History of His Life and Labors* (Salt Lake City: Bookcraft, 1964), blz. 16.

[4] Benjamin Brown, *Testimonies for the Truth: A Record of Manifestations of God, Miraculous and Providential* (Liverpool: England: S.W. Richards, 1853), blz. 7.

[5] *Ibid.*, blz. 4.

[6] Daniel Tyler, „Incidents of Experience”, *Scraps of Biography, Classic Experiences and Adventures* (Salt Lake City: Bookcraft, 1969), blz. 22.

[7] Lorenzo Dow Young, „Lorenzo Dow Young's Narrative” *Fragments of Experience, Four Faith Promoting Classics.* (Salt Lake City: Bookcraft, 1968), blz. 23–33.

[8] B. H. Roberts, *The Life of John Taylor* (Salt Lake City: Bookcraft, 1963), blz. 28.

[9] Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History* (Salt Lake City: Deseret Book, 1973), hoofdstuk 5, blz. 25.

[10] In de *Journal of Discourses*, deel 5, blz. 102.

[11] Aanhaling in Richard L. Anderson, *Joseph Smith's New England Heritage* (Salt Lake City: Deseret Book, 1971), blz. 215 (noot nr. 217).

[12] Lucy Mack Smith, *History of Joseph Smith* (Salt Lake City: Bookcraft, 1958), blz. 43.

Bibliografie

Anderson, Richard L. *Joseph Smith's New England Heritage.* Salt Lake City: Deseret Book Company, 1971.

Backman, Milton V., jr. *Joseph Smith's First Vision.* Salt Lake City: Bookcraft, 1971.

Barlow, Israel. *The Israel Barlow Story and Mormon Mores.* Salt Lake City: Publisher's Press, 1968.

Brown, Benjamin. „Testomonies for truth,” *Gems for the Young Folk.* Salt Lake City: Bookcraft, 1968.

Cowley, Matthias F. *Wilford Woodruff: History of his Life and Labors.* Salt Lake City: Bookcraft, 1964.

Porter, Larry C. „Solomon Chamberlain – Early Missionary”, *Brigham Young University Studies.* 12 (voorjaar 1972): blz. 314–318.

Pratt, Parley P. *Autobiography of Parley Parker Pratt.* Salt Lake City: Deseret Book Company, 1964.

Roberts, B.H. *The Life of John Taylor.* Salt Lake City: George Q. Cannon & Sons, 1892.

Smith, George A. *Journal of Discourses.* Liverpool: 1858, deel 5 (2 augustus 1857) blz. 102.

Smith, Joseph, Jr. *History of the Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints.* Salt Lake City: Deseret Book Company, 1976.

Smith, Joseph Fielding, *Essentials in Church History.* Salt Lake City: Deseret Book Company, 1971.

Smith, Lucy Mack. *History of Joseph Smith.* Salt Lake City: Bookcraft, 1958.

Tanner, George S. *John Tanner and his Family.* Salt Lake City: Publisher's Press, 1974.

Tullidge, Edward. *Women of Mormondom.* New York: 177.

Tyler, Daniel. „Incidence of Experience”, *Scraps of Biography.* Salt Lake City: Bookcraft, 1969.

Whitney, Orson F. *Life of Heber C. Kimball.* Salt Lake City: Bookcraft, 1967.

Woodruff, Wilford. *Conference Report of the Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints* (april 1898).

Young, Lorenzo Dow. „Lorenzo Dow Young's Narrative”, *Fragments of Experience.* Salt Lake City: Bookcraft, 1968.

Yao-Shi

Richard Tice

Broeder Anderson en ik bestudeerden twee flatgebouwen om te zien of we ook lege ramen konden ontdekken. Over de balkons hing was te drogen. De balustrades waren versierd met *futon*, bonte vloermatrasen en gewatteerde dekens. Sommige vrouwen klopten die juist uit met hun bamboe mattenkloppers. We voelden ons net als die matrassen en dekens, uitgeklopt en verslagen. Het was pas half elf 's morgens en we voelden ons al bedrukt.

„Vandaag moet het gebeuren,” zei mijn collega.

„We vinden heus wel wat.”

We waren er zeker van, maar vandaag was het ook vrijdag en morgen kwamen er nieuwe zendelingen. Er waren er intussen zoveel, dat het zendingsgebied drie nieuwe gemeenten moest openen, één hier in Yao-shi. Wij moesten vandaag een flat voor de nieuwe zendelingen vinden.

Broeder Anderson wees op een fruitstalletje. „Broeder Tice, ik trakteer. Je piekert te veel.” Hij had zilverblauwe ogen, lichtbruine sproeten en blond haar, dit alles in scherpe tegenstelling met mijn donkere huid en zwart haar.

„Je hebt gelijk. Laten we die nieuwe flat alvast met appels en peren vieren, en zodra we die gevonden hebben, trakteer ik op gebak.”

„Nu begrijpen we elkaar weer! Een gebakje is net iets om me mijn blaren te doen vergeten!”

We kozen heerlijke sappige suikerperen, waarvan het sap langs je mond loopt als je erin bijt. Tussen de oude houten huizen vonden we een klein

park. Op straat eten wordt als ongemamerd beschouwd, maar in een park kon het wel.

Vier kleuters stopten in hun spel en stonden de buitenlanders aan te gapen. Hun moeders zeiden dat ze niet moesten staren en probeerden hun aandacht van ons af te wenden. „*li desu yo*” (Dat geeft niets, hoor) verzekerden wij hen. Broeder Anderson brak twee peren in tweeën en gaf die aan de verbouwreerde kinderen. We stelden ons voor. „*Tice Choro to moshimasu*” (Mijn naam is broeder Tice).

„*Anderson Choro desu* (Ik ben broeder Anderson).

Ik gaf broeder Anderson mijn Sofuto Tacchi (papieren zakdoekjes) om zijn handen aan af te vegen. Een paar vrouwen giechelden. We gaven hun ons kaartje, schreven hun adres op en begaven ons na veel gebuig weer op weg.

Om de hoek zei broeder Anderson: „We lopen nu al dagen lang van half negen 's morgens tot negen uur 's avonds te zoeken! Wie had ooit gedacht dat het zo moeilijk zou zijn om een flat te vinden?”

„Tweeënhalve week. We zullen de zendelingen naar deze buurt sturen zodra ze een beetje ingeburgerd zijn. Ik zou hier best willen werken.”

„Ja, dit is een fijn stadje.”

Uren later bereikten we een hoofdweg, waar de huizen niet zo dicht op elkaar stonden en de weg overging in een snelweg.

„Nou, we zijn weer terug, broeder Tice. Wat nu?”

De avond viel. De borden aan de overkant van de weg werden steeds

moelijker te onderscheiden. Een paar auto's raasden voorbij.

„Het ziet er niet naar uit dat deze weg naar de stad gaat.” Voor enige tijd zwegen we. „Het is zeven uur.” Hij knikte. „We hebben nog twee uur voor onze trein vertrekt.” Hij bewoog zich niet, toen knikte hij weer. Er moest iets gedaan worden.

Waar de huizen ophielden, begonnen rijstvelden. De velden werden in het duister gehuld. Een diepgroene glans hing over de bloesem. De stengels stonden hoog. Ik begon te lachen. „Heb je wel eens rijst zo van de plant gegeten?”

„Zijn die dan niet hard?”

„O ja. Het leukste ervan is het pellen.” Ik plukte vijf korrels en gaf die aan hem. „Ik heb dit maar een paar keer gedaan. Ik wil niet al hun rijst opeten.”

Mijn collega begon te lachen. „Jij bent waarschijnlijk de enige in heel Japan, die rauwe rijst eet.”

„Probeer het maar eens. Dan ben jij de tweede.”

We schraapten aan het taaië omhulsel tot de korrels zichtbaar werden. Broeder Anderson deed er een in zijn mond en beet er hard op. Het brak. Eindelijk slikte hij. „Vind je dat nou leuk?” vroeg hij.

„Jazeker,” antwoordde ik. De planten om ons heen stonden in het felle licht van een straatlantaarn. We zaten er een poosje naar te kijken. „Zullen we nog een gebed hebben?” opperde ik.

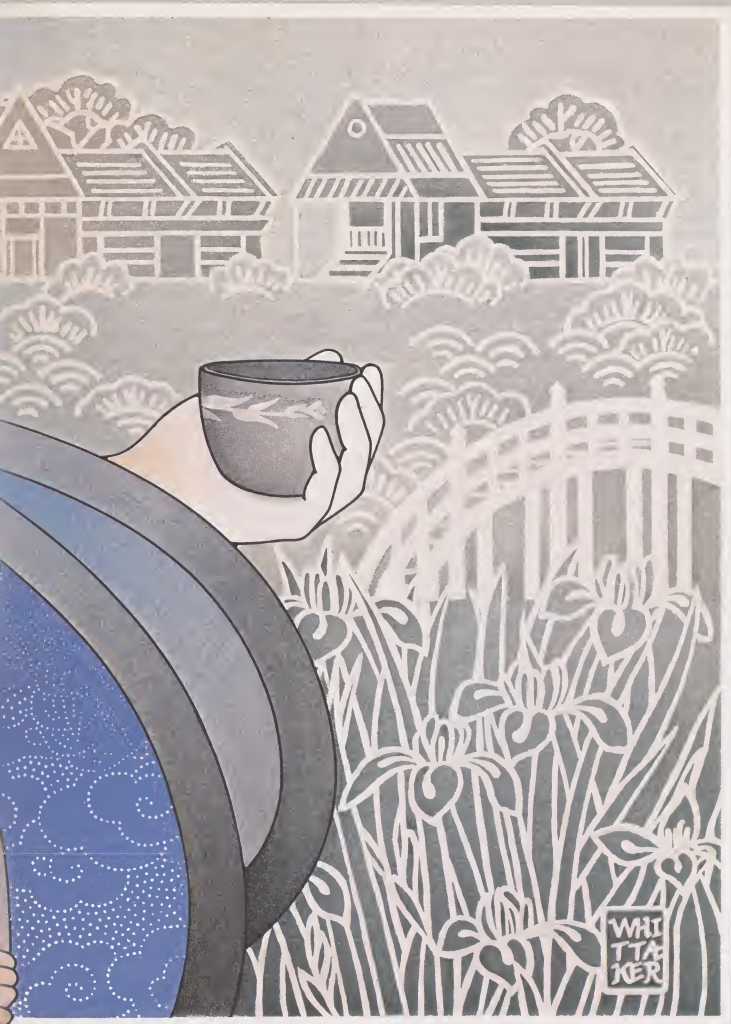
„Ja, laten we dat doen.”

Ik wees op een nauwe straat, een paar gebouwen verder. Behalve een kruidenierszaakje waren alle bedrijven langs die weg gesloten. „Laten we daarheen gaan. Het ziet er rustig uit.” We staken de straat over en en glipten het straatje in. „Broeder Anderson, wil jij het gebed doen?”

„Met genoegen, broeder Tice.” We gingen tegenover elkaar staan en bogen ons hoofd.

„Onze geliefde Hemelse Vader, U weet hoezeer we U nodig hebben. U hebt ons hierheen gezonden, waar het evangelie nog niet eerder is gepredikt. Dikwijls hebben we U gevraagd ons te helpen bij het zoeken naar een flat. We hebben nu Uw hulp hard nodig. Ook de mensen in deze stad hebben Uw hulp nodig. We kunnen op geen enkele andere wijze een flat vinden. Wilt U ons leiden. Wij vragen U hierbij om Uw hulp in de naam van Jezus Christus. Amen.”

We voelden ons opgewekt. We hielden de palm van onze rechterhand naar beneden, die van mij onder die van broeder Anerson en brachten die met kracht omhoog met een hartelijk „Yoshi!” (Goed zo!).

Ik zei: „Er is een makelaarskantoor een paar straten hiervandaan. We zijn het voorbijgelopen, het was gesloten. We gingen er in looppas op af. De straat was nu niet meer verlaten. Er stonden mensen voor hun huizen te praten, zij genoten van de avondkoelte. We kwamen bij het makelaarskantoor, maar dat was nog steeds gesloten. Ik klopte

op de deur. Aan de ene kant liep er een nauw pad tussen het gebouw en de aangrenzende houten huizen. Ongeveer tien meter verder stond een lange man van middelbare leeftijd een golfbal in een kroes te slaan. Hij miste een slag en de bal rolde naar ons toe.

Vlug liep ik erheen, pakte het balletje op en gaf het aan de man. „*Arigato* zei hij. Hij moet gedacht hebben dat ik een Japanner was, want toen ik antwoordde met: „*Do itamashimashite*” (tot uw dienst) keek hij mij verbaasd aan. Zijn verbazing kende geen grenzen toen broeder Anderson erbij kwam.

„*Hee. Gaijin desu ka?*” zei de man. *Gaijin was de gebruikelijke afkorting voor gai-kokujin*, mensen van een ander land. We knikten.

We vroegen hem of hij wist, wie de eigenaar van het makelaarskantoor was.

„Dat ben ik,” zei hij en streek met zijn wijsvinger langs zijn neus. „Maar 't is vandaag mijn vrije dag.”

„We zijn blij dat wij u gevonden hebben,” zei broeder Anderson.

De makelaar deed verbaasd een stapje achteruit. Hij liet zijn golfbal vallen. „U spreekt ook Japans?”

„Inderdaad.”

„Hé, jullie spreken het allebei zo goed. Zijn jullie Amerikanen?”

„We komen uit Californië.” antwoordde ik.

„O, Californië. Warm en sinaasappel. Eens zal ik San Francisco bezoeken.” Hij liep naar de voorkant van het gebouw en opende de deur. „Komt u binnen alstublieft.” Toen zette hij een paar stoelen klaar, nam een fles Karupisu, een zure melkdrank, uit het koelkastje en draaide drie glazen om, die ondersteboven op een theedoek stonden. Hij schonk wat melkdrank in en voegde er koud water aan toe. „Het spijt me dat ik geen *sake* heb” (rijstwijn).

„Dat is prima. We drinken geen *sake* noch andere sterke dranken.” zei ik.

„Goed zo! Ik drink teveel; mijn gezicht wordt er te rood van.” Hij zette de glazen voor ons neer. „Zulke fijne jongemannen,” merkte hij op. „Laat ik me even voorstellen. *Mochida Ryusuke desu*” (ik ben Ryusuke ochida).

„*Hajimemashite, Mochida-san. Tice Choro desu*” (Hoe maakt u het Meneer Mochida. Ik ben broeder Tice).

Hajimemashite. Anderson Choro desu (Hoe maakt u het. Ik ben broeder Anderson). Wij zijn zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.”

We schudden elkaar de hand. „Mischien kunt u ons helpen,” begon ik. We hebben een flatje nodig voor vier zendingen. Minstens twee zes-jo kamers, een vier en een half-jo keuken, een bad en een toilet.” Een *jo* was de maat van één stromat.

„*Yoshi* Grote flats, maar ik heb er wel een paar. Laat ik even de tekeningen erbij pakken. Ik heb een nieuwe met twee acht-jo kamers – 750.000 yen aanbesteding en 35.000 yen huur per maand. Een redelijke prijs.” Hij bewoog zich naar zijn bureau.

„Dat is het probleem. We mogen maar maximaal 500.000 yen aanbetalen en voor 28.000 yen huren.”

Hij keek ons aan. „Onmogelijk. Niet in deze streek. Zelfs oude flats van die

grootte gaan voor 600.000 yen. Hij ging aan zijn bureau zitten en schudde het hoofd. „Kunt u echt niet hoger gaan?” „Het zendingskantoor heeft een standaard vastgesteld voor alle flats die we huren.”

We zijn al langer dan twee weken in Yao-shi aan het zoeken,” zei broeder Anderson. We keken Mochida-san vol verwachting aan.

„*Saa*. Nou ja, ik kan een vriend opbellen, die het grootste kantoor in Yao heeft. Als hij er geen heeft, dan is er ook geen.” Hij pakte de telefoon en draaide een nummer. „*Moshi moshi* (hallo). *Okusan desu ka?* Bent u Mevrouw?” *Ryusuke desu Ee. Imasu ka?* Hai.” (Ja. Is hij thuis? Ja.) Hij keek op. „Hij is thuis . . .” Hij werd onderbroken. „*Hai*. Ja, voor zaken. *Ano*, er zijn hier twee Amerikanen. Ze zoeken een flat: zes-jo – twee kamers, keuken, bad en toilet. Ja, maar de prijs is een probleem. Aanbetaling 500.000, huur 28.000 huur. . . O ja? – Maar ze spreken Japans. . . Spreek jij maar met ze. Geeft niet.” *Hij* wenkte me. „Hij heeft wel een flat, maar wil die niet aan jullie verhuren.” Hij gaf mij de hoorn.

„*Moshi moshi*” (hallo), was alles wat ik kon bedenken.

„*Moshi moshi*. U spreekt Japans? Het was meer twijfel dan een vraag.

„Ja, een beetje. Ik ben nu ruim anderhalf jaar in Japan.”

„U spreekt het redelijk. Hebt u lang Japans gestudeerd in Amerika?”

„Nee. Twee maanden in Hawaii en de rest hier.”

„Waar gaat u op school?”

„Ik ben niet op school. Ik ben zending van De Kerk van Jezus Christus . . .”

„Een christenkerk hè? Het spijt me dat ik u teleurstellen moet. Laat mij even met Ryusuke-san spreken.”

Ik keek op, een beetje in de war. „Hij wil met u spreken.”

Mochida-san nam de hoorn over. „*Moshi moshi. Ee*. Waarom niet – Je kunt allicht even me hen praten. . . Heb je er wel eens een paar ontmoet? Ik breng ze wel even langs. Groet ze dan maar

even.” Hij hing op en haalde zijn schouders op. Hij is echt wel een vriendelijke vent. Zullen we dan maar gaan?”

Het kantoor was nieuw. Het had blauwe tegels op de vloer en de voorkant was bijna helemaal van glas. Mochida-san stapte uit zijn auto, en wij kropen van de nauwe achterbank. Onze vriend deed de deur op een kier open. *Gomen kudasai. Mairimashita yo*” (Pardon)

„*Dozo, dozo, ohairi kudasai*” (Kom binnen). Een slanke vrouw in een rood met blauwe kimono verscheen vanachter een gordijn aan de zijkant met een blad met theekoppen en een theepot. Ze zette het blad neer en schuifelde naar ons toe. Ze bleef voor de ingang staan. Mochida-san deed de deur wijd open.

Toen ze ons weer vroeg binnen te komen stapten we naar binnen en deden de pantoffels aan, die voor ons klaar stonden en lieten onze schoenen bij de deur staan. Een steviggebouwde man van ongeveer 1.70 m haastte zich door de achterdeur naar binnen. Broeder Anderson en ik maakten een buiging en stelden ons voor.

Onze gastheer boog haastig terug. „*Seki Nijiro desu*” (Mijn naam is Nijiro Seki). Zijn vrouw glimlachte minzaam, en boog langzaam. Hij keek naar broeder Anderson. „Spreekt u ook Japans?”

„Ja, ik spreek Japans. Ik ben nog maar een jaar in Japan, dus spreek ik het nog niet zo goed als broeder Tice.” „Jullie dragen een pak. Ik zou niet eens met jullie gesproken hebben, als jullie met lang haar en een spijkerbroek waren binnengekomen.”

„Wij dragen allemaal een pak en houden ons haar kort. Dat is regel in onze zending,” zei broeder Anderson.

„Gaat u zitten. We kunnen allicht even praten.” Hij en zijn vrouw namen plaats op de stoelen; wij en Mochida-san gingen op de bank zitten.

Ik begon: „Gedurende de laatste tweehalve week zijn we al naar een flat aan het zoeken. We moeten er vóór morgen een hebben. Hebt . . .”

„Mijn flatgebouw staat in een rustige buurt. Het is voor jonggehuwden. Die zorgen goed voor hun flat. Vier jonge studenten . . .”

„Zendingen,” verbeterde ik.

„Ee to . . . zendingen . . . ik kan ze niet aan vrijgezellen verhuren. Hun kamers worden slordig; ze hebben hun moeders hier niet om voor ze op te ruimen. Jonggehuwden zijn veel preciezer daarin.”

„Onze zendingregels eisen van ons dat wij de flats schoonhouden,” zei ik. „Elke morgen van acht tot half negen. We krijgen ook inspecties.”

„Ja ja. Maar jullie laten toch overal as en sigarettenpeuken slingeren. Jonge mannen . . .”

„O, maar we roken niet.”

Seki-san sputterde. Mochida-san zat me met verbazing aan te staren.

„Dat is zo,” zei broeder Anderson. Onze kerk verbiedt ons te roken. Roken is ongezond.”

Beide mannen knikten. Seki-sans vrouw nam de stilte te baat om thee te schenken.

Ik stamelde: „Pardon, maar is dat *ocha?*” (thee).

„Nee. Het is *mugicha.*”

Mugicha was van gerstekorrels gemaakt, die zwartgebrand waren. Het werd 's zomers dikwijls ingeschonken.

„*Yokatta!*” (Goed!) zeiden we opgelucht. Ik verklaarde: „We drinken niets dat van *cha* bladeren gemaakt is. We drinken ook geen koffie. Het is een onderdeel van onze gezondheidswet.”

De vrouw was klaar met inschenken. „Dat is erg strikt. Maar u hoeft zich niet bezorgd te maken. Dit is *mugicha.*” Ze zette de theeoppen voor ons neer. Het was zo heet dat ik mijn vingers bijna verbrande aan het kopje.

„Groene thee is goed voor je.” Seki-san was kennelijk wat bijgekomen.

„Toch zijn jongemannen niet verantwoordelijk genoeg. Jullie komen op alle uren thuis. We kunnen niet toelaten, dat jullie anderen storen in hun nachtrust. Het spijt me.”

Broeder Anderson antwoordde hier-

op: „De zending heeft een avondklok, om half tien moeten alle zendingen binnen zijn en om half elf moeten ze in bed liggen.”

„We staan om half zeven weer op,” voegde ik eraan toe.

„*Maa* (O!). O ja?” Seki-san schoof wat onbehaaglijk op zijn stoel. „Ik kan jullie eenvoudig geen flat verhuren. Alle andere huurders zijn jonge stelletjes. Jullie komen en gaan de hele dag. De radio staat aan. Jullie zouden anderen storen.” Hij ging onverwachts staan en verhieft zijn stem. „De mannen zijn de hele dag weg en de *okusan* (vrouwen) zijn dan alleen thuis. . . dat is niet gepast! Ik kan immoreel gedrag nu eenmaal niet toestaan! *Okusan* en vrijgezellen! En jonge vrouwen dan? Wat kun je eraan doen? Je kunt nooit weten. . .”

„Hee, wacht even!” riep ik uit. Broeder Anderson sprong op. „Wij zijn zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Weet u wat dat betekent?”

Seki-san zoog zijn wangen naar binnen en zijn vrouw schonk hem wat *mugicha* in. Hij bracht de theekop naar zijn mond en slurpte luidrechtig voor hij weer ging zitten.

Ik leunde naar voren en keek hem gespannen aan. „Wanneer wij lid van de kerk worden, doen we enkele belangrijke beloften aan God. Een ervan noemen we de wet van kuisheid. We zijn kuis vóór het huwelijk en blijven trouw na het huwelijk. Zeker zendingen trachten alle geboden na te leven. Wij geloven dat die van God komen. Ze brengen ons vreugde en maken ons rechtschapen en gerespecteerd. We beloven ook gedurende de jaren dat we als zendingen werken niet met meisjes uit te gaan. Op onze zending mag niemand, behalve een andere zending onze flat betreden.” Mijn boosheid was bijna weg en ik voelde me schuldig. Ik keek naar beneden. „Behalve natuurlijk de huisbaas . . . het spijt me dat we zo fel waren.”

Seki-san wuifde met zijn hand. „Nee, nee, dat geeft niet. Ik mag dat wel.”

Broeder Anderson begon geestdriftig te spreken. We zouden echt goede huurders zijn. We studeren elke morgen een uur Japans en het evangelie. We gaan 's morgens om half elf de deur uit en komen alleen thuis om te eten. We mogen niet naar lichte muziek luisteren en daar de meesten van ons niet van klassieke muziek houden, is het vrij rustig.” Hij lachte met zijn hele gezicht. Hij had een aanstekelijke, goedmoeidige glimlach.

„*Saa, saa* (kom). *Laten we wat sake* drinken.”

Zijn vrouw stond al op, maar Mochida-san, die tot nog toe stil geweest was, kwam tussenbeide. „Ze drinken ook geen *sake.*”

„Goed, *biru* dan.” Bier is reuze populair in Japan. „O, ze drinken ook geen *biru*. Geen alcohol.” Hij had er geweldig plezier in. Hij klopte ons op de schouders. „Fijne kerels. Misschien moet ik ook maar ophouden met drinken.”

„Jij? Zodra jij ophoudt met drinken, doe ik het ook,” lachte Saki-san.

„Nou ja, ik kan altijd wat minder aan doen.”

„Vind ik ook. Je zou dan tenminste geen zorgen hoeven te maken over de lege bierflessen, die voor je deur staan opgestapeld.” Hij stopte en stond op. „Zullen we even naar de tekeningen kijken?”

„U bedoelt. . . ?” – ik had moeite te geloven wat ik gehoord had. Ik knipperde met mijn ogen om mijn tranen terug te dwingen. Ik pakte mijn zakdoek en wreef mijn ogen af.

„*Iti to* (Dat is voor elkaar). Het is me een eer aan jullie te verhuren. Het is me een genoegen.”

Broeder Anderson stond op om Seki-san de hand te drukken. „We zijn u heel dankbaar.” Toen kwamen de tranen. Eindelijk leende ik mijn collega mijn zakdoek.

Toen we een half uur later vertrokken om onze trein te halen, fluisterde broeder Anderson me toe, voor we in Mochida-sans auto stapten: „Straks eerst het gebak.” □

Het grote doel: Bekeer vader

Elizabeth Sainsbury Orton

*Gebaseerd op een ware gebeurtenis.
De namen zijn fictief.*

Het valt niet mee om het enige lid of enige actieve lid in een gezin te zijn. Het lijkt of de wijk louter en alleen uit ideale gezinnen bestaat, die allemaal gezinsavond houden, gezinsgebed hebben en samen uit de Schriften lezen – dingen die u ook allemaal wilt doen. Ondertussen zit u mooi alleen in de kerk of gaat u uit arren moede maar met een ander gezin naar het wijkfeestje. Het is niet dat u wilt dat die gezinnen zich veranderen, maar u

wilt uw gezin veranderen, omdat u van ze houdt en wilt dat ook zij eeuwige zegeningen ontvangen: u wilt in het hiernaams niet alleen zitten in de vergadering. Toch raakt u ontmoedigd wanneer u steeds nul op rekest krijgt van hen. Soms zult u zelfs medelijden met uzelf hebben. Maar altijd weer houdt u zich vast aan de hoop dat ze eens lid van de kerk zullen worden. Susan had die hoop ook.

Susan (16) is een aantrekkelijk, ta-

lentvol meisje, aantrekkelijk omdat ze zelfvertrouwen uitstraalt en talentvol omdat ze gemotiveerd is. Liever dan voorzichtig en angstig van het leven te proeven, duikt zij er, figuurlijk gesproken, middenin. In het begin levert dat misschien wat blauwe plekken op, maar ze heeft er tenminste plezier in. Na haar doop, drie jaar geleden, richtte Susan zich op haar familie: zij wilde haar vader tot de kerk brengen.

„Ik wist dat mijn moeder ook lid van

Nadat Susan gedoopt was, nam zij zich voor haar hele familie tot de kerk te brengen, zij wist dat haar vader eerst gedoopt moest worden en dat zou niet makkelijk zijn.

de kerk zou worden, als mijn vader zich liet dopen. Dat was dus mijn grote doel," herinnerde Susan zich. Ik dacht dat ik het zelf wel kon klaren, omdat ik wist dat mijn ouders mij wel mochten, dus ging ik ervan uit dat zij wel zouden willen," zei ze met rotsvast vertrouwen. „Ik heb alles geprobeerd," voegde ze er nederiger aan toe.

„Ik probeerde druk uit te oefenen, maar dat hielp niet. Toen probeerde ik medelijden op te wekken. Ik vertelde hun dat ik moederziel alleen zat en de lofzangen alleen zong, terwijl alle anderen met hun gezin waren. Dat hielp evenmin."

Hoewel zij zich soms ontmoedigd voelde, wilde Susan van geen opgeven weten. „Nadat ik meer te weten was gekomen over zendingswerk," vervolgde ze, „probeerde ik het op een andere manier aan te pakken; ik nodigde ze uit voor de kerkvergaderingen. Mijn moeder kwam wel als ik een toespraak in de avondmaalsvergadering had. Een keer moest ik zingen tijdens een ringconferentie. Ik kocht zelfs een nieuwe jurk. Moeder zou komen maar ze werd ziek, dus ging ik naar de conferentie zonder hoop dat mijn moeder of vader daar aanwezig zou zijn. We waren juist begonnen met het zingen toen ik mijn vader de kapel zag binnenkomen. Ik had wel willen huilen maar dat kon niet want ik moest zingen.

Een andere keer dat mijn vader met mij meekwam was het vaderdochterfeestje van de wijk. Terwijl we aan het ontbijt zaten, keek ik naar mijn vader en toen wist ik heel zeker dat hij eens gedoopt zou worden. Daar, onder het ontbijt, wist ik het en o, wat wilde ik dat graag."

Maar die doop kwam niet op stel en sprong. Susan leerde meer over zendingswerk. „Ik wist dat ik het niet alleen kon," gaf ze toe.

Op een dag toen ze uit school kwam, zag Susan twee fietsen staan en twee

zendingelingen die verderop in de straat huis aan huis gingen. Er waren in de loop der jaren wel vijf koppels zendingelingen bij haar langs geweest. Na het eerste bezoek waren ze echter nooit teruggekomen. Maar dat kon Susans opwinding niet dempen. Misschien was haar vader nu wel zover.

„Ik hoopte dat de zendingelingen niet binnengelaten zouden worden in de huizen waar ze aanbelden, want ik wilde met ze praten. Ze werden niet binnengelaten, dus kon ik hun over mijn vader vertellen. Zij zeiden mij dat zij die morgen gebeden hadden waar zij huis aan huis moesten gaan en zij waren naar mijn straat gestuurd. Ik denk dat de Heer wist dat mijn vader klaar was voor het evangelie. Of iemand anders het wist doet er niet toe, de Heer wist het en dat is genoeg."

Maar het ging niet allemaal van een leien dakje. Soms raakte Susan ontmoedigd, ze vroeg zich af waarom het niet allemaal wat sneller kon. „Dan hield ik mijzelf voor dat het toe groeien naar de doop voor mij ook een lang proces was geweest. Ik keek dan om me heen en zag andere jonge mensen die alleen zaten in de kerk of die er slechter leken voor te staan dan ik, maar zij schenen niet ontmoedigd te zijn. Dat hielp mij om mijzelf niet over te geven aan ontmoediging."

Ondertussen, bewust dat haar voorbeeld van groot belang was, kreeg Susan ook de zegeningen van zendingswerk – zij bereidde zich voor en groeide daardoor.

„Ik wilde ook klaar zijn als vader klaar was. Ik bad veel, vastte en zelfs moest ik mij hier en daar bekeren. Ik werd mij ervan bewust dat zendingswerk liefde en dienstbetoon inhoudt, wat betekent je vader en moeder te zeggen dat je van ze houdt, zelfs als je broertje en zusje meeluisteren. Ik probeerde ook het voorbeeld van de zendingelingen op te volgen door lief te zijn voor mijn vader."

De zendingelingen bezochten Susan en haar vader zeven keer in vijf maanden. Elke keer zag Susan haar vader weer een stapje dichterbij de doop komen.

„Op een avond in april had ik een gesprek met mijn bisschop. Mijn vader kwam mij na afloop ophalen," vervolgde Susan schalks, „ik verstopte mij in de hal, opdat mijn vader naar binnen zou moeten komen om mij te zoeken. Toen hij de kerk binnenkwam vroeg hij

of hij de bisschop onder vier ogen kon spreken. Hij sprak meer dan een half uur met hem, ik stond in de hal en vroeg me af wat zij in hemelsnaam te bespreken hadden!

Op weg naar huis brandde ik van verlangen om te weten wat er besproken was. Plotseling zei mijn vader: 'Nou, Susan, ik geloof dat ik me laat dopen.' Ik kon geen woord uitbrengen, ik wilde huilen maar ik deed het niet omdat vader niet van emotionele toestanden houdt. Het enige wat ik kon zeggen was: 'O, wat geweldig.' Iets onnozeler had ik natuurlijk niet kunnen zeggen, maar wat kun je zeggen als je net je grootste doel bereikt hebt?"

Susans vader werd op 14 april gedoopt.

Zij realiseert zich echter dat zij nog meer zendingswerk te doen heeft. „Ik wordt soms nog steeds ongeduldig en ontmoedigd, maar ik besef nu wel dat de weg naar een celestiaal gezin stap voor stap wordt afgelegd. En ik moet mijn ouders leren begrijpen. Ik probeer mijn deel te doen. Als ik geestelijk mijn hoofd laat hangen, heeft dat ook zijn weerslag thuis. Dus probeer ik mijn getuigenis sterk te houden door te doen wat ervan mij verlangd wordt; dan voel ik mij stukken beter."

Susan heeft veel over zendingswerk geleerd, het meest van beproevingsen en fouten. Ze heeft geleerd dat mensen verschillend reageren op verschillende benaderingen, dat dwang en medelijden niet werken, dat oprecht dienstbetoon veel belangrijker is dan er slechts over te praten, dat de Geest de persoon moet aanraken, en dat verlangen . . . nou, daar ontbreekt het Susan niet aan; ze blijft proberen het evangelie na te leven, ongeacht de fouten die ze maakt, hoewel het soms ongelegen komt, beangstigend is en gewoon heel erg moeilijk.

Susan, positief als ze is, vat het samen: „Mijn vader wilde twintig jaar lang absoluut niets met de kerk te maken hebben, maar na veel bezoeken van huisonderwijzers en zendingelingen, en een dochter die hem niet met rust liet . . . is mijn vader nu een lid van de kerk."

En wanneer haar gevraagd wordt naar de doelen die zij nu nastreeft, antwoordt Susan enthousiast: „Gezinsavond en gezinsgebed te houden en verzegeld te worden aan mijn familie – dat is nu mijn grootste doel! □

Geruststellende troost

JoEllen Jester

Mijn familie zat in de kamer van het ziekenhuis in Boise, Idaho, waar vader ziek lag en wachtte bezorgd op de dingen die komen gingen. De artsen hadden nog geen diagnose kunnen stellen van zijn ziekte, maar we wisten allemaal dat hij vreselijk ziek was. Nadat vader een maand lang ziek geweest was, vroeg mijn moeder mijn broer Rich thuis te komen van de Brigham Young University om vader een zegen te geven. We hadden alles gedaan wat medisch gezien mogelijk was om vader te helpen en dit was onze laatste hoop.

We waren allen bij elkaar, en ik had een gebed in mijn hart. Gedurende de afgelopen maand was ik meer op mijn knieën geweest dan ooit tevoren in mijn hele leven. Ik had niet veel geslapen en voelde me lichamelijk zwak. Ik was op van de zenuwen. Hoewel ik de aard van vaders ziekte niet kende, had ik toch het afschuwelijke gevoel, dat hij ging sterven.

Na enkele minuten legde Rich zijn handen op vaders hoofd en begon met de zegen. We hoopten allen, dat Rich zou beloven, dat vader zou herstellen, maar hij deed die belofte niet. Hij zei wel, dat er vrede met vader en zijn gezin zou zijn en dat we troost zouden vinden.

Met betraande ogen verliet ik de kamer. Mijn broer Keith bracht me

thuis. Ik ging naar mijn slaapkamer om alleen te zijn en om na te denken. Terwijl ik daar zat, kwam er een gevoel over me waardoor ik wist dat alles in orde zou komen. Het gevoel dat vader niet zou blijven leven bleef bij me, maar ik voelde een geruststelling zoals ik die nooit eerder had ervaren.

De week daarop ontdekten de artsen dat vader aan botkanker leed.

Ik was pas veertien en vond het vreselijk oneerlijk dat ik mijn vader moest opgeven, terwijl ik nog zo jong was.

Weer voelde ik me nerveus en bang. De daarop volgende maanden waren een afschuwelijke nachtmerrie. Ik huilde me 's nachts in slaap en vroeg me af of de pijn van deze beproeving ooit zou weggaan.

Zes maanden na die zegen stierf vader in het ziekenhuis. Ik was thuis toen hij stierf en mijn broer Steve belde me vanuit het ziekenhuis om mij van zijn overlijden in kennis te stellen. Ik ging naar mijn

kamer en begon te huilen. Ik had het niet meer. Ik voelde alleen maar een leegte.

Terwijl ik daar op bed lag te overdenken hoe de toekomst er zonder mijn vader zou uitzien, voelde ik me tekort gedaan. Ik was pas veertien en vond het vreselijk oneerlijk dat ik mijn vader moest missen terwijl ik nog zo jong was. Het verlies woog zo zwaar.

Toen kwam er een gevoel van vrede en rust over me. Het leek veel op dat gevoel dat ik al eerder had ervaren op die dag, maanden geleden, waarop vader zijn zegen ontving. Dat vredige gevoel ging samen met een gevoel van verademing. Ik voelde de geest van vader, en wist dat zijn liefde nog steeds bij me was en bij me zou blijven. Die avond besefte ik dat hoewel mijn vader lichamelijk kon worden weggenomen, zijn geest en liefde nooit van me weggenomen konden worden. Ik wist dat mijn vader niet voor eeuwig weg was. Zijn leiding en inspiratie zouden mijn hele leven bij me blijven.

Nu, vijf jaar later, besef ik zelfs nog meer de liefde, die mijn Hemelse Vader en mijn aardse vader voor mij voelen. Dikwijls heb ik mijn aardse vader dicht bij me gevoeld. Dikwijls ook heb ik de geruststellende troost van zijn geest gevoeld en ik weet dat hij me niet alleen gelaten heeft. □

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION DIVISION
LIBRARY